

Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2023–2060

Ennuste alueittain 2023–2038

Befolkningsprognos för Helsingfors och Helsingforsregionen 2023–2060

Prognosen områdesvis 2023–2038

Harri Sinkko

Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2023–2060

Ennuste alueittain 2023–2038

Befolkningsprognos för Helsingfors och Helsingforsregionen 2023–2060

Prognosen områdesvis 2023–2038

Harri Sinkko

Tiedustelut

Harri Sinkko, p. +358 40 157 9808
etunimi.sukunimi(at)hel.fi

Julkaisija

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitietopalvelut

Osoite

PL 550, 00099 Helsingin kaupunki
(Työpajankatu 8)

Internet

www.hel.fi/kaupunkitieto

Tilaukset, jakelu

p. 09 310 43297
kaupunkitieto@hel.fi

Käännökset

Acolad Finland Oy

Kannen kuva:

©Vesa Laitinen / Helsingin kaupunki

Kuviot

Harri Sinkko, Lotta Haglund, kartat Harri Sinkko

Taitto

Lotta Haglund

Saavutettavuus

Kuvioiden datat saa saavutettavassa muodossa osoitteesta
kaupunkitieto(at)hel.fi

Verkkójulkaisu

ISSN 2954-176X

Sisällys

Esipuhe	5
Förord	6
Preface	7
Tiivistelmä	8
Sammanfattning	9
Summary	10
1 Johdanto	12
2 Helsingin ja Helsingin seudun ennustevaihtoehdot	13
2.1 Helsingin ennusteet	13
2.2 Helsingin seudun ennusteet	15
2.3 Helsingin väestöennuste ikäryhmittäin	16
3 Alueittainen väestöennuste 2023–2038	20
3.1 Ennuste suurpiireittäin ja ikäryhmittäin	20
3.2 Ennuste osa-alueittain ja ikäryhmittäin	22
4 Ruotsinkielisen väestön ennuste	27
4.1 Helsingin ruotsinkielisen väestön ennuste.....	27
4.2 Ruotsinkielisen väestön ennuste alueittain 2023–2038	32
5 Väestökehityksen viimeaikaisia piirteitä	35
5.1 Väestökehitys Helsingissä ja Helsingin seudulla	35
5.2 Muuttoliike muuttoalueittain.....	38
5.3 Muuttoliikkeen ikärakenne	39
6 Väestökehitys aluetalouden osana	42
6.1 Väestökehityksen yleiset riippuvuudet.....	42
6.2 Muuttoliikkeen ja työmarkkinoiden yhteys	42
6.3 Asuntomarkkinat ja -tuotanto	43
6.4 Tonttimaan tarjonta ja asuntotuotannon mahdollisuudet.....	45
6.5 Asumiskysynnän muutokset.....	45
6.6 Asuntotuotantoennuste 2024–2038	46

7 Väestöprojektioiden oletukset	48
7.1 Väestöprojektioiden aluetaloudelliset oletukset.....	48
7.2 Väestöprojektion demografiset oletukset.....	49
7.3 Ruotsinkielisen väestön ennusteen oletukset.....	49
8 Ennustemenetelmät.....	51
8.1 Koko kaupungin ennuste	51
8.2 Alueittainen ennustemenetelmä.....	51
8.2.1 Vanhan asuntokannan ennuste	51
8.2.2 Uuden asuntokannan ennuste	52
9 Prognos för den svenskspråkiga befolkningen.....	53
9.1 Prognos för den svenskspråkiga befolkningen i hela Helsingfors	53
9.2 Prognos områdesvis för den svenskspråkiga befolkningen för 2023–2038..	54
Lähteet ja kirjallisuus.....	56
Liitetaulukot	57

Esipuhe

Helsingin kaupunki on laatinut omia väestöennusteita 1940-luvulta asti, aluksi satunnaisemmin ja sittemmin vuosittain vuosina 1974–1981. Vuosina 1982–2004 ennusteen teko kytkeytyi kaupungin suunnitteluohjeiston laatimisaikatauluun ja se laadittiin joka toinen vuosi. Vuodesta 2005 lähtien ennuste on laadittu jälleen vuosittain. Väestöennuste toimii tietopohjana kaupungin talouden ja palveluiden suunnittelulle.

Tämä raportti sisältää Helsingin kaupungin ja Helsingin seudun väestöennusteet vuosille 2024–2060 sekä Helsingin kaupungin alueittaisen ennusteen vuosille 2024–2038. Tarkimpana aluejakona ennusteessa on käytetty osa-alueitasoa. Raportissa on keskitytty kaupungin järjestämien palveluiden kannalta tärkeimpiin ikäryhmiin. Lisäksi väestöennuste on laadittu erikseen myös ruotsinkieliselle väestölle.

Ennusteesta on laadittu koko Helsingin tasolla perusvaihtoehdon lisäksi sekä hidastuvan että nopean kasvun vaihtoehdot, jotka perustuvat Helsingin seudun erilaisiin pitkän aikavälin kehitysnäkymiin. Ennusteessa käytetty menetelmä perustuu edellisten vuosien toteutuneisiin väestömuutoksiin sekä asiantuntija-arvioihin muutosten tulevasta kehityksestä. Väestömuutostekijöinä on käytetty syntyneiden, kuolleiden ja muuttoliikkeen määrää ja rakennetta. Lähtöväestönä ennusteessa on käytetty vuoden 2023 lopun tietoja.

Tässä julkaisussa esiteltyjen lukujen lisäksi ennustetietoja voi tarkastella ja ladata Helsingin tilastotietokannoista (stat.hel.fi) alle 20-vuotiaista 1-vuotisikäluokittain ja yli 20-vuotiaista 5-vuotisikäluokittain. Tiedot voi ladata myös Kaupunkitietopalveluiden verkkosivuilta sekä avoimen datan Helsinki Region Infoshare -verkkopalvelusta (www.hri.fi).

Ennuste on laadittu kaupunginkanslian Kaupunkitietopalvelut -yksikön ja Asuminen-yksikön yhteistyönä. Väestöennusteen on laatinut erikoistutkija Harri Sinkko Kaupunkitietopalvelut -yksiköstä. Ennusteessa käytettävän asuntotuotantoennusteen on laatinut suunnitteluinsinööri Timo Meuronen Asuminen -yksiköstä. Asuntotuotantoennuste perustuu Asuminen -yksikön hankerekisteriin ja Kaupunkiympäristö -toimialan kaavoitustietoihin.

Julkaisun on toteuttanut Harri Sinkko ja sen on taittanut graafinen suunnittelija Lotta Haglund Kaupunkitietopalvelut-yksiköstä. Lämmin kiitos kaikille ennustetyöhön osallistuneille!

Helsingissä lokakuussa 2024

Katja Vilkama
Tutkimuspäällikkö
Kaupunkitietopalvelut

Förord

Helsingfors stad har gjort egna befolkningsprognoser sedan 1940-talet, först mer sporadiskt och sedan årligen åren 1974–1981. Åren 1982–2004 var prognosen sammankopplad med schemat för utarbetande av stadens planeringsanvisningar och gjordes vartannat år. Sedan år 2005 har prognosen återigen gjorts årligen. Befolkningsprognosen utgör kunskapsunderlag för planeringen av stadens ekonomi och tjänster.

Denna rapport innehåller befolkningsprognoser för Helsingfors stad och Helsingforsregionen 2024–2060 och en prognos områdesvis för Helsingfors stad 2024–2036. Den mest detaljerade regionala uppdelningen som används i prognosen är den delområde nivån. I rapporten har man fokuserat på de åldersgrupper som är viktigast med tanke på de tjänster som staden ordnar. Dessutom har en separat befolkningsprognos gjorts för den svenskspråkiga befolkningen.

Utifrån prognosen har man utarbetat såväl ett basscenario som scenarier för både långsam och snabb tillväxt för hela Helsingfors. Scenarierna baserar sig på olika utvecklingsperspektiv på lång sikt för Helsingforsregionen. I prognosen används en metod som grundar sig på de tidigare årens faktiska befolkningsförändringar och expertbedömningar av hur förändringarna kommer att utvecklas i framtiden. De befolkningsförändringsfaktorer som används är antal och struktur för födda, döda och migration. Som utgångspunkt för prognosen har man använt uppgifter om befolkningen i slutet av 2023.

Utöver de siffror som presenteras i denna publikation kan prognosuppgifter granskas och laddas ner från Helsingfors statistikdatabaser (stat.hel.fi, på finska) för personer under 20 år enligt 1-årsåldersklass och för personer över 20 år enligt 5-årsåldersklass. Uppgifterna kan även laddas ner från Stadsfaktatjänstens websidor (Kaupunktieto.hel.fi) och öppendatatjänsten Helsinki Region Infoshare (www.hri.fi/sv/).

Prognosen har utarbetats i samarbete mellan stadskansliets enhet för stadsfaktatjänster och boendeenheten. Befolkningsprognosen gjordes av specialforskare Harri Sinkko från stadsfaktatjänsterna. Den bostadsproduktionsprognos som används i prognosen gjordes av planeringsingenjör Timo Meuronen från boendeenheten. Prognosen för bostadsproduktionen bygger på ett projektregister vid boendeenheten och på planläggningsdata från stadsmiljösektorn.

Publikationen har sammanställts av Harri Sinkko och den har ombrutits av grafiska designern Lotta Haglund från stadsfaktatjänsterna. Ett varmt tack till alla som deltog i prognosarbetet!

Helsingfors, oktober 2024

Katja Vilkama
Forskningschef
Stadsforskning och -statistik

Preface

The City of Helsinki has drawn up its own population projections since the 1940s, at first on a more random basis and then annually between 1974 and 1981. From 1982 to 2004, the projection work was linked to the timeline for preparing the city's local planning guidelines, and so a projection was drawn up every second year. As of 2005, however, the projection has once again been calculated annually. The population projection serves as an important information base in the planning of the city's finances and services.

This report contains the population projections for the City of Helsinki and the Helsinki region for the years 2024–2060, as well as the 2024–2038 projection for the population of the City of Helsinki's different districts. The most detailed level of area boundaries used in the projection is the city sub-districts level. In particular, the report focuses on the most important age groups with regards to city-organised services. A separate population projection has also been drawn up for the area's Swedish-speaking population.

The population projections have been calculated for the entirety of Helsinki at base-line, slow growth and rapid growth levels, based on various long-term development outlooks for the Helsinki region.

The method used to derive the projection is based on realized population changes from previous years as well as expert assessments of the future development of the changes. The population change factors used are the number and structure of births, deaths and migration. Data from the end of 2023 have been used as the starting point population for the projection.

In addition to the figures presented in this publication, the population projection data can be viewed and downloaded from Helsinki's statistical databases (stat.hel.fi) for those under 20 by 1-year age group and those over 20 by 5-year age group. The data can also be downloaded from City Information Services websites (Kaupunkitieto.hel.fi) and the open data Helsinki Region Infoshare online service (www.hri.fi).

The projection has been drawn up jointly by the City Information Services unit of the Executive Office and the Housing unit. The population projection was prepared by Senior Researcher Harri Sinkko from City Information Services, while the housing production projection used in the projection was prepared by Planning Engineer Timo Meuronen from Housing. The housing production projection is based on the Housing unit's project register and the Urban Environment Division's city planning data.

This publication was prepared by Harri Sinkko and laid out by City Information Services' Graphic Designer Lotta Haglund. I would like to extend my warmest thanks to everyone who participated in the projection work.

In Helsinki, October 2024

Katja Vilkama
Research Director
Urban Research and Statistics

Tiivistelmä

Vuonna 2024 laadittu Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste kattaa vuodet 2024–2060 ja Helsingin alueittainen ennuste tulevat 15 vuotta, eli vuodet 2024–2038. Julkaisu sisältää myös ruotsinkielisen väestön ennusteet.

Helsingin väestönkasvu oli ennätyskellisen suuri vuonna 2023, noin 10 500 henkeä, muutaman hitaamman kasvuvuoden jälkeen. Vuoden 2024 väestöennusteen mukaan Helsingin väestön määrä kasvaa lähivuosina hieman yli 8 000 hengellä vuodessa, mikä vastaa 1,2 prosentin kasvua. 2020-luvun lopulta lähtien kasvu hidastuu siten, että vuonna 2040 väestön määrä lisääntyy alle 7 000 hengellä. Vuoden 2024 lopussa Helsingissä asui 674 500 henkeä. Ennusteen mukaan vuonna 2030 väestöä on 728 500 ja vuonna 2040 vajaat 797 000 henkeä. Ennustekauden lopulla vuonna 2060 väestön määrä ylittää jo 900 000 hengen rajan.

Helsingin väestönkasvu perustuu suurimmalta osin kaupungin saamaan muuttovoittoon, josta suurin osa koostuu ulkomaisesta muuttoliikkeestä. Helsinki saa muuttovoittoa myös Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta, mutta menettää väestöään muulle Helsingin seudulle. Helsingin saama muuttovoitto on ennustekauden alussa 7 100 henkeä, mutta pienenee ennustekauden aikana.

Syntyneiden määrä kasvaa ennustekauden aikana 6 400 lapsesta 7 200 lapseen. Hedelmällisyyden oletetaan pysyvän matalalla koko ennustekauden ajan, joten syntyneiden määrän lisääntyminen perustuu hedelmällisyysikäisten naisten määrän kasvuun. Kuolleiden määrä kasvaa väestön ikääntymisen myötä 5 300 kuolleesta 7 000 kuolleeseen, joten luonnollinen väestönkasvu, syntyneiden ja kuolleiden määrien erotus, pienenee ennustekauden aikana huomattavasti.

Tulevien vuosien väestönkasvussa huomattavinta on vanhimpien ikäryhmien määrän kasvu. 75 vuotta täyttäneiden määrä suurenee vuoden 2040 loppuun mennessä nykyisestä vajaasta 58 000 hengestä lähes 84 000 henkeen, ja kasvu on ennustekaudella ikäryhmistä suhteellisesti suurinta. Lasten ikäryhmien kasvu pysyy tulevina vuosina maltillisempuna: alle kouluikäisten määrä kasvaa noin 5 000 lapsella ja peruskoulutusikäisten 1 600 lapsella vuoden 2040 loppuun mennessä. Työikäisten, 20–64-vuotiaiden, määrä kasvaa lukumääräisesti eniten vuoden 2040 loppuun mennessä.

Suurpiireistä voimakkainta kasvu on Keskisessä suurpiirissä, jossa väestön määrä kasvaa Eteläisen suurpiirin tasolle vuoden 2038 loppuun mennessä. Myös muissa suurpiireissä väestön määrä kasvaa selkeästi Pohjoista ja Östersundomin suurpiirejä lukuun ottamatta. Suurpiirien sisällä kasvu painottuu erityisesti niille alueille, joille rakennetaan asuntoja eniten. Näitä alueita ovat esimerkiksi Kalasataman projektialue sisältäen Hanasaaren ja Hermanninrannan alueet, Keski- ja Pohjois-Pasila, Jätkäsaari, Laajasalossa Kruunuvuorenrannan alue ja Yliskylä, Vuosaari sekä Malmin lentokenttä. Osalla alueista rakentaminen ja sen myötä väestön määrä kasvaa jo 2020-luvulla, mutta osalla alueista kasvu painottuu ennustekauden loppupuolelle 2030-luvulle. Huomattavaa on, että ennusteen mukaan osalla Helsingin alueista väestön määrä myös pienenee.

Ruotsinkielisen väestön määrä kasvaa Helsingissä ennustekaudelle vuoteen 2060 mennessä 7 700 hengellä, mutta ryhmän osuus koko väestöstä laskee 5,5 prosentista alle 5,0 prosenttiin. Ruotsinkielinen väestö on ikärakenteeltaan jo nyt hieman vanhempaa kuin koko väestön, joten ryhmässä vanhimpien ikäluokkien kasvu ei ole yhtä huomattavaa. Alle kouluikäisten määrä kasvaa vuoden 2040 loppuun mennessä maltillisesti, ja peruskoulutusikäisten lasten määrä jopa laskee hieman.

Ruotsinkielisen väestön alueelliset muutokset seuraavat koko väestön määrän muutoksia; alueilla, joilla rakennetaan runsaasti uusia asuntoja, väestön määrä kasvaa eniten, ja toisaalta joillakin alueilla määrät saattavat myös pienentyä.

Sammanfattning

Befolkningsprognosen för Helsingfors och Helsingforsregionen som upprättats 2024 omfattar åren 2024–2060 och den områdesspecifika prognosen för Helsingfors omfattar de kommande 15 åren, alltså 2024–2038. Publikationen innehåller också prognoser för den svenskspråkiga befolkningen.

Helsingfors befolkningstillväxt var rekordhög 2023, ungefär 10 500 personer, efter några år av långsammare tillväxt. Enligt befolkningsprognosen för 2024 kommer Helsingfors befolkning att öka med drygt 8 000 personer per år under de kommande åren, vilket motsvarar en ökning med 1,2 procent. Från slutet av 2020-talet och framåt kommer tillväxten att avta så att befolkningen ökar med mindre än 7 000 personer under 2040. I slutet av 2024 bodde 674 500 personer i Helsingfors. Enligt prognosen kommer befolkningen att uppgå till 728 500 år 2030 och knappa 797 000 år 2040. I slutet av prognosperioden, år 2060, kommer befolkningen redan att överstiga 900 000.

Till största delen bygger befolkningstillväxten i Helsingfors på stadens flyttningsvinster, som till största delen består av internationell flyttning. Helsingfors får också flyttningsvinster från Finland utanför Helsingforsregionen, men förlorar befolkning till övriga orter i Helsingforsregionen. Flyttningsvinsten för Helsingfors är 7 100 personer i början av prognosperioden, men minskar under prognosperioden.

Antalet födselar väntas öka från 6 400 till 7 200 under prognosperioden. Fertiliteten väntas vara fortsatt låg under hela prognosperioden, så ökningen av antalet födselar baseras på en ökning av antalet kvinnor i fertil ålder. Antalet dödsfall kommer att öka från 5 300 till 7 000 i takt med att befolkningen åldras, så den naturliga befolkningstillväxten, alltså skillnaden mellan antalet födda och döda, kommer att minska betydligt under prognosperioden.

Den mest betydande befolkningstillväxten under de kommande åren kommer att ske i form av att antalet personer i de äldsta åldersgrupperna ökar. Antalet personer som har fyllt 75 år kommer att öka från knappt 58 000 i nuläget till nästan 84 000 i slutet av 2040, och ökningen kommer att vara den största relativa ökningen av alla åldersgrupper under prognosperioden. Tillväxten i barnens åldersgrupper kommer att förbli mer måttlig under de kommande åren: antalet barn under skolåldern väntas öka med cirka 5 000 och antalet barn i grundskoleåldern med 1 600 fram till slutet av 2040. Antalet personer i arbetsför ålder, 20–64 år, kommer till antalet att öka mest fram till slutet av 2040.

Av stordistriktet kommer den största ökningen att ske i Mellersta stordistriktet, där befolkningen väntas vara lika stor som den i Södra stordistriktet i slutet av 2038. Befolkningen kommer också att öka tydligt i de övriga stordistriktet, med undantag för Norra stordistriktet och Östersundoms stordistrikt. Inom stordistriktet är ökningen särskilt koncentrerad till de områden där det byggs flest bostäder. Sådana områden är till exempel projektområdet i Fiskehamnen, inklusive områdena Hanaholmen och Hermanstadsstranden, Mellersta och Norra Böle, Busholmen, området Kronbergsstranden och Uppby på Degerö, Nordsjö och Malms flygfält. I vissa områden kommer byggandet och därmed också befolkningen att öka redan under 2020-talet, men i andra områden koncentreras ökningen till slutet av prognosperioden på 2030-talet. Det är värt att notera att befolkningen enligt prognosen också kommer att minska i vissa områden i Helsingfors.

Den svenskspråkiga befolkningen i Helsingfors kommer att öka med 7 700 personer fram till 2060, men gruppens andel av den totala befolkningen kommer att minska från 5,5 procent till mindre än 5,0 procent. Åldersstrukturen för den svenskspråkiga befolkningen är redan något äldre än för hela befolkningen, så ökningen av de äldsta åldersgrupperna i gruppen kommer inte att vara lika anmärkningsvärd. Antalet barn under skolåldern kommer att öka måttligt fram till slutet av 2040, och antalet barn i grundskoleåldern kommer till och med att minska något.

De regionala förändringarna för den svenskspråkiga befolkningen väntas följa förändringarna för hela befolkningen; i områden där det byggs många nya bostäder ökar befolkningen mest, och på samma sätt kan antalet också minska i vissa områden.

Summary

Drawn up in 2024, the population projection for Helsinki and the Helsinki Region covers the period 2024–2060 and the area-specific projection for Helsinki covers the following 15 years, or the period 2024–2038. The publication also includes projections for the Swedish-speaking population.

After a few years of slower growth, 2023 was a record year for population growth in Helsinki, with a growth of around 10,500 people. According to the 2024 population projection, the population of Helsinki will grow by slightly more than 8,000 people per year in the next years, which is a growth of 1.2%. The growth will slow down at the end of the 2020s and by 2040, population will increase by less than 7,000 people annually. At the end of 2024, Helsinki had 674,500 residents. According to the projection, there will be 728,500 residents in 2030 and slightly under 797,000 residents in 2040. In 2060, at the end of the projection period, Helsinki's population will exceed 900,000 people.

Helsinki's population growth is mostly based on migration gain, of which the largest share comes from immigration. Helsinki also receives migration gain from elsewhere in Finland, but also loses its residents to other areas in the Helsinki Region. At the start of the projection period, Helsinki is expected to receive a migration gain of 7,100 people, but this number reduces as the projection period progresses.

The number of births will increase during the projection period from 6,400 children to 7,200 children. Fertility is expected to remain low throughout the projection period, meaning that the increase in the number of births is based on the number of women in a fertile age increasing. The number of deaths will increase from 5,300 to 7,000 due to population aging, which means that natural population growth, i.e. the difference between births and deaths, will slow down significantly during the projected period.

The most noteworthy aspect of the future population increase is the increase in older age groups. The number of residents aged 75 or more will increase by 2040 from the current figure of slightly under 58,000 people to nearly 84,000 people, and this group's growth is relatively the most significant of all age groups in the projection period. The growth of children's age groups will remain more modest in the coming years; by the end of 2040, the number of under school-aged children will increase by around 5,000 and the number of comprehensive school-aged children by 1,600. The amount of the working age population, i.e. residents between 20 and 64, will see the largest numerical increase by the end of 2040.

Of the major district of Helsinki, the central major district will see the largest growth, as its population will increase to match that of the southern major district by the end of 2038. The population of the other major districts will also clearly increase, with the exception of the northern and the Östersundom major districts. In the major districts, growth will especially be seen in the areas with the most new housing construction. Examples of such areas are the Kalasatama project area which includes the Hanasaari and Hermanninranta neighbourhoods, Central and Northern Pasila, Jätkäsaari, the Kruunuvuorenranta and Yliskylä neighbourhoods in Laajasalo, Vuosaari and the area of the Malmi Airport. In some of these neighbourhoods, constructions and the following population growth will already start to increase in the 2020s, but in some of the neighbourhoods, the most significant population growth will be seen nearer to the end of the projection period, in the 2030s. It should be noted that according to the projection, the population of some of the areas in Helsinki will decrease.

Helsinki's Swedish-speaking population will increase during the projection period by 7,700 people by 2060, but the share of the group from the total population will decrease from 5.5% to less than 5.0%. Helsinki's Swedish-speaking population is al-

ready slightly older on average than the rest of the population, so the growth of the oldest age groups in this population segment is not as significant. The number of under school-aged children will grow moderately by the end of 2040, and the number of comprehensive school-aged children is even expected to slightly decrease.

The regional changes in the Swedish-speaking population are similar to those seen in the general population; the largest population growth is seen in areas with new housing construction, and in some areas, the population may even decrease.

1 Johdanto

Kaupungin keskeisenä tehtävänä on tuottaa palveluja asukkailleen. Asukkaat puolestaan maksavat kunnallisveroa sekä erilaisia palvelumaksuja ja tuottavat sitä kautta suurimman osan kaupungin tuloista. Näin ollen tiedot väestön määrästä, rakenteesta ja alueellisesta sijoittumisesta nyt ja tulevaisuudessa ovat kaupungin hallinnon, suunnittelun ja palveluiden tuottamisen keskeisintä tietopohjaa. Erityisesti palvelu- ja perusrakennelainvestoinneissa sekä maankäytön suunnittelussa suunnittelun näkökulma ja tietotarpeet ulottuvat väistämättä pitkälle, jopa vuosikymmenien päähän tulevaisuuteen.

Kaupungin talouden, palveluiden ja maankäytön suunnittelun tietotarpeita varten Helsingissä laaditaan joka vuosi koko kaupungin ja koko Helsingin seudun¹ pitkän aikavälin ennuste väestökehityksestä sekä lyhyemmän aikavälin alueittainen väestöennuste. Tänä vuonna koko kaupungin ja Helsingin seudun ennuste laadittiin kaudelle 31.12.2023–2060. Kaupungin alueittaisten palvelujen suunnittelua varten laadittu osa-alueittainen ennuste on laadittu 15 vuodeksi vuoteen 2038 saakka. Alueittaisen väestöennusteen keskeisenä tausta-aineistona toimii vuoteen 2038 asti ulottuva asuntotuotantoennuste, joka on laadittu kaupunkiympäristön toimialan kaavoitusyksikön ja kaupunginkanslian asumisyksikön yhteistyönä.

Suomessa on hyvin toimiva ja laadukas väestötietojärjestelmä, jonka avulla asukkaiden määrästä ja perusominaisuuksista voidaan tuottaa luotettavia tilastoja ja monipuolisia analyyseja. Väestökehitykseen vaikuttavat kuitenkin hyvin monimutkaiset taloudelliset ja demografiset ilmiöt, joiden ennustaminen on epävarmaa lyhyelläkin ajalla, puhumattakaan vuosista ja vuosikymmenistä. Näin ollen väestöennusteisiin liittyy aina erittäin paljon epävarmuutta. Tästä huolimatta väestökehityksen arvioiminen pitkän ajan päähän on perusteltua, sillä vaihtoehtona on, että päätöksiä pitkävaikutteisista investoinneista ja kaavoitusratkaisuksista tehtäisiin pelkästään nykytilannetta koskevan tiedon perusteella.

Raportissa esitellään keskeiset tulokset kesällä 2024 laadituista Helsingin ja Helsingin seudun väestöennusteista, jotka ulottuvat vuoteen 2060 asti. Lisäksi esitellään Helsingin alueittainen väestöennuste sekä ennuste ruotsinkielisen väestön kehityksestä. Helsingin ja Helsingin seudun väestökehityksestä on laadittu kolme vaihtoehtoista projektioita: perusvaihtoehto, hidastuvan kasvun vaihtoehto ja nopean kasvun vaihtoehto. Vaihtoehdot perustuvat erilaiseen näkemykseen Helsingin seudun aluetalouden kehityksestä sekä Helsingissä tarjolla olevista ja rakennettavista asuntotuotantomahdollisuuksista. Vaihtoehtojen tarkoitus on kuvata sitä, millaiseksi alueen väestönkehitys voi muodostua pitkällä aikavälillä.

Raportin aluksi esitetään tulokset Helsingin ja Helsingin seudun ennusteista, joiden jälkeen esitetään tulokset osa-alueittaisesta ennusteesta. Neljännessä luvussa esitetään ruotsinkielisen väestön ennusteet koko kaupungin tasolla ja osa-alueittain. Luvuissa viisi ja kuusi taustoitetaan ennusteen taustalla olevia väestökehityksen piirteitä ja siihen vaikuttavia tekijöitä kuten taloutta ja asuntomarkkinoita. Luvussa kuusi esitellään myös alueittaisessa ennusteessa käytetty asuntotuotantoennuste. Viimeisissä luvuissa kuvataan ennusteessa käytetyt oletukset ja ennustemenetelmät.

¹ *Helsingin seudulla* tarkoitetaan 14 kunnan muodostamaa aluetta, johon kuuluvat pääkaupunkiseudun kunnat Helsinki, Espoo, Kauniainen ja Vantaa sekä kehyskunnat Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula ja Vihti.

2 Helsingin ja Helsingin seudun ennustevaihtoehdot

2.1 Helsingin ennusteet

Helsingissä asui 674 500 asukasta vuoden 2023 lopussa. **Perusvaihtoehdon** mukaisen väestöprojektion mukaan väestö kasvaa 700 000 asukkaaseen vuoden 2027 aikana sekä 854 000 asukkaaseen vuonna 2050. Ennustekauden lopulla vuonna 2060 asukkaita Helsingissä on 908 000 henkeä. Vuoden 2023 lopusta Helsingin väestö kasvaa vuoden 2038 loppuun mennessä 103 500 asukkaalla ja vuoden 2060 loppuun mennessä 233 000 asukkaalla. (Kuvio 1; Taulukko 1.)

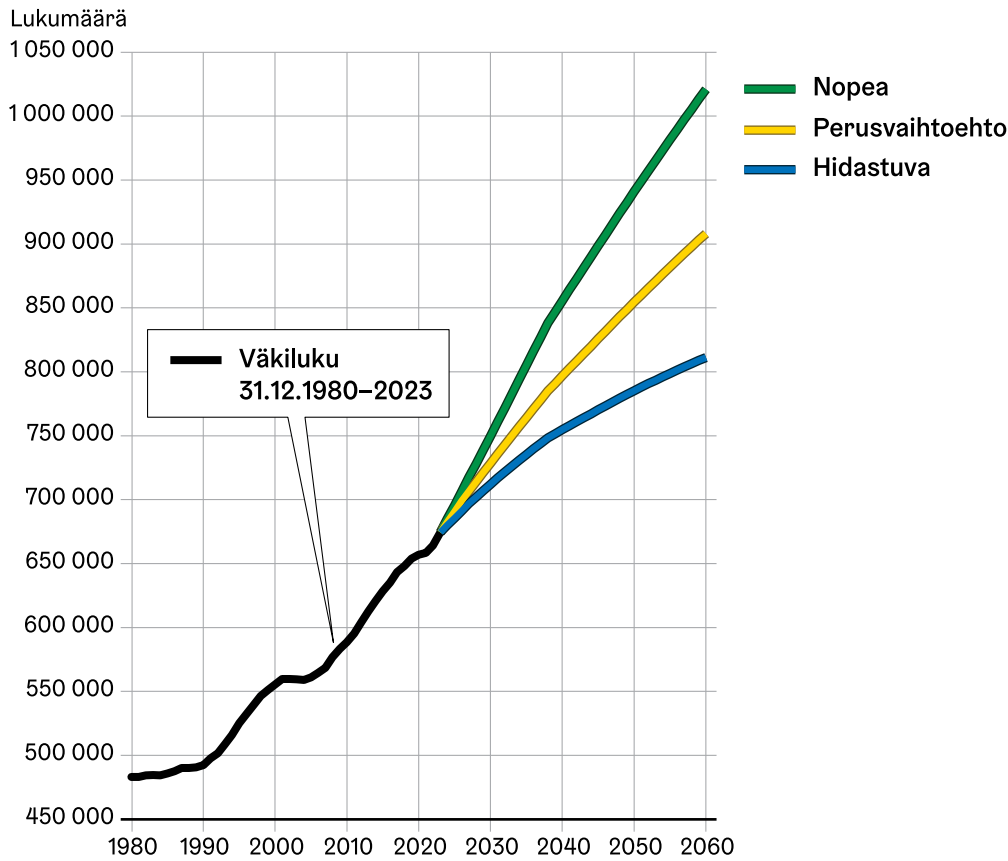
Helsingin väestönkasvu oli 2010-luvulla keskimäärin 7 000 asukasta vuodessa. Kasvu hidastui vuosina 2018–2019 etenkin siksi, että Espoo ja Vantaa kasvattivat asuntotuotantoaan merkittävästi ja lähtömuutto Helsingistä kasvoi. Koronapandemia näkyi selvästi pienentyneenä väestönkasvuna vuosina 2020–2021, mutta vuonna 2023 kasvu oli selvästi suurinta useaan vuosikymmeneen, 10 472 henkeä.

Vuosina 2024–2026 väestönkasvun ennustetaan olevan noin 8 200 henkeä vuodessa, jonka jälkeen väestön määrä lisääntyy vuosittain hieman yli 7 000 hengellä. Kasvu hidastuu ennustekauden edetessä siten, että 2040-luvulla asukkaiden määrä lisääntyy vuosittain hieman alle 6 000 hengellä. Suhteellisen väestönkasvun ennustetaan olevan kahtena ensimmäisenä ennustevuotena 1,2 prosenttia ja 2030-luvulla keskimäärin 0,9 prosenttia vuodessa. Vuoden 2024 alkupuolen ennakkotietojen perusteella näyttää siltä, että väestönkasvu saattaa ylittää 9 000 hengen rajan. Ennuste on kuitenkin laadittu jo kesällä 2024, jolloin kasvu ei näyttänyt vielä näin suurelta.

Helsingin arvioidaan saavan ennustekaudella suurimman osan väestönkasvusta ulkomaan muuttovoitosta. Kotimaan muuttoliikkeen oletetaan pysyvän aikaisempien vuosien mukaisesti voitollisena siten, että Helsinki menettää muuttoliikkeessä väestöä muulle Helsingin seudulle, mutta saa muuttovoittoa seudun ulkopuolisesta Suomesta. Syntyvyyden oletetaan olevan kolmen ensimmäisen vuoden ajan edellisvuosien mukaisesti matalalla tasolla, mutta kasvavan sen jälkeen hieman suuremmaksi. Luonnollisen väestönkasvun, syntyneiden ja kuolleiden määrien erotuksen, oletetaan kasvavan vuoteen 2027 saakka, mutta pienentyvän sen jälkeen koko ennustekauden ajan. Luonnollisen väestönkasvun pienentyminen on seurausta kuolleiden määrän voimakkaasta kasvusta, sillä vanhimpien ikäluokkien koot kasvavat tulevina vuosina huomattavan paljon.

Nopean kasvun vaihtoehdossa Helsingin väestön arvioidaan ylittävän 700 000 vuonna 2026 ja kasvavan yli 855 000 asukkaaseen vuonna 2040. Ennustekauden lopussa vuonna 2060 Helsingin väkiluvun ennustetaan olevan jo yli miljoona asukasta. **Hidastuvan kasvun vaihtoehdossa** Helsingin väestön arvioidaan kasvavan 700 000 henkeen vuonna 2028 ja väkiluvun ennustetaan kasvavan 800 000 asukkaaseen vasta 2050-luvun puolenvälin jälkeen. Vuonna 2060 väestöä olisi tämän vaihtoehdon mukaan noin 810 000 henkeä. (Kuvio 1.)

Kuvio 1. Helsingin väestö 31.12.1980–2023 sekä väestöprojektion vaihtoehdot vuosille 2024–2060

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Taulukko 1. Helsingin väestö 31.12.2023 ja ennusteen perusvaihtoehto vuosina 2024–2060 ikäryhmittäin

Vuosi	Väestö	0–14		15–29		30–44		45–59		60–74		75+	
		Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
2023	674 500	95 195	14,3	132 740	19,8	171 089	24,9	119 892	17,9	97 707	14,9	57 877	8,1
2024	682 681	95 474	14,3	134 012	19,5	173 707	25,0	121 121	17,9	98 152	14,8	60 215	8,5
2025	690 891	95 510	14,3	135 932	19,4	175 952	25,1	122 385	17,8	99 064	14,7	62 048	8,8
2026	699 113	95 653	14,2	137 716	19,3	177 923	25,1	124 111	17,8	100 040	14,6	63 671	9,0
2027	706 524	95 709	14,1	139 443	19,4	178 996	25,0	126 204	17,8	100 816	14,6	65 355	9,2
2030	728 517	95 724	13,5	145 073	19,7	181 400	24,2	135 190	18,6	101 200	14,3	69 930	9,8
2035	764 179	98 139	13,3	149 915	19,4	184 421	23,3	153 878	20,0	101 288	13,7	76 538	10,3
2040	796 788	101 479	13,0	150 493	19,0	187 627	22,6	166 237	20,5	107 032	13,9	83 921	10,9
2045	825 801	103 880	12,9	148 844	18,3	194 036	22,7	170 915	20,0	119 696	14,9	88 430	11,2
2050	854 473	105 884	12,7	150 462	18,1	195 760	22,2	173 270	19,4	137 600	16,3	91 497	11,3
2055	881 860	106 520	12,5	153 483	17,8	194 602	21,7	175 932	19,0	149 790	17,0	101 532	12,1
2060	908 177	106 149	12,3	155 903	17,5	193 043	21,1	182 526	19,2	154 892	16,7	115 664	13,3

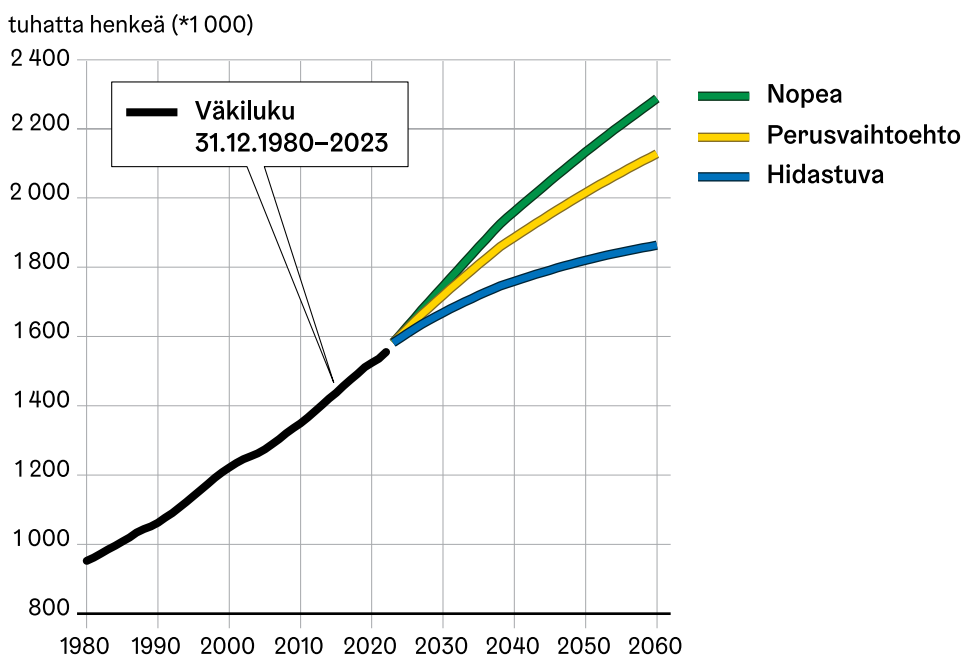
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

2.2 Helsingin seudun ennusteet

Koko **Helsingin seudulla** (14 kuntaa) asui 1 582 452 asukasta vuoden 2023 lopussa. Ennusteen **perusvaihtoehdon** mukaan seudun väestön ennustetaan kasvavan 81 000 hengellä vuoden 2027 loppuun mennessä, reilulla 290 000 hengellä vuoteen 2040 ja 420 000 hengellä 2050-luvun alkuun mennessä. Seudun väestön määrä ylittää kahden miljoonan asukkaan rajan vuonna 2049. Ennustekauden lopulla väestöä seudulla ennustetaan olevan 2,1 miljoonaa henkeä. (Kuvio 2; Taulukko 2.)

Nopeassa vaihtoehdossa seudun väestö kasvaa vuoteen 2050 mennessä 2,13 miljoonaan asukkaaseen (muutos 550 000 henkeä) ja **hidastuvan kasvun vaihtoehto** kasvattaisi väestöä 238 000 hengellä, jolloin asukasluku olisi 1,82 miljoonaa vuonna 2050. Vuonna 2060 seudulla asuu nopean vaihtoehdon mukaan vajaat 2,3 miljoonaa henkeä ja hitaan vaihtoehdon mukaan hieman yli 1,85 miljoonaa henkeä. (Kuvio 2.)

Kuvio 2. Helsingin seudun väestö 31.12.1980–2023 ja väestöprojektioiden vaihtoehdot vuoteen 2060

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Taulukko 2. Helsingin seudun väestö 31.12.2023 ja ennusteen perusvaihtoehto vuosina 2024–2060 iän mukaan

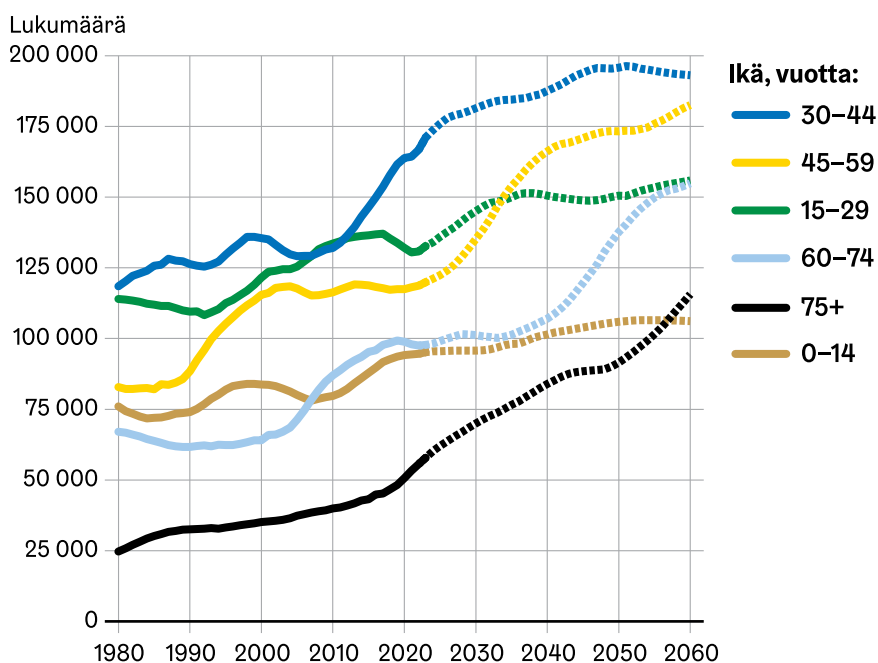
Vuosi	Väestö		0–14		15–29		30–44		45–59		60–74		75+	
	Lkm		Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
2023	1 582 452		249 705	15,8	294 317	18,6	378 105	23,9	297 735	18,8	231 809	14,6	130 781	8,3
2024	1 602 991		249 215	15,5	296 708	18,5	385 491	24,0	300 459	18,7	233 807	14,6	137 311	8,6
2025	1 623 525		248 437	15,3	300 168	18,5	392 207	24,2	303 414	18,7	236 538	14,6	142 760	8,8
2026	1 644 011		247 921	15,1	303 678	18,5	398 034	24,2	306 950	18,7	239 691	14,6	147 737	9,0
2027	1 663 606		247 550	14,9	307 056	18,5	401 949	24,2	311 620	18,7	242 722	14,6	152 709	9,2
2030	1 719 138		246 444	14,3	317 270	18,5	411 970	24,0	329 351	19,2	248 029	14,4	166 074	9,7
2035	1 807 891		251 912	13,9	325 692	18,0	421 055	23,3	369 123	20,4	254 564	14,1	185 546	10,3
2040	1 886 479		257 856	13,7	321 593	17,0	428 342	22,7	403 438	21,4	268 338	14,2	206 912	11,0
2045	1 952 584		261 627	13,4	314 873	16,1	438 543	22,5	420 453	21,5	293 651	15,0	223 438	11,4
2050	2 015 346		263 359	13,1	318 077	15,8	439 324	21,8	427 046	21,2	331 540	16,5	236 001	11,7
2055	2 073 451		261 749	12,6	322 922	15,6	431 059	20,8	432 535	20,9	364 971	17,6	260 217	12,5
2060	2 127 854		258 851	12,2	326 739	15,4	424 546	20,0	443 199	20,8	382 637	18,0	291 882	13,7

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

2.3 Helsingin väestöennuste ikäryhmittäin

Helsingin väestön ikärakenne tulee muuttumaan merkittävästi seuraavien vuosikymmenien aikana. Ikärakenteessa suurin muutos tulee olemaan iäkkäiden asukkaiden määrän ja väestöosuuden kasvu (Kuvio 3).

Kuvio 3. Helsingin väestö ikäryhmittäin (15-v.) 1980–2023 ja ennusteen perusvaihtoehto vuosille 2024–2060 (31.12.)

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

0–6-vuotiaiden lasten määrän viime vuosikymmenellä alkanut kasvu kääntyi laskuun vuoden 2018 aikana etenkin syntyvyyden nopean alenemisen takia. Syntyneiden määrä pysyi pienenä myös vuonna 2023. Tämän vuoksi vuoden 2024 ennusteessa alle kouluikäisten määrä on lähivuosina hieman edellisvuoden ennustetta pienempi. Ennusteen

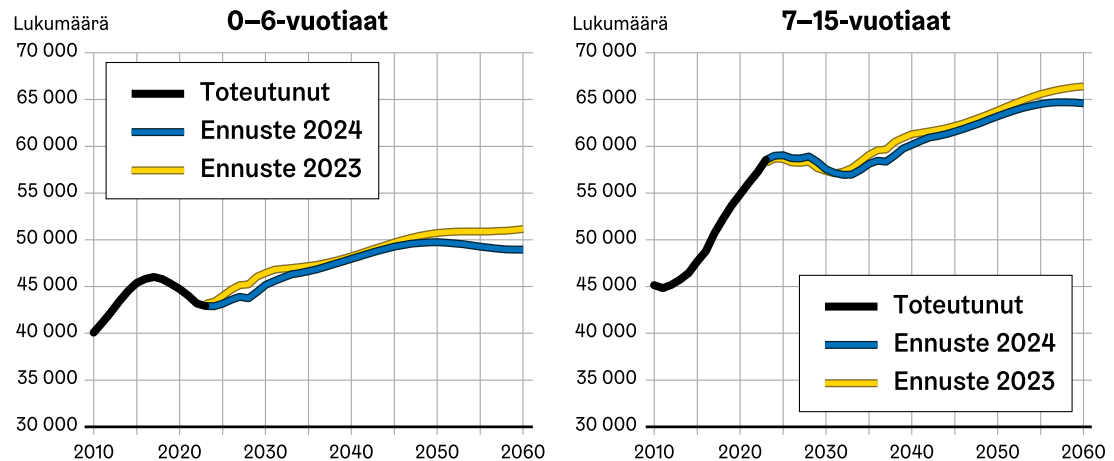
mukaan 0–6-vuotiaiden lasten määrä on alimmillaan vuonna 2024, ja kasvaa lähes yhtämittaisesti vuosittain aina 2040-luvun loppuun saakka. Vuonna 2040 alle kouluikäisiä lapsia on noin 5 000 nykyistä enemmän. Kasvu on seurausta kasvavasta syntyneiden määrästä. (Kuvio 4.)

Peruskouluikäisten 7–15-vuotiaiden määrä alkoi kasvaa 2010-luvun alussa ja kasvun ennakoidaan jatkuvan 2020-luvun puoliväliin saakka. Syntyneiden määrän aleneminen 2010-luvun loppupuolella näkyy tulevana vuosina siten, että ikäryhmän koko pienenee vuodesta 2025 aina 2030-luvun alkupuolelle saakka. 2030-luvulla peruskouluikäisten määrä kasvaa siten, että vuosikymmenen lopulla koululaisia on hieman yli 1 000 nykyistä enemmän. (Kuvio 5.)

Toisen asteen ikäluokan, 16–18-vuotiaiden määrä kasvaa vuodesta 2024 eteenpäin aina 2030-luvun alkuun saakka. 2030-luvun lopulla ikäluokkaan kuuluvia on hieman yli 2 000 henkeä enemmän kuin ennustekauden alussa.

Kuvio 4. Alle kouluikäiset 31.12.2010–2023 ja ennustevaihtoehdot vuoteen 2060

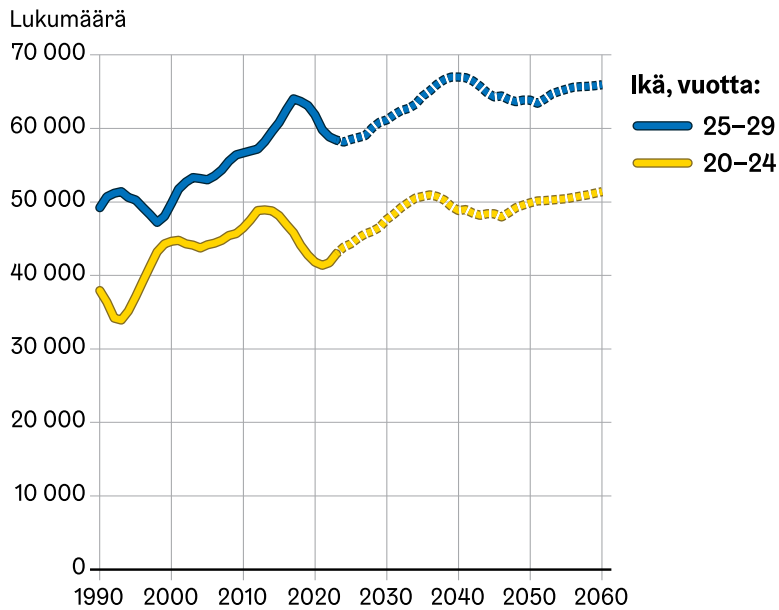
Kuvio 5. Helsingin peruskouluikäiset 31.12.2010–2023 ja ennustevaihtoehdot vuoteen 2060

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Nuorten aikuisten (20–24-vuotiaat) määrä kasvoi Helsingissä voimakkaasti 1990-luvun puolivälistä vuoteen 2014 asti, jolloin tapahtui käänne laskuun. Ikäryhmän väestömäärän ennustetaan lähtevän kasvuun heti ennustekauden alusta kasvavan muuttoliikkeen myötä, ja vuonna 2030 20–24-vuotiaita on 4 600 henkeä enemmän kuin vuoden 2023 lopussa. Kasvu jatkuu aina 2030-luvun puoliväliin saakka. 25–29-vuotiaiden määrä kasvaa aina 2040-luvun alkuun saakka, jolloin ikäryhmään kuuluu yli 8 000 henkeä nykyistä enemmän. 20–29-vuotiaiden määrän kasvuun vaikuttaa eniten muuttoliike (Kuvio 6).

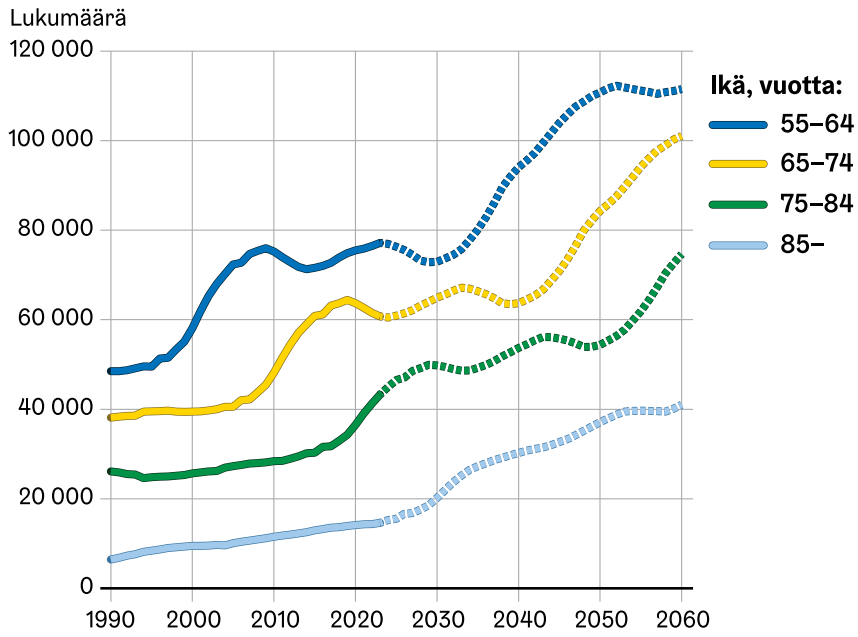
Kuvio 6. Helsingin 20–29-vuotiaat ikäryhmittäin 31.12.1990–2023 ja ennuste vuosille 2024–2060

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Ikääntyneiden määrä tulee kasvamaan, mutta ikäluokkien suurten kokoerojen vuoksi ikäryhmien muutokset ovat erilaisia ikäryhmien välillä (Kuvio 7). Vanhimmissa ikäryhmissä muuttoliikkeen vaikutus niiden kokoon on pieni. Erityisesti suurten ikäluokkien (vuosina 1945–1949 syntyneet) ikääntymisen eteneminen vaikuttaa kehitykseen. Ikäryhmään 55–64-vuotiaat kuuluvien määrä laskee 2010-luvun alkuvuosina, mutta kääntyy vuosikymmenen puolessa välissä kasvuun. Ikäryhmän koko kasvaa 2020-luvun puoliväliin saakka, mutta pienenee hieman aina vuosikymmenen loppuun saakka, jonka jälkeen määrä taas lähtee kasvuun ennustekauden loppuun saakka. 65–74-vuotiaiden ikäryhmän koko kasvaa 2030-luvun puoleen väliin saakka, jonka jälkeen se laskee nykyiselle tasolle. 2040-luvulla ikäryhmän koko lähtee kasvuun, joka jatkuu aina ennustekauden loppuun saakka. 75–84-vuotiaiden määrä kasvaa lähes yhtämittaisesti koko ennustekauden ajan, kuten myös 85 vuotta täyttäneiden ikäryhmäkin. Yhteensä 75 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa 2040-luvun alkuun mennessä vajaalla 25 000 hengellä. Suhteellisesti suurinta kasvu on 85 vuotta täyttäneiden ryhmässä, jonka koko kaksinkertaistuu seuraavan 15 vuoden aikana.

Kuvio 7. Helsingin yli 55-vuotiaat ikäryhmittäin 31.12.1990–2023 ja ennuste vuosille 2024–2060

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

3 Alueittainen väestöennuste 2023–2038

3.1 Ennuste suurpiireittäin ja ikäryhmittäin

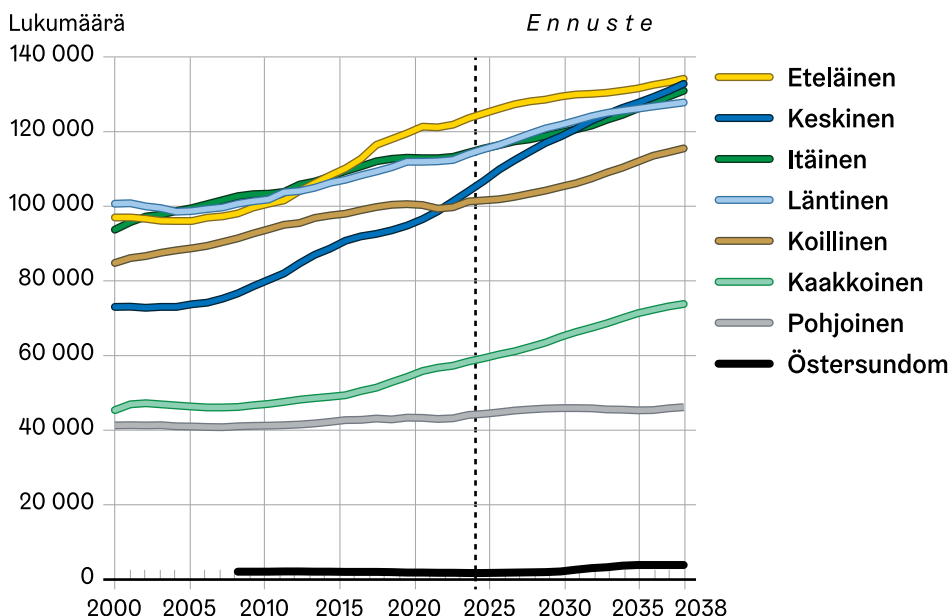
Helsingin väestömäärän ennustetaan kasvavan reilulla 110 000 hengellä vuoden 2038 loppuun mennessä, mikä vastaa noin 16 prosentin lisäystä. Suurpiireittäin tarkasteluna eniten kasvavat Keskinen suurpiiri, jossa kasvua on 30 200 henkeä, ja Itäinen suurpiiri, 18 100 henkeä. Kaakkoisen, Koillisen ja Läntisen suurpiirin kasvu vaihtelee 14 300 hengestä 16 000 henkeen. Eteläisessä suurpiirissä asukkaiden määrä kasvaa reilulla 11 000 hengellä, ja vähiten kasvua on Pohjoisessa ja Östersundomin suurpiirissä, joissa väestön määrä lisääntyy 2 000–3 000 hengellä. (Kuvio 8.)

0–6-vuotiaiden määrä kasvaa ennusteen mukaan seuraavan 15 vuoden aikana 4 500 lapsella. Kuten koko väestönkin osalta, kasvua on eniten Keskisessä suurpiirissä, 1 900 lasta. Itäisessä suurpiirissä kasvua on 1 000, Eteläisessä 600 ja Läntisessä suurpiirissä 500 lasta. Pohjoisessa ja Koillisessa suurpiirissä lasten määrä pysyy lähes ennallaan. (Kuvio 9.)

Peruskouluikäisten, eli 7–15-vuotiaiden, määrän ennustetaan kasvavan 500 hengellä vuoden 2038 loppuun mennessä. Kasvusta suurin osa suuntautuu Keskiseen suurpiiriin, johon tulee 1 900 lasta lisää. Kaakkoisessa suurpiirissä kasvua on 400 lasta. Peruskouluikäisten määrä kasvaa hieman myös Läntisen (300 lasta) ja Östersundomin suurpiiriin (200 lasta) alueilla. Sen sijaan muissa suurpiireissä 7–15-vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan, eniten Pohjoisessa suurpiirissä 800 lapsella. (Kuvio 10.)

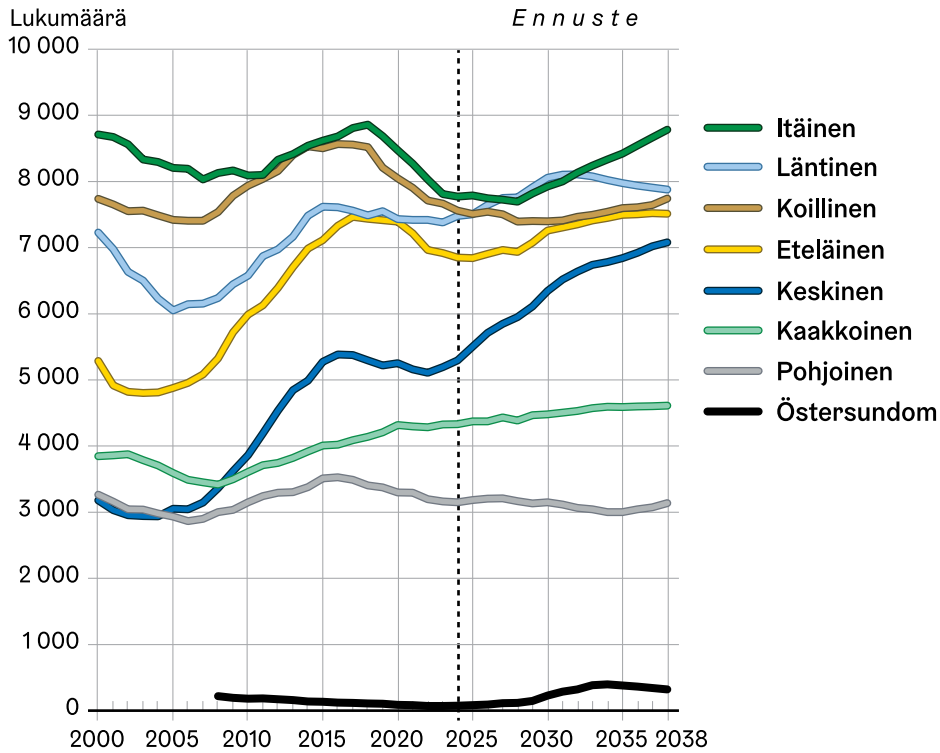
Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa vuoden 2038 loppuun mennessä yli 23 000 hengellä. Kasvu kohdistuu kaikkiin suurpiireihin. Eniten vanhin ikäryhmä kasvaa Eteläisessä suurpiirissä, 3 900 hengellä. Keskisessä, Koillisessa ja Kaakkoisessa suurpiirissä 75 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy yli 3 500 hengellä. Vähiten vanhimman ikäryhmän koko kasvaa Östersundomin alueella, noin 100 hengellä. (Kuvio 11.)

Kuvio 8. Väestö suurpiireittäin 31.12.2000–2023 sekä ennuste vuosille 2024–2038

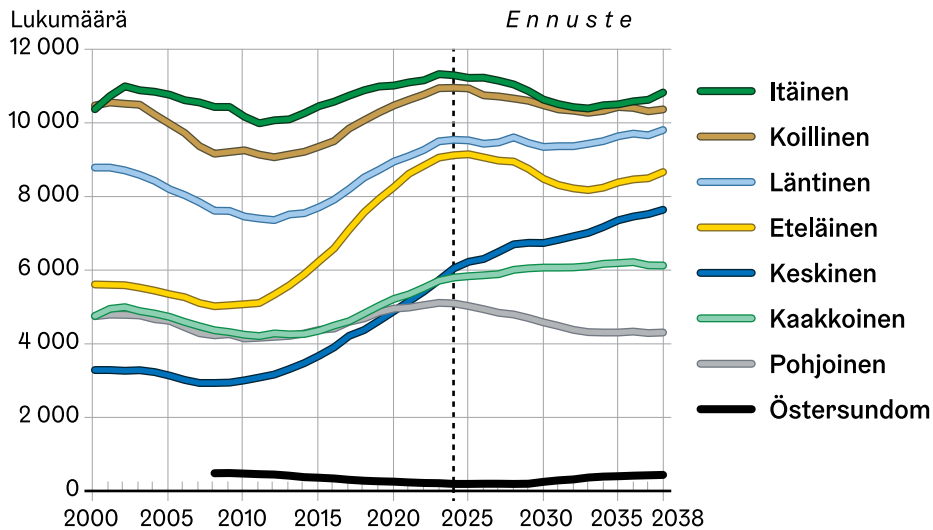
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Kuvio 9. 0–6-vuotiaat suurpiireittäin 31.12.2000–2023 sekä ennuste vuosille 2024–2038

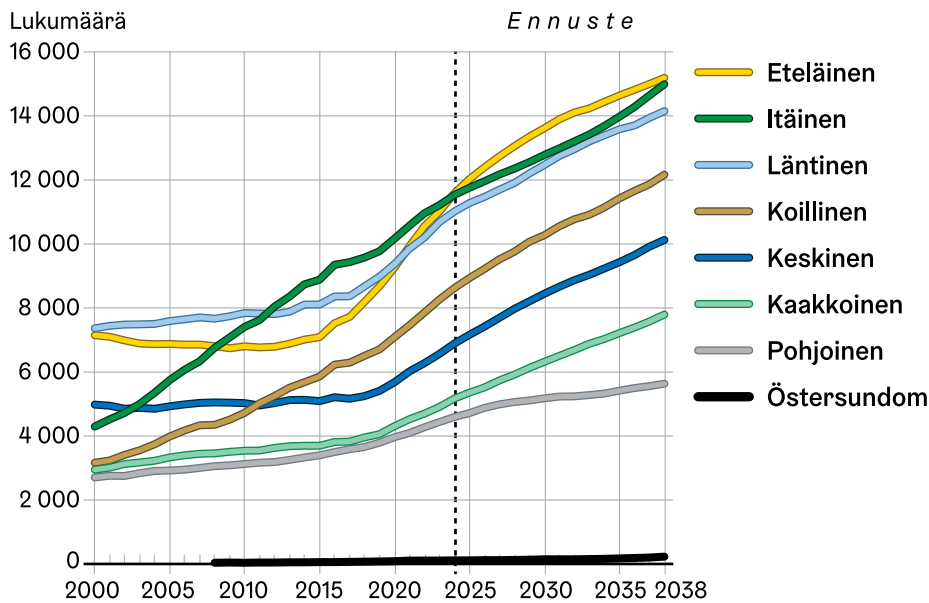
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Kuvio 10. 7–15-vuotiaat suurpiireittäin 31.12.2000–2023 sekä ennuste vuosille 2024–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Kuvio 11. Yli 75-vuotiaat suurpiireittäin 31.12.2000–2023 sekä ennuste vuosille 2024–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

3.2 Ennuste osa-alueittain ja ikäryhmittäin

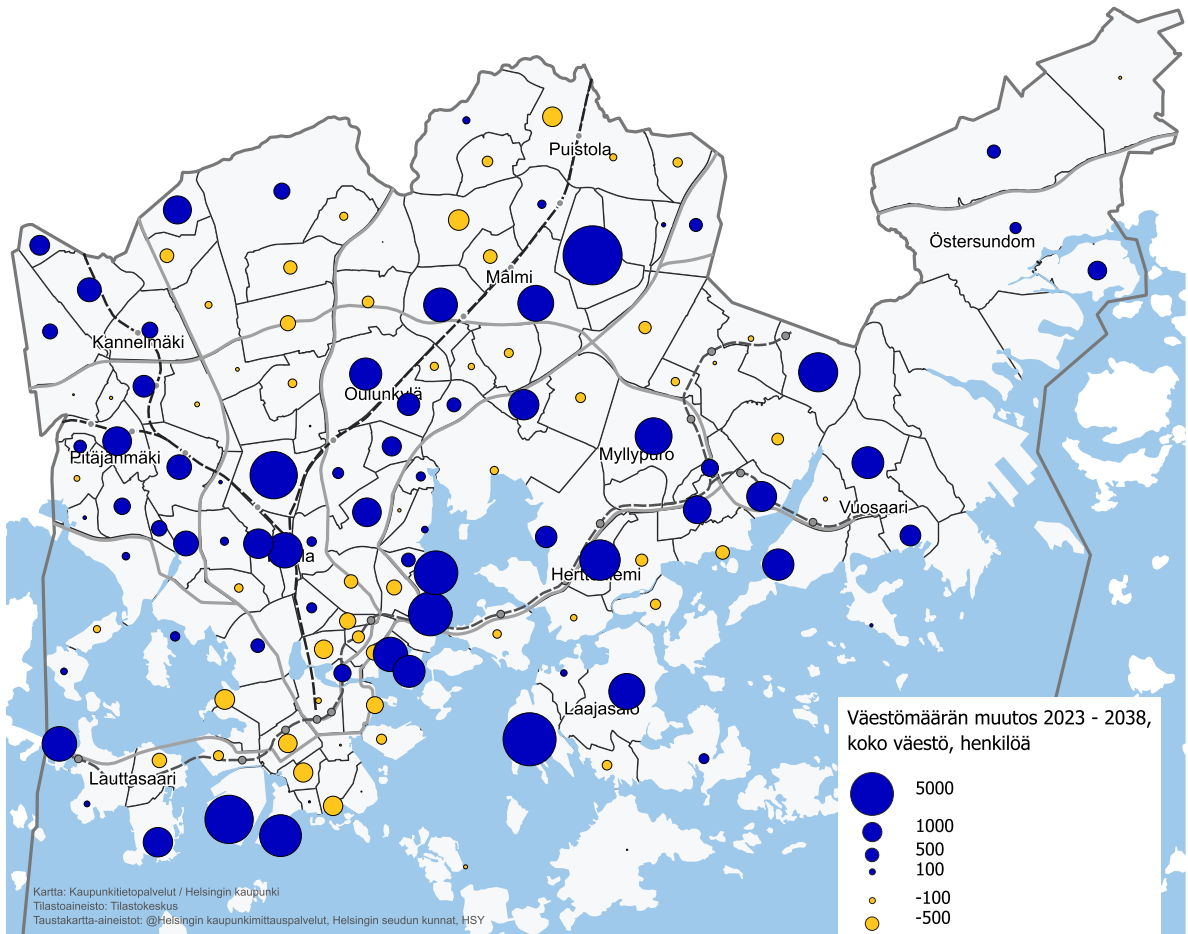
Vuoteen 2038 saakka laaditun alueittaisen väestöennusteen tärkeimmät kasvualueet ovat suurilla asuntorakentamisen projektialueilla, joista monella rakentaminen sijoituu usealle osa-alueelle (Kuvio 12). Voimakkaimpia kasvualueita ovat:

- Kalasataman projektialue, johon kuuluu myös Sompasaari, Hanasaari, Hermanninranta ja Kyläsaari, kasvu yhteensä 16 400 asukasta.
- Keski- ja Pohjois-Pasila, johon kuuluu myös alueen pohjoisosassa ns. Postipuiston alue, kasvu 8 800 asukasta.
- Kruunuvuorenrannan ja Yliskylän alueet, kasvu yhteensä 10 900 asukasta.
- Jätkäsaari, kasvu 6 300 asukasta.
- Vuosaari, kasvu yhteensä 6 600 asukasta, josta Meri-Rastilan kasvu 2 600 asukasta.
- Malmin lentokenttä, kasvu yli 9 500 asukasta ja Ala-Malmi 3 500 asukasta.
- Hernesaari, kasvu 4 800 asukasta.
- Lauttasaari, sisältäen Koivusaaren alueen, kasvu 5 600 asukasta.

Muita huomattavan kasvun alueita ovat muun muassa Herttoniemen yritysalue (4 400 henkeä), Mellunmäki (4 100 henkeä) ja Myllypuro (3 700 henkeä). Edellä mainittujen osa-alueiden lisäksi 8 alueella väestö lisääntyy yli 2 000 hengellä vuoden 2038 loppuun mennessä.

Huomattavaa on, että ennusteen mukaan osalla alueista väestön määrä myös vähenee. Tällaisia alueita on erityisesti kantakaupungissa ja esikaupungissa niillä alueilla, joille ei ole suunniteltu merkittävää asuntorakentamista.

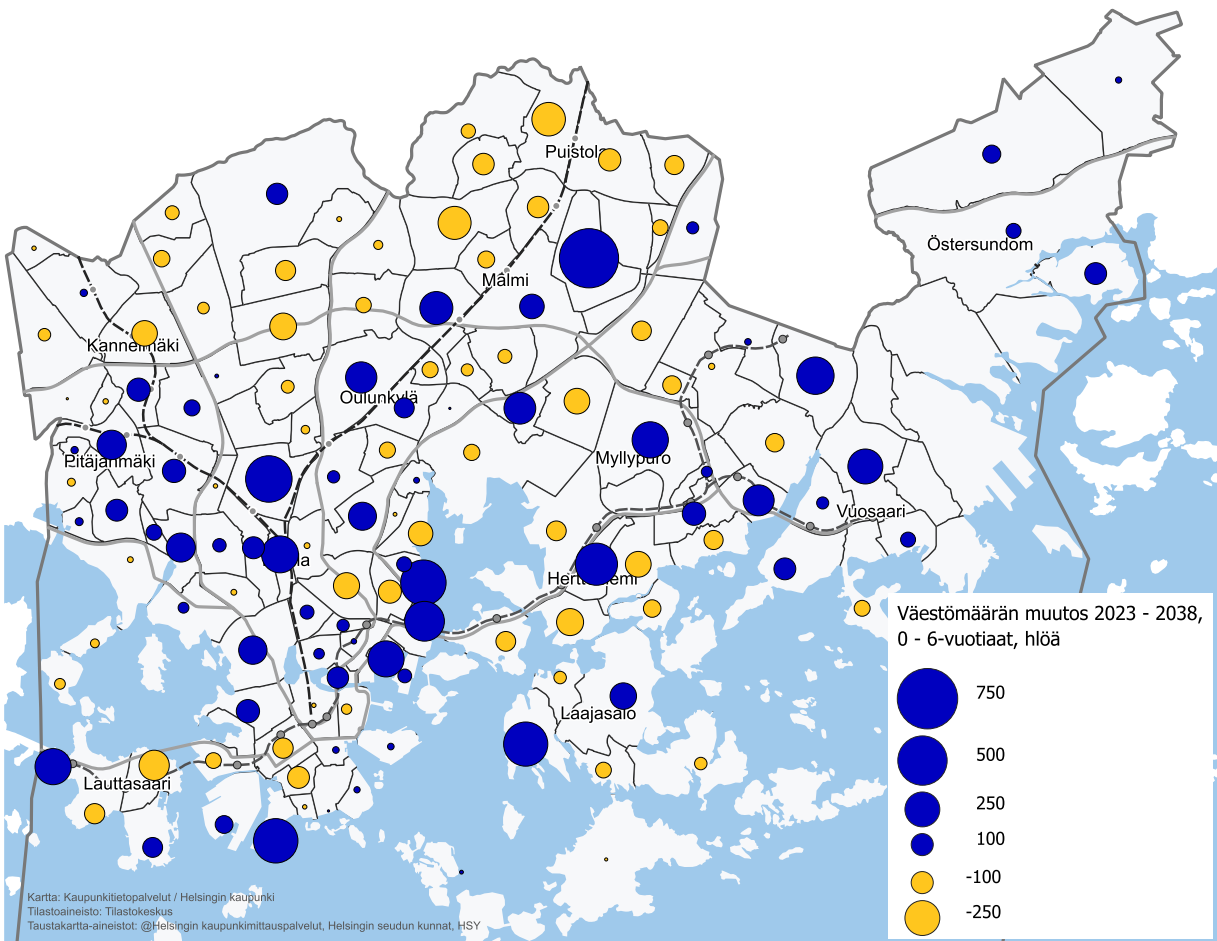
Kuvio 12. Ennustettu koko väestön määrän muutos osa-alueittain
31.12.2023–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Alle kouluikäisten määrä kasvaa ennustekaudella yhteensä 4 500 lapsella, mutta kasvu kohdistuu suurimmalta osin alueille, joille rakennetaan runsaasti uusia asuntoja. Useilla alueilla, joilla ei ole viime vuosina rakennettu, päivähoitoikäisten määrä on jo alkanut alentua, ja alentumisen odotetaan jatkuvan myös tulevana vuosina. Tällaisia alueita on lähes joka puolella kaupunkia, mutta erityisesti kaupungin pohjoisosassa. Ilmiön taustalla on alueiden elinkaari, jossa pienten lasten määrä on suurimmillaan muutama vuosi alueen valmistumisen jälkeen, mutta alkaa vähenemään ajan kuluessa. Erityisesti näin tapahtuu, jos alueille ei rakenneta suhteessa olemassa olevaan asuntokantaan huomattavaa määrää uusia asuntoja. (Kuvio 13.)

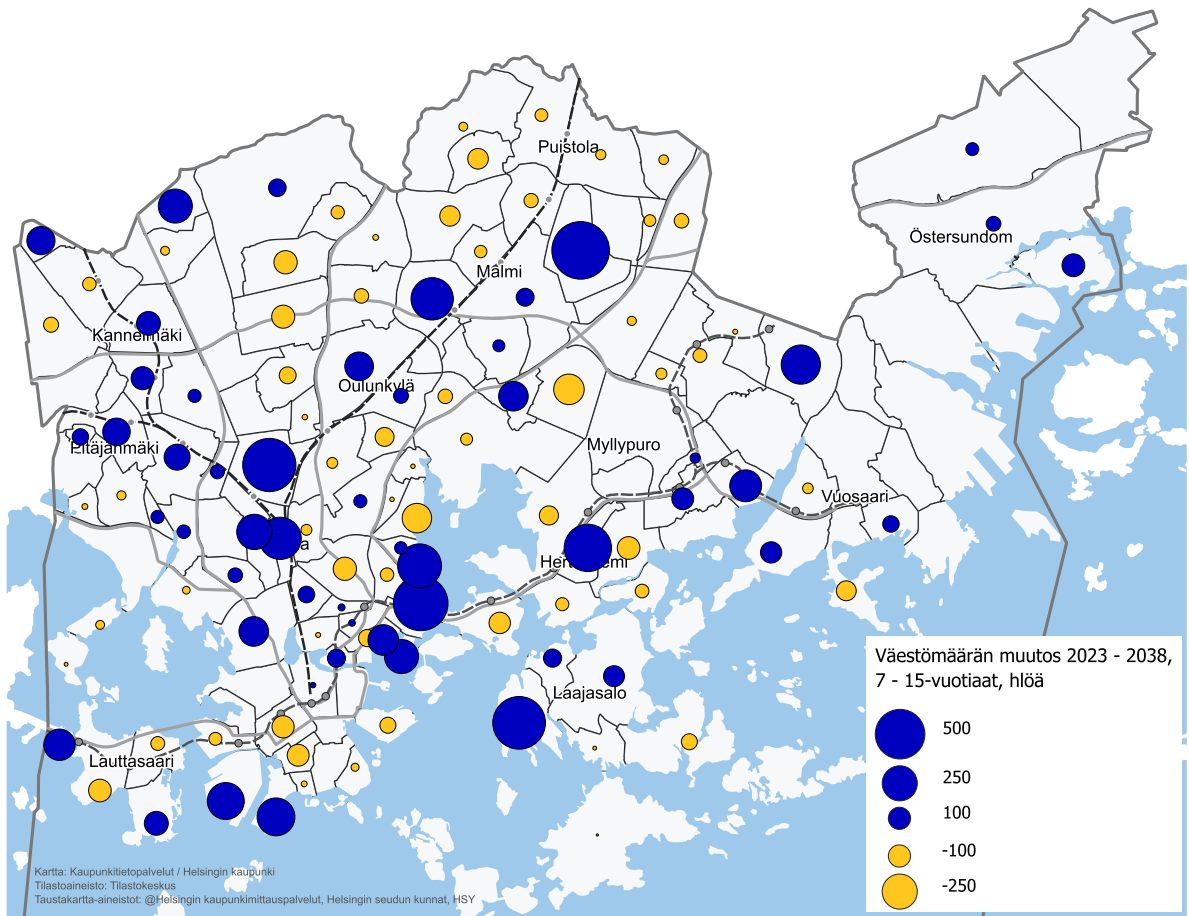
Kuvio 13. Ennustettu 0–6-vuotiaiden määrän muutos osa-alueittain
31.12.2023–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Peruskouluikäisten määrä kasvaa vuoden 2038 loppuun mennessä 500 lapsella. Kuten nuoremmissakin ikäryhmässä, kasvu kohdistuu suurimmalta osin asuntotuotannon uudisrakennusalueille, ja toisaalta osalla osa-alueista kouluikäisten määrä pienenee. (Kuvio 14.)

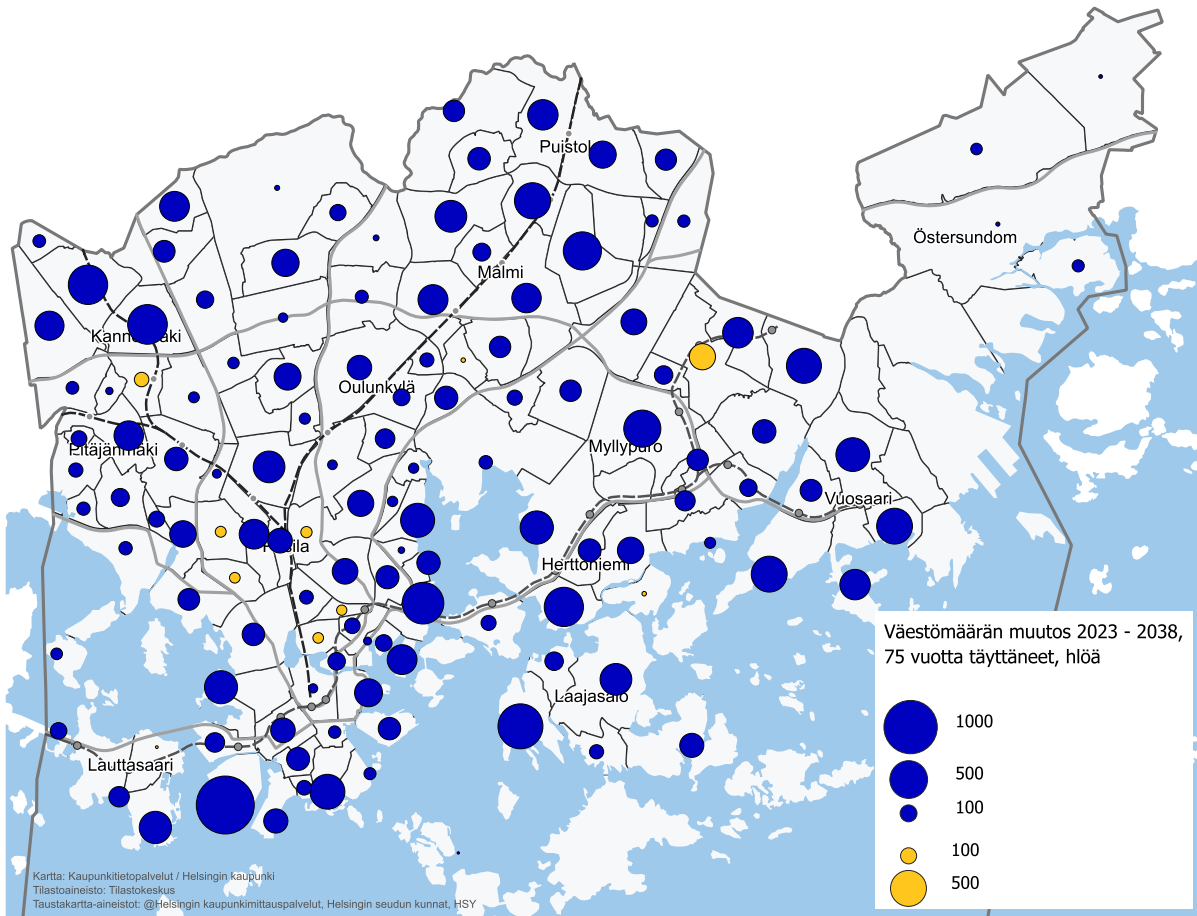
Kuvio 14. Ennustettu 7–15-vuotiaiden määrän muutos osa-alueittain
31.12.2023–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

Ikääntyneen väestön määrä kasvaa lähes kaikilla kaupungin osa-alueilla. Myös vanhimpien ikäluokkien määrä kasvaa asuntotuotannon uudisalueilla, mutta eniten kasvavien alueiden joukossa on myös vanhempia alueita, kuten Kannelmäki, Malminkartano ja Myllypuro. (Kuvio 15.)

Kuvio 15. Ennustettu yli 75-vuotiaiden määrän muutos osa-alueittain
31.12.2023–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (Toteutunut).

4 Ruotsinkielisen väestön ennuste

Ruotsinkielisen väestön ennuste tehdään samankaltaisella demografisella projektiomenetelmällä kuin koko väestön ennuste. Koko kaupungin ennuste ulottuu vuoteen 2060 ja alueittainen ennuste 15 vuodeksi vuoteen 2038 saakka.

Helsingissä asui vuoden 2023 lopussa 36 884 äidinkieleltään ruotsinkielistä henkilöä. Määrä lisääntyi vuoden 2023 aikana 104 hengellä. Helsingin ruotsinkielinen väestö väheni viime vuosikymmeninä tuhansilla henkilöillä (Kuvio 16). Ruotsinkielinen väestö on ollut varsin vanhuspainotteinen ja väkimäärän väheneminen on johtunut pitkälti kuolleiden enemmyydestä syntyneisiin nähden. Nykyisin ikärakenne on muuttunut nuoremmaksi, ja lapsia on syntynyt kuolleita enemmän vuodesta 2012 alkaen. Ruotsinkielisen väestön muuttoliike oli lähes koko 2010-luvun ajan Helsingin kannalta voitollista, mutta vuosina 2020–2022 se muuttui tappiolliseksi. Vuonna 2023 Helsinkiin muuttaneiden määrä oli taas Helsingistä pois muuttaneiden määrää suurempi (Kuvio 17).

4.1 Helsingin ruotsinkielisen väestön ennuste

Vuodesta 2008 lähtien ruotsinkielisten määrä on kasvanut hienoisesti, ja kasvun ennustetaan jatkuvan tulevina vuosina. Väkiluvun ennustetaan kasvavan noin 750 hengellä vuoden 2030 loppuun mennessä. Ruotsinkielisiä ennakoidaan olevan 39 200 vuonna 2040 eli 2 300 henkeä nykyistä enemmän (Taulukko 3). Väestöosuuden ennakoidaan kuitenkin laskevan nykyisestä 5,5 prosentista 4,9 prosenttiin vuoteen 2040 mennessä, jonka jälkeen osuus pysyy samalla tasolla ennustekauden loppuun saakka (Kuvio 16).

Taulukko 3. Helsingin ruotsinkielinen väestö 31.12.2023 ja ennuste vuosille 2024–2060 iän mukaan

Tabell 3. Svenskspråkiga åldersgruppsvis i Helsingfors 31.12.2023 och prognos för 2024–2060

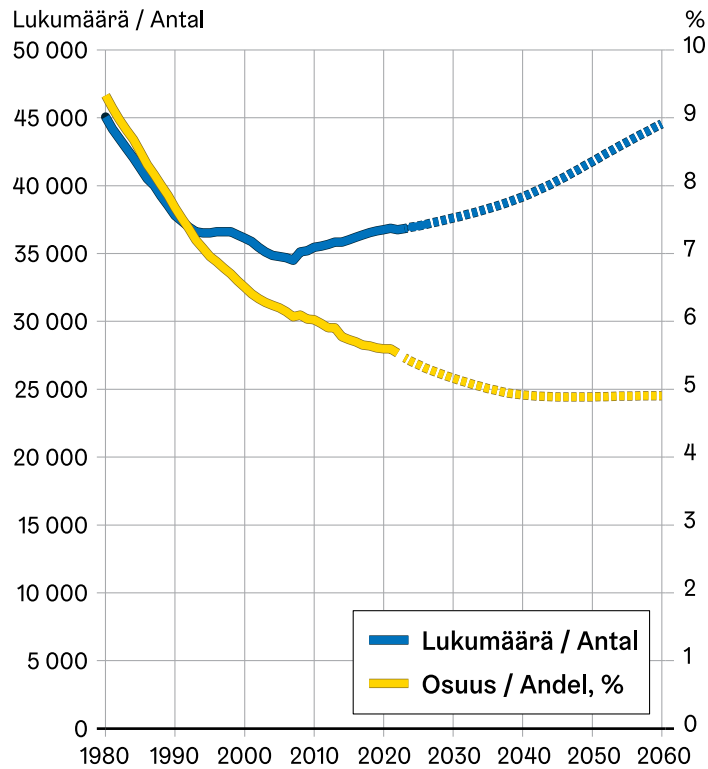
Vuosi	Väestö	0–14		15–29		30–44		45–59		60–74		75+	
		Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%	Lkm	%
2023	36 844	6 525	17,7	8 378	22,7	7 220	19,6	5 100	13,8	4 855	13,2	4 766	12,9
2024	36 937	6 455	17,5	8 523	23,1	7 227	19,6	5 136	13,9	4 790	13,0	4 805	13,0
2025	37 035	6 397	17,3	8 666	23,4	7 244	19,6	5 145	13,9	4 753	12,8	4 828	13,0
2026	37 136	6 370	17,2	8 727	23,5	7 335	19,8	5 181	14,0	4 728	12,7	4 796	12,9
2027	37 253	6 320	17,0	8 880	23,8	7 325	19,7	5 255	14,1	4 681	12,6	4 792	12,9
2030	37 613	6 101	16,2	9 317	24,8	7 381	19,6	5 571	14,8	4 458	11,9	4 784	12,7
2035	38 299	6 093	15,9	9 484	24,8	7 865	20,5	5 918	15,5	4 347	11,3	4 592	12,0
2040	39 183	6 345	16,2	9 397	24,0	8 406	21,5	6 122	15,6	4 497	11,5	4 415	11,3
2045	40 356	6 801	16,9	9 103	22,6	9 059	22,4	6 270	15,5	4 930	12,2	4 192	10,4
2050	41 772	7 237	17,3	9 098	21,8	9 231	22,1	6 759	16,2	5 279	12,6	4 168	10,0
2055	43 205	7 435	17,2	9 351	21,6	9 149	21,2	7 306	16,9	5 501	12,7	4 464	10,3
2060	44 550	7 348	16,5	9 808	22,0	8 861	19,9	7 962	17,9	5 672	12,7	4 900	11,0

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Tilastokeskus.

Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad. Statistikcentralen.

Kuvio 16. Ruotsinkielisen väestön määrä ja osuus koko väestöstä Helsingissä 31.12.1980–2023 sekä ennuste vuosille 2024–2060

Figur 16. De svenskspråkigas antal och deras andel av Helsingfors folkmängd 31.12.1980–2023, samt prognos för 2024–2060

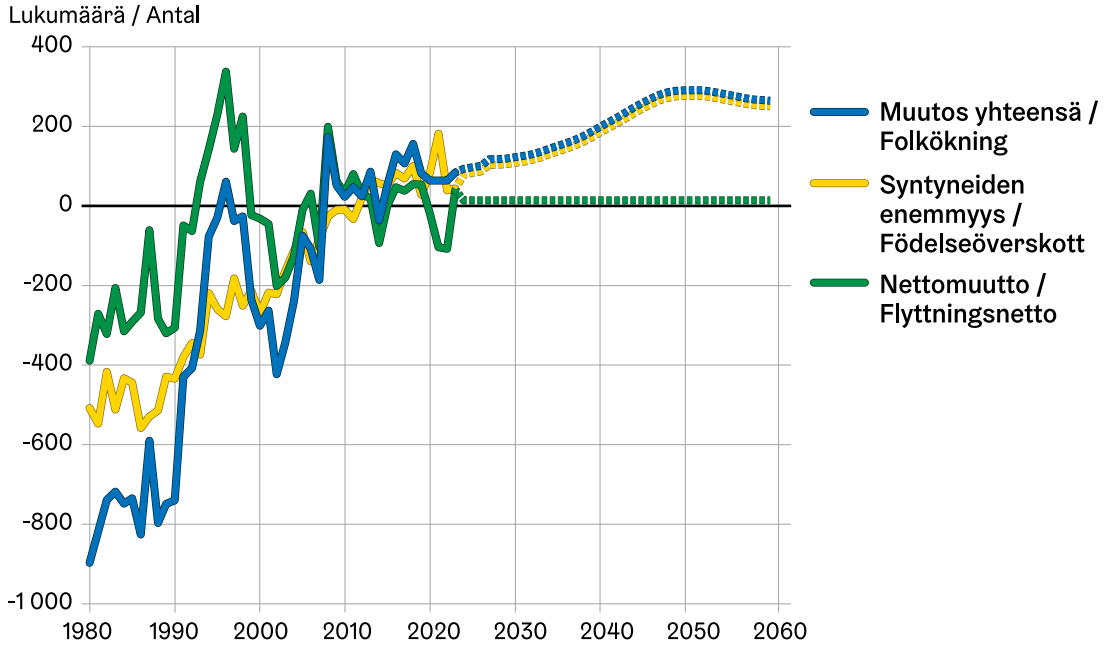
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).

Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

Ennusteessa oletetaan Helsingin saavan ruotsinkielisestä väestöstä pientä muuttovoittoa koko ennustekauden ajan. Syntyneiden määrän ennustetaan ylittävän kuolleiden määrän ennustekauden alussa hieman yli 50 hengellä, mutta kasvavan 2040-luvulla yli 200 henkeen vuodessa, mikäli kuolleisuus- ja syntyvyyskehitykset jatkuvat nykyisen kaltaisina (Kuvio 17). Syntyneiden määrä kasvaa aina 2050-luvulle saakka, kun taas kuolleiden määrän oletetaan vähenevän ennustekauden loppua kohden (Kuvio 18).

Kuvio 17. Ruotsinkielisten syntyneiden enemmitys ja nettomuutto sekä väestönmuutos yhteensä Helsingissä 1980–2023 ja ennuste 2024–2060.

Figur 17. Födelseöverskott och flyttningsnetto samt sammanräknad folkökning bland de svenskspråkiga i Helsingfors 1980–2023 samt prognos för 2024–2060

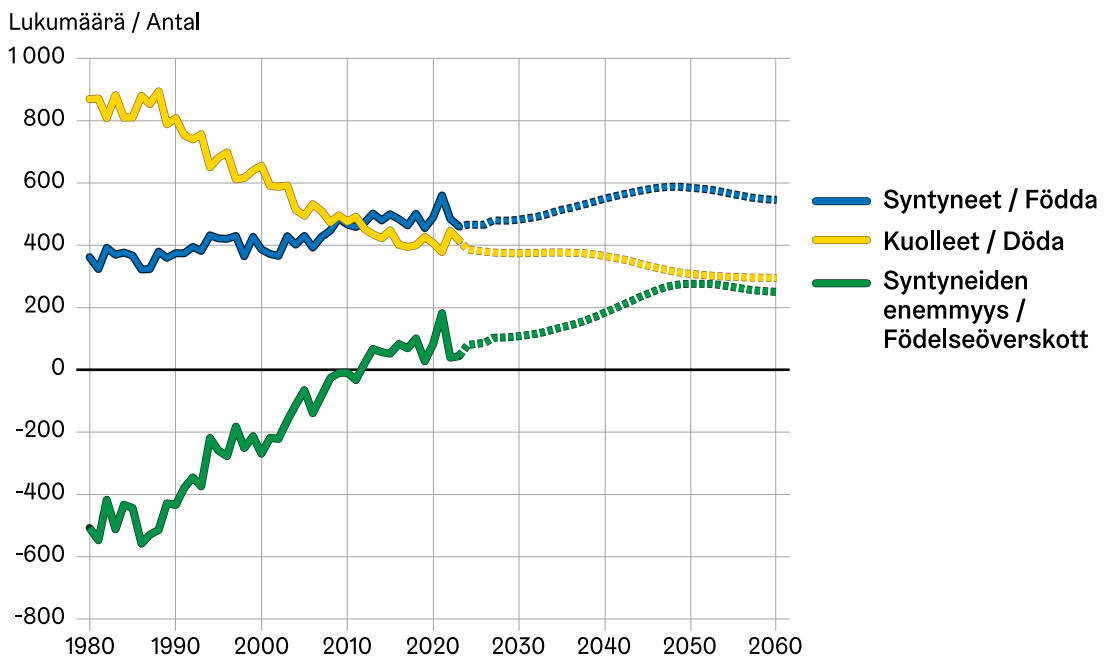

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).

Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

Kuvio 18. Ruotsinkieliset syntyneet ja kuolleet sekä syntyneiden enemmitys Helsingissä 1980–2023 ja ennuste 2024–2060

Figur 18. Svenskspråkiga födda och avlidna samt svenskspråkigt födelseöverskott i Helsingfors 1980–2023, jämte prognos för 2024–2060

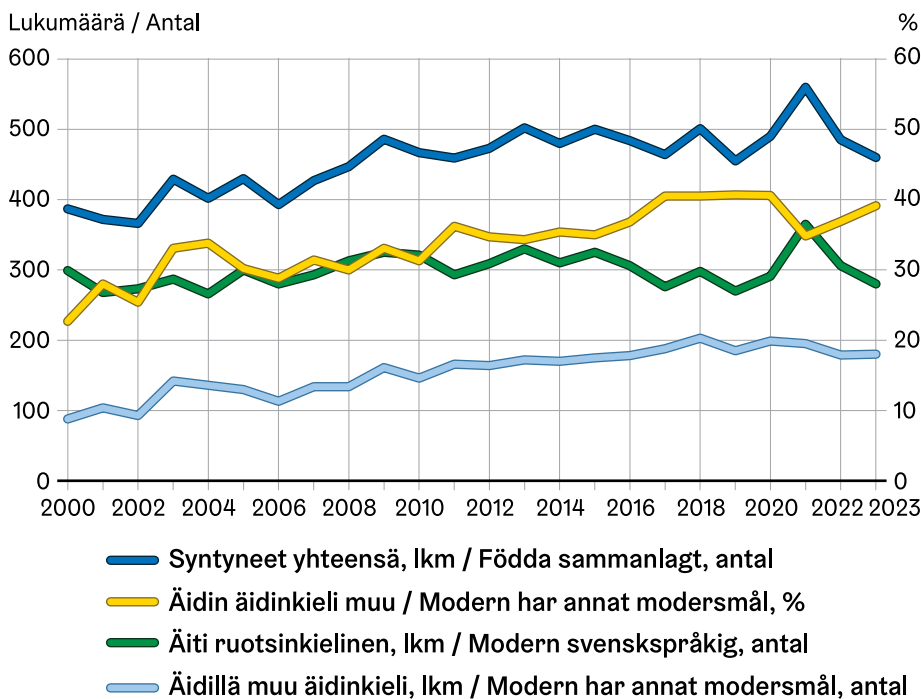
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).

Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

Ruotsinkielisten lasten määrää kasvattaa se, että sellaisissa pariskunnissa, joissa äiti on muuta kuin ruotsia äidinkielenään puhuva ja puoliso äidinkieleltään ruotsinkielinen, lapsi rekisteröidään useimmiten ruotsinkieliseksi. Viime vuosina syntyneistä ruotsinkielisistä lapsista lähes 40 prosentilla oli äidin äidinkieli jokin muu kuin ruotsi (Kuvio 19). Muiden kuin ruotsinkielisten äitien osuus kasvoi edellisellä vuosikymmenellä, mutta kasvu on pysähtynyt muutaman viime vuoden aikana. Muuta kuin ruotsia äidinkielenään puhuvien äitien vaikutus ruotsinkielisten syntyneiden määrään on huomioitu ennusteessa ikäryhmittäisten hedelmällisyyslukujen muunnoskertoimien avulla.

Kuvio 19. Syntyneet lapset, joiden äidinkieli on ruotsi, äidin äidinkielen mukaan 2000–2023. Födda barn med svenska som registrerat modersmål, enligt moderns modersmål 2000–2023

Figur 19. Födda barn med svenska som registrerat modersmål, enligt moderns modersmål 2000–2023

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).
 Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

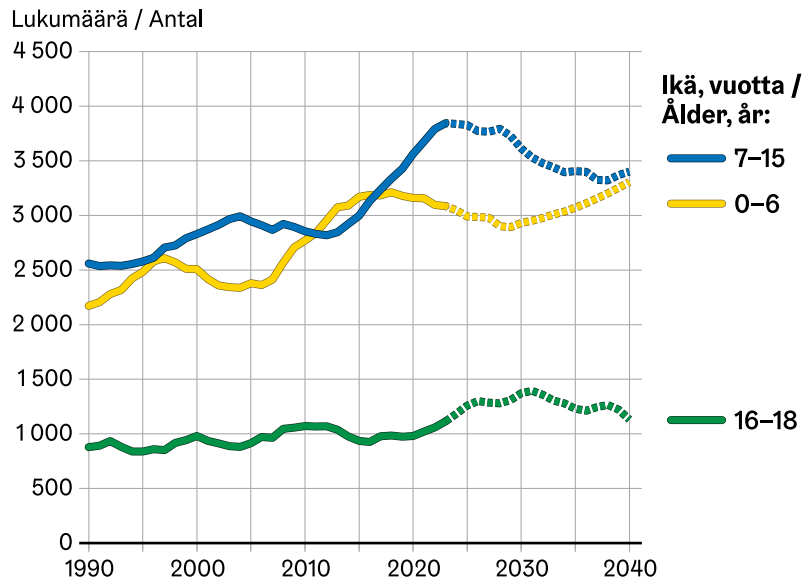
Alle kouluikäisten, 0–6-vuotiaiden, ruotsinkielisten lasten määrä kasvoi huomattavasti vuosina 2005–2015, mutta kääntyi laskuun vuonna 2019 (Kuvio 20). Vuoden 2023 lopulla alle kouluikäisiä lapsia oli 3 086 henkeä. Lasten määrän ennustetaan vähenevän lähes 2020-luvun lopulle saakka; vuonna 2029 alle kouluikäisiä lapsia on hieman alle 100 vähemmän kuin ennustekauden alussa. 0–6-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan 2030-luvun alussa ja vuonna 2040 lapsia on reilu 200 nykyistä enemmän.

Peruskouluikäisten ruotsinkielisten lasten määrä oli vuoden 2023 lopulla 3 843 henkeä. Ikäryhmän koko kasvaa parin seuraavan vuoden ajan, mutta kääntyy sen jälkeen laskuun siten, että vuonna 2030 peruskouluikäisiä on reilu 200 nykyistä vähemmän. 2040-luvun alussa peruskouluikäisiä on 400 vähemmän kuin ennustekauden alussa. (Kuvio 20).

Toisen asteen opetukseen kuuluvan ruotsinkielisten ikäryhmän, 16–18-vuotiaiden, koko oli vuoden 2023 lopussa 1 115 henkeä. Ikäluokan koko kasvaa tulevina vuosina, sillä vuoden 2030 lopulla ikäluokkaan kuuluu 250 henkeä enemmän kuin ennustekau-

den alussa. 2030-luvulla 16–18-vuotiaiden määrä laskee, mutta on edelleen 100 henkeä ennustekauden alkua enemmän. (Kuvio 20).

- Kuvio 20. Ruotsinkielisten lasten ja nuorten määrä Helsingissä 31.12.1990–2023 sekä ennuste 2024–2040.
- Figur 20. Antal svenskspråkiga barn och unga i Helsingfors 31.12.1990–2023, samt prognos för 2024–2040

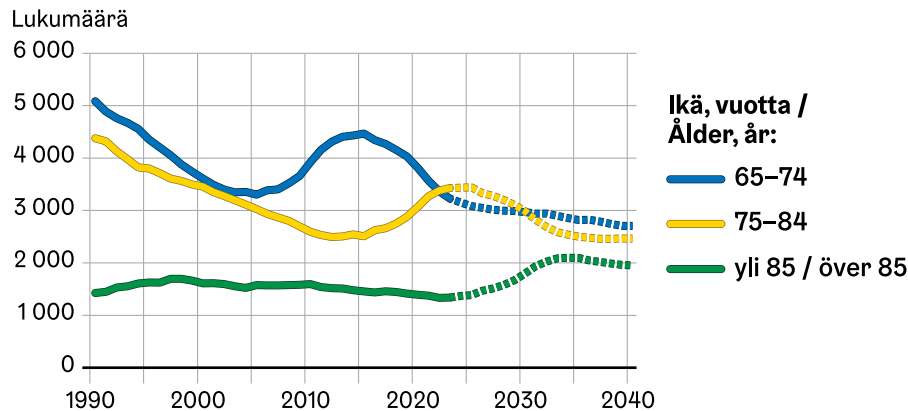
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).
 Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

Ruotsinkielisen väestön ikärakenne poikkeaa suomenkielisestä siten, että eläkeikäisen väestön osuus on ollut aiemmin selvästi suurempi, mutta on pienentynyt viime vuosikymmeninä. Siksi suurten ikäluokkien tulo eläkeikään ei kasvata ruotsinkielisten ikääntyneiden määrää samalla tavalla kuin suomenkielisillä. Vuonna 2023 koko väestöstä 75 vuotta täyttäneitä oli 8 prosenttia, kun vastaava osuus ruotsinkielisillä oli 13 prosenttia. Vuonna 2040 vastaavat osuudet ovat sekä koko väestössä että ruotsinkielisellä väestöllä 11 prosenttia.

Sekä 65–74- että 75–84-vuotiaiden määrät pienenevät 2040-luvulle saakka, mutta vanhimman ikäryhmän, 85 vuotta täyttäneiden määrä kasvaa seuraavan 15 vuoden aikana. 85 vuotta täyttäneiden ikäryhmä kasvaa 600 hengellä 2030-luvun loppuun mennessä, kun taas 65–74-vuotiaiden määrä pienenee 500 hengellä ja 75–84-vuotiaiden 1 000 hengellä. Muutokset johtuvat lähinnä siitä, että suuret ikäluokat siirtyvät ennustekauden aikana vanhimpaan ikäryhmään. (Kuvio 21.)

Kuvio 21. Ruotsinkielisten yli 65-vuotiaiden määrä Helsingissä 31.12.1990–2023 sekä ennuste 2024–2040

Figur 21. Antal svenskspråkiga över 65-åringar i Helsingfors 31.12.1990–2023 samt prognos för 2024–2040

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).

Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

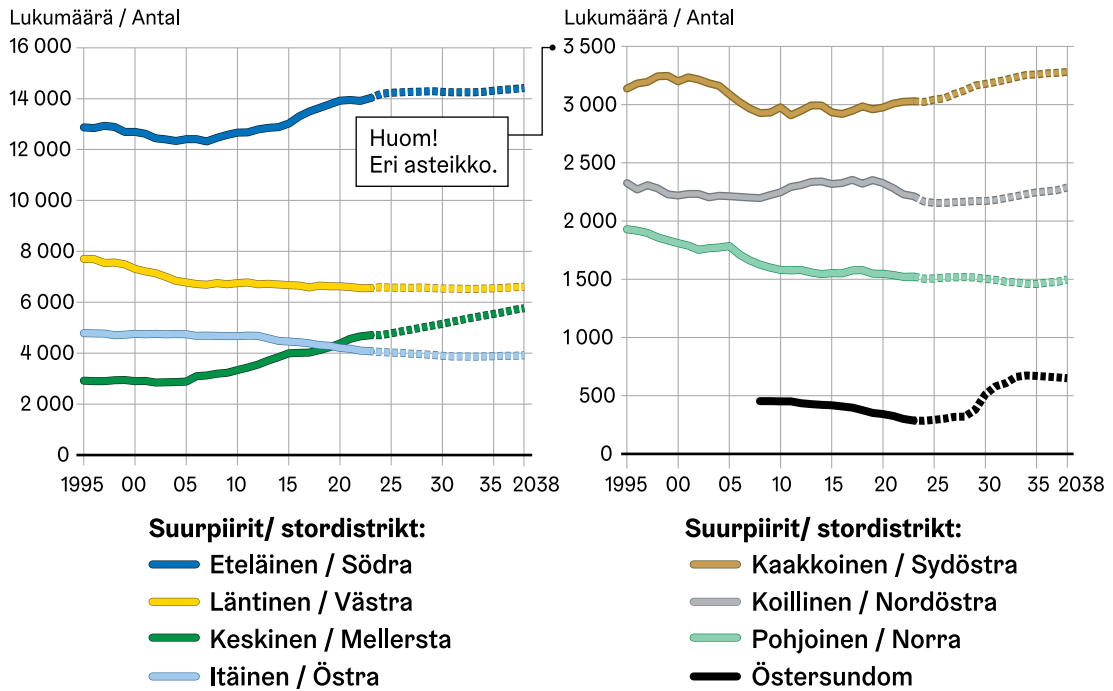
4.2 Ruotsinkielisen väestön ennuste alueittain 2023–2038

Helsingin ruotsinkielisestä väestöstä 39 prosenttia asuu Eteläisessä suurpiirissä. Ennustekauden suurin kasvu kohdistuu kuitenkin runsaan asuntotuotannon myötä Keskeiseen suurpiiriin, missä ruotsinkielisen väestön määrä lisääntyy 1 050 hengellä. Eteläisessä suurpiirissä ruotsinkielisen väestön määrä kasvaa 400 hengellä, Östersundomin suurpiirissä 350 hengellä ja Kaakkoisessa suurpiirissä reilulla 250 hengellä. Läntisessä, Pohjoisessa ja Koillisessa suurpiirissä väestön määrä pysyy ennallaan ja Itäisessä suurpiirissä vähenee 150 hengellä. (Kuvio 22.)

Lauttasaaren (Koivusaari ja Vattuniemi), Jätkäsaaren, Pohjois-Pasilan ja Kruununvuorenrannan rakentaminen kasvattavat myös näiden alueiden ruotsinkielisen väestön määrää (Kuvio 23). Vaikka ruotsinkielisen määrän ennustetaan uusilla rakentuvilla alueilla kasvavan, ruotsinkielisten osuus koko väestöstä pienenee, sillä suomen- ja vieraskielisen väestön määrän ennustetaan kasvavan ruotsinkielisten määrää nopeammin. On kuitenkin huomattava, että ennuste on myös epävarmin sellaisilla alueilla, joille suunnitellaan huomattavaa asuntorakentamista, sillä uusiin asuntoihin muuttavan väestön kielirakenteen ennakoiminen on haasteellista.

Kuvio 22. Ruotsinkielisten määrä suurpiireittäin Helsingissä 31.12.1995–2023 sekä ennuste 2024–2038

Figur 22. Antalet svenskspråkiga stordistriktvis i Helsingfors 31.12.1995–2023 samt prognos för 2024–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste), Tilastokeskus (toteutunut).

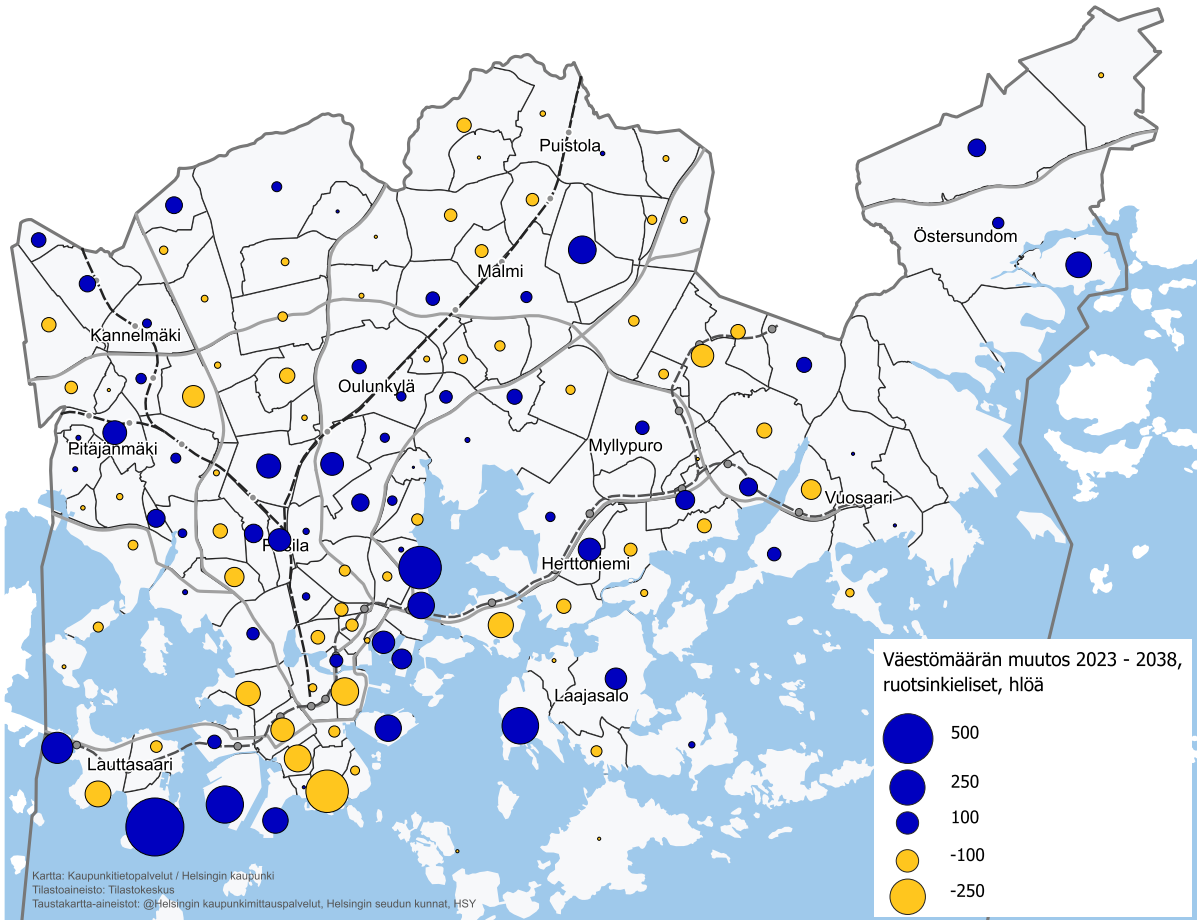
Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos), Statistikcentralen (faktum).

Ruotsinkielisten alle kouluikäisten lasten määrän ennustetaan kasvavan vuoden 2038 loppuun mennessä reilulla 100 lapsella. Eniten määrä kasvaa Keskisessä ja Östersundomin suurpiireissä. Muissa suurpiireissä muutokset ovat pieniä. 7–15-vuotiaiden määrä pienenee vuoden 2038 loppuun mennessä 500 lapsella. Peruskouluikäisten lasten määrä kasvaa vain Keskisessä ja Östersundomin suurpiirissä. Eniten kouluikäisten määrä vähenee Eteläisessä ja Läntisessä suurpiirissä.

65 vuotta täyttäneiden ikäryhmä pienenee koko Helsingissä 800 hengellä. Selvästi eniten määrä vähenee Läntisen suurpiirin alueella. Muissa suurpiireissä muutokset ovat pieniä. Vähentyminen kohdistuu 65–84-vuotiaiden ikäryhmiin, kun taas 85 vuotta täyttäneiden ryhmä kasvaa huomattavasti, 650 hengellä. 65–84-vuotiaiden ikäryhmissä vähentyminen näkyy kaikissa suurpiireissä. 85-vuotiaiden määrän kasvusta lähes 70 prosenttia kohdistuu Eteläiseen suurpiiriin.

Kuvio 23. Ennustettu ruotsinkielisen väestön väkiluvun muutos osa-alueittain 31.12.2023–2038

Figur 23. Förutspådd folkmängdsförändring bland de svenskspråkiga i delområden i Helsingfors 31.12.2023–2038

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki (ennuste). Tilastokeskus (toteutunut).

Källa: Stadsforskning och -statistik / Helsingfors stad (prognos). Statistikcentralen (faktum).

5 Väestökehityksen viimeaikaisia piirteitä

Käytettävä ennustemenetelmä perustuu oletuksiin väestömuutostekijöistä. Tehtävien oletusten perustana ovat edellisten vuosien tiedot, mutta joissakin erityisissä tapauksissa esimerkiksi edellisten vuosien keskiarvojen käyttäminen ei ole mielekäästä, koska väestömuutostekijät ovat vaihdelleet viime vuosikymmeninä huomattavan paljon sekä Helsingissä että Helsingin seudulla. Seuraavassa kuvataan näitä väestökehitystä ja -muutoksia yksityiskohtaisemmin viime vuosien osalta Helsingissä ja Helsingin seudulla.

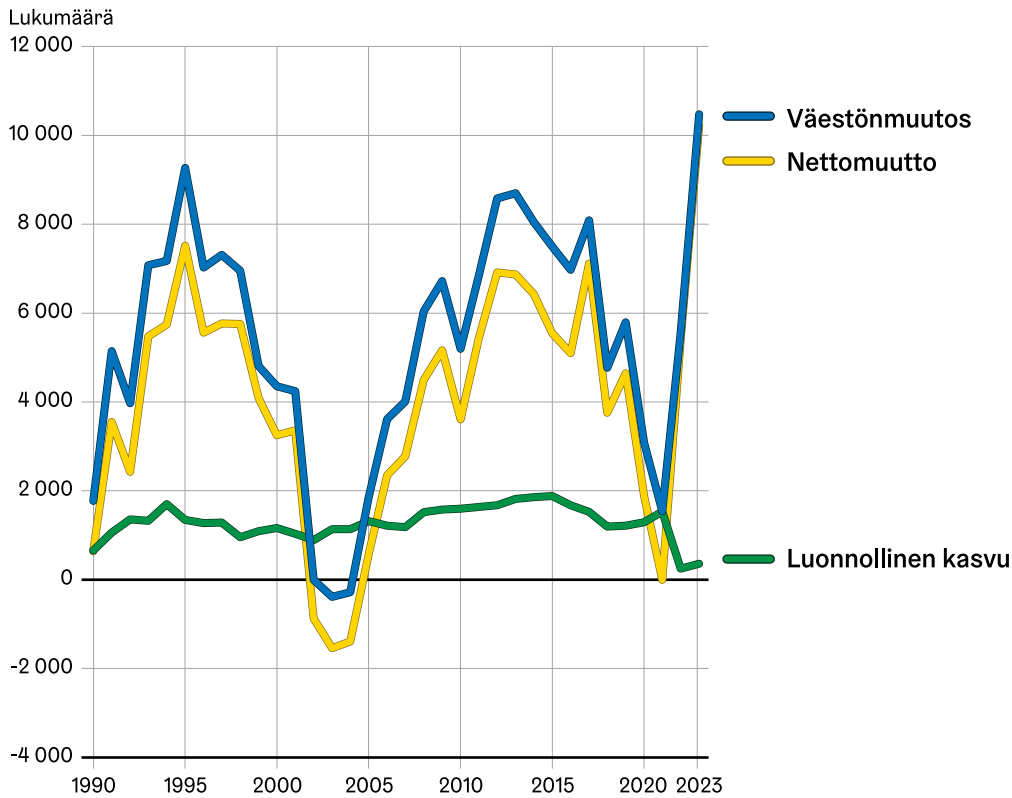
5.1 Väestökehitys Helsingissä ja Helsingin seudulla

Helsingin väestönkasvu oli vuonna 2023 ennätyskellisen suuri, 10 472 henkeä. Vuonna 2022 kasvu oli 5 571 henkeä ja 2010-luvun keskiarvo oli noin 7 000 henkeä vuodessa. Vuosittaiset väestömäärän muutokset ovat olleet Helsingissä suuria talouden suhdanteiden, asuntomarkkinoiden sekä maahanmuuttoon vaikuttavien muutosten vuoksi. Suurin vaihteluihin vaikuttanut tekijä on viime vuosina ollut muuttoliikkeen muutokset. Tulo- ja lähtömuuttojen määrien erotus, nettomuutto, on vaihdellut vuoden 2010 jälkeen 10 219 hengen muuttovoitosta muutaman hengen muuttotappioon. 2000-luvun alkupuolella muuttotappio ylitti muutamina vuosina tuhannen hengen rajan. (Kuvio 24.)

Muuttoliikkeen tuomaan kasvuun verrattuna luonnollinen väestönkasvu (syntyneiden ja kuolleiden määrien erotus) on ollut Helsingissä vakaata ja kuluvalle vuosikymmenellä loivasti kasvavaa vuoteen 2015 saakka (Kuvio 25). Vuoden 2015 jälkeen luonnollinen väestönkasvu väheni alentuneen syntyvyyden vuoksi muutaman vuoden ajan, mutta kasvoi hieman vuosina 2019–2021. Vuonna 2022 luonnollinen väestönkasvu lasi ennätyskellisen alas, 247 henkeen, ja vuonna 2023 se kasvoi 359 henkeen. Edellisen kerran syntyneiden ja kuolleiden määrien erotus oli yhtä pieni 1980-luvun lopulla. Luonnollisen väestönkasvun alenemiseen on vaikuttanut kahtena edellisenä vuotena sekä syntyneiden määrän väheneminen että kuolleiden määrän lisääntyminen. Vuonna 2023 Helsinkiin syntyi 6 099 lasta, mikä oli vajaat 80 lasta edellisvuotta enemmän. Kuolleiden määrä oli 5 740 vuonna 2023, kun edellisenä vuotena määrä vajaat 200 enemmän.

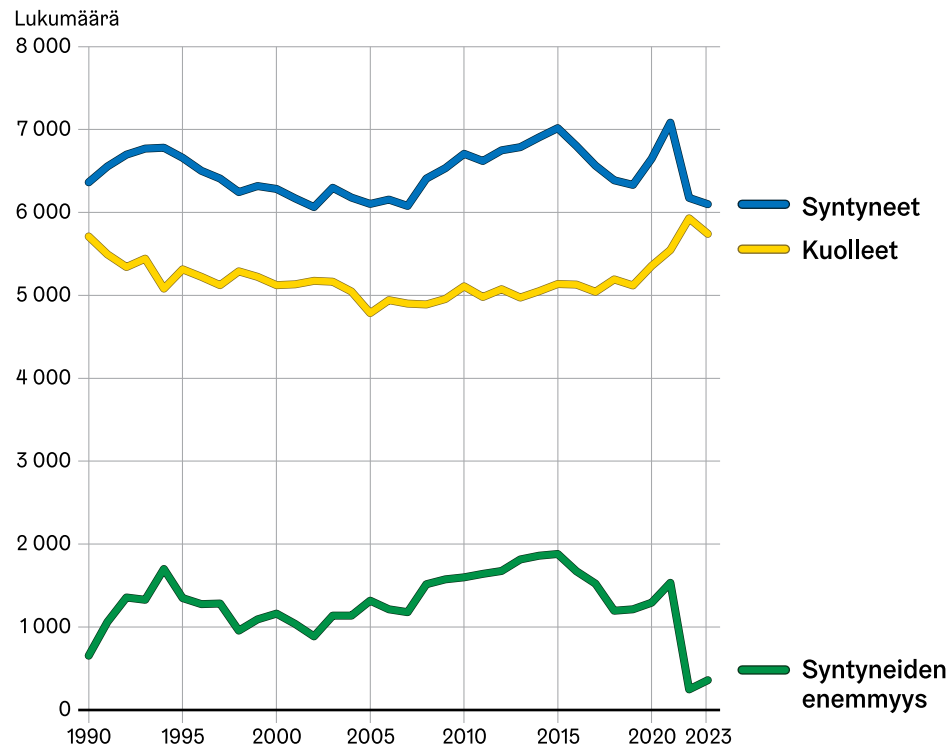
Helsingin vuosittaisiin väestökehityksen vaihteluihin vaikuttaa myös tietymättömissä olevien kunnan asukkaiden määrä ja heidän poistaminen kaupungin asukasluvusta. Vuonna 2023 näitä poistoja tehtiin 100 asukasta. Poistetut henkilöt ovat pääsääntöisesti ulkomaille muuttaneita ulkomaan kansalaisia, jotka eivät pois muuttaessaan ole tehneet muuttoilmoitusta, ja siksi heitä voidaan poistaa kunnan asukasluvusta vasta usean vuoden määrääjän kuluttua.

Kuvio 24. Väestönmuutos ja sen osatekijät Helsingissä 1990–2023. (Sipoosta ja Vantaasta Helsinkiin vuonna 2009 liitetyn alueen väestö ei mukana muutoksessa)

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Kuvio 25. Syntyneet ja kuolleet Helsingissä 1990–2023

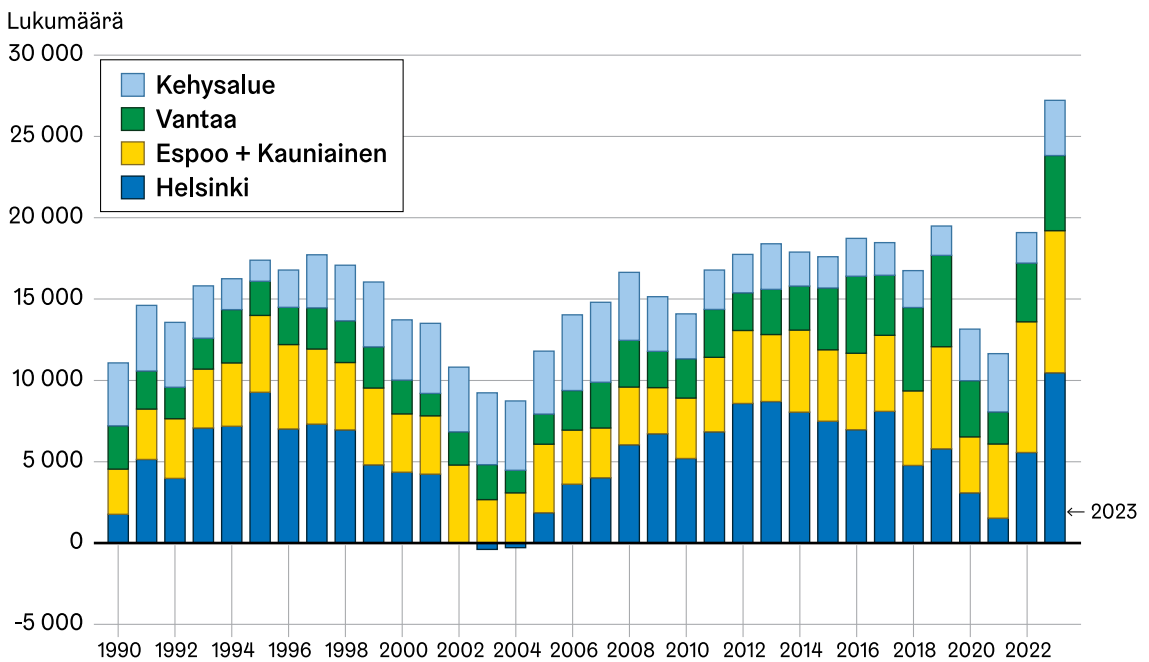

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Koko Helsingin seudun kasvu oli vuonna 2023 selkeästi suurin useaan vuosikymmeneen. Väestön määrä lisääntyi seudulla 27 224 hengellä (Kuvio 26). Aikaisempiin vuosiin verrattuna suurin kasvu tapahtui erityisesti Helsingissä, mutta myös Espoon kasvu oli toista vuotta peräkkäin voimakasta. Koko seudun kasvun taustalla oli lisääntynyt muuttovoitto erityisesti ulkomailta. Helsingin seutu sai kokonaisuudessaan muuttovoittoa 24 936 henkeä, kun edellisvuonna määrä oli noin 7 500 henkeä vähemmän.

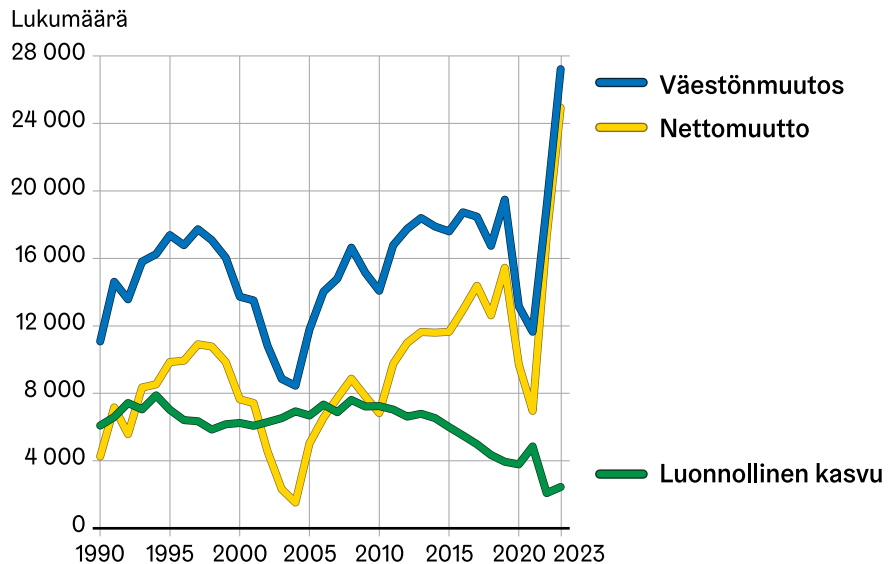
Luonnollinen väestönkasvu oli 2 455 henkeä, mikä oli vajaat 400 henkeä vuotta 2022 enemmän. Luonnollisen väestönkasvun määrä oli kuitenkin selvästi pienempi kuin 2000-luvun keskiarvo 5 800 henkeä. Luonnollisen väestönkasvun pienentymiseen on vaikuttanut sekä syntyneiden määrän väheneminen että kuolleiden määrän lisääntyminen. (Kuvio 27.)

Kuvio 26. Väestönmuutos alueittain Helsingin seudulla 1990–2023. (Sipoosta ja Vantaasta Helsinkiin vuonna 2009 liitetyn alueen väestö ei mukana Helsingin eikä kehysalueen muutoksessa)

Lähde: Kaupunkitieto/ Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Kuvio 27. Väestönmuutos ja sen osatekijät Helsingin seudulla 1990–2023

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

5.2 Muuttoliike muuttoalueittain

Helsingin saama nettomuuttoa, eli tulo- ja lähtömuuttojen määrien erotusta, voidaan tarkastella myös muuttoalueiden suhteen. Ennusteessa Helsinkiin suuntautunut ja Helsingistä pois suuntautunut muuttoliike on jaettu kolmeen alueeseen: Helsingin seutu, Helsingin seudun ulkopuolinen Suomi ja ulkomaat. Helsingin saama nettomuutto on eronnut muuttoalueittain tarkasteltuna huomattavasti. (Kuvio 28.)

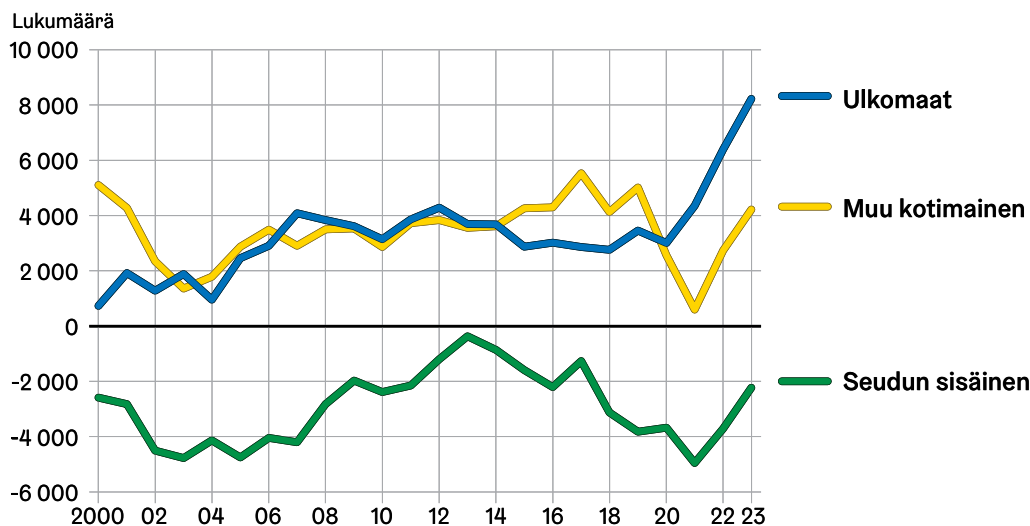
Helsingin seudun sisäisessä muuttoliikkeessä Helsingin muuttoliike on ollut tappiollista viimeisten parinkymmenen vuoden ajan, mutta muuttotappion määrä on vaihdellut vuosittain runsaasti. Vuosituhannen alussa, vuosina 2002–2007, Helsinki menetti asukkaita muihin seudun kuntiin vuosittain noin 4 000–5 000 henkeä. Tämän jälkeen muuttotappio supistui, kunnes se kääntyi uudelleen kasvuun vuonna 2014. Vuonna 2023 Helsingin muu seutu sai muuttovoittoa Helsingistä 2 230 henkeä, mikä oli hieman yli 1 500 henkeä edellisvuotta vähemmän (Kuvio 28). Vuoteen 2022 verrattuna suurin muutos oli Helsingistä muulle seudulle muuttaneiden määrän vähentymisessä, kun taas Helsinkiin muulta seudulta muuttaneiden määrässä ei ollut selkeää muutosta.

Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta Helsinkiin suuntautuva muuttoliike on ollut Helsingille voitollista koko 2000-luvun ajan (Kuvio 28). Seudun ulkopuolisesta Suomesta Helsinkiin muuttaa pääasiassa nuoria aikuisia, joista Helsinki saa muuttovoittoa. Muu kotimainen muuttoliike on vahvasti sidoksissa työmarkkinoihin. Vuonna 2023 Helsingin saama muuttovoitto seudun ulkopuolisesta Suomesta oli 4 222 henkeä, mikä oli noin 1 500 henkeä edellisvuotta enemmän, mutta lähellä 2010-luvulla keskiarvoa.

Ulkomaan muuttoliike on vaikuttanut merkittävästi Helsingin väestökehitykseen 2000-luvulla. Helsingin ulkomailta saama muuttovoitto kasvoi voimakkaasti viime vuosikymmenen puolivälissä ja on sen jälkeen ollut yksi väestönkasvun merkittävimmistä osatekijöistä (Kuvio 28). Ulkomaan muuttoliikkeen tuoma muuttovoitto oli ennätyselliset 8 227 henkeä vuonna 2023, mikä oli 2000-luvun suurin määrä. Kasvua edellisvuoteenkin verrattuna oli 1 800 henkeä. 2010-luvulla ulkomailta saatu muuttovoitto oli noin 3 300 henkeä vuodessa.

Muutamana viime vuoden aikana kasvaneen ulkomaan muuttovoiton taustalla on ollut Helsinkiin muuttaneiden määrän kasvu, kun taas Helsingistä ulkomaille muuttaneiden määrässä ei ole tapahtunut suurta muutosta.

Kuvio 28. Helsingin nettomuutto muuttoalueittain 2000–2023

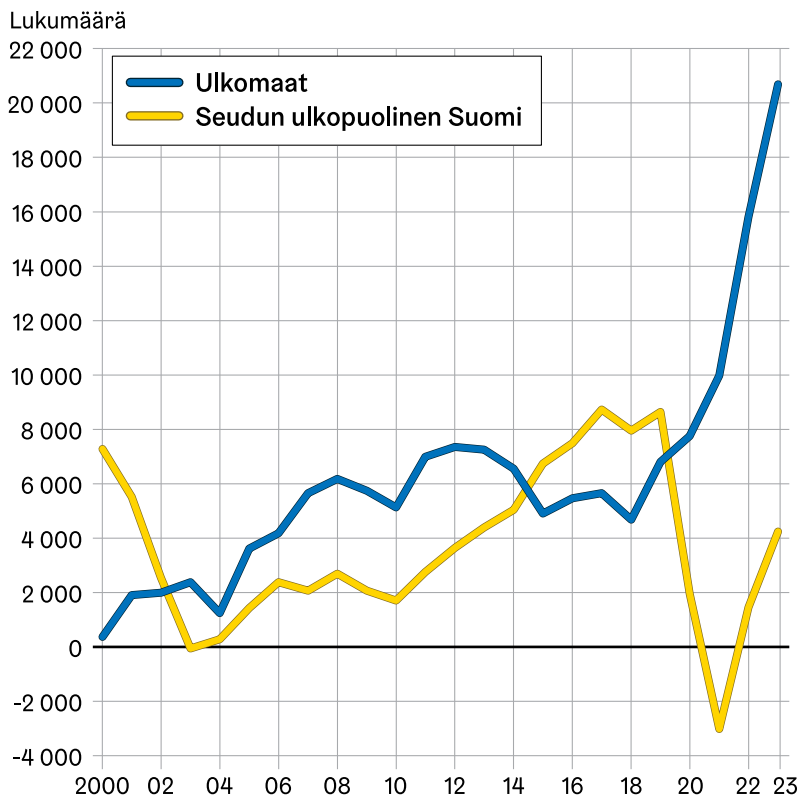

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Koko Helsingin seudun nettomuutos näkyvät samat kehityssuunnat kuin Helsingissä. Vuonna 2023 seutu sai muuttovoittoa muualta Suomesta 4 248 henkeä, kun edellisvuotena määrä oli 2 800 henkeä vähemmän. 2010-luvulla Helsingin seutu sai muuttovoittoa muusta Suomesta keskimäärin 5 700 henkeä. (Kuvio 29.)

Helsingin seutu on saanut koko 2000-luvun muuttovoittoa ulkomailta. Ulkomainen muuttovoitto on kasvanut viime vuosina selkeästi 2010-lukua suuremmaksi. Vuonna 2023 seudun saama muuttovoitto kasvoi ennätysellistä edellisvuottakin suuremmaksi, 20 688 henkeen. Määrä on kasvanut 2020-luvulla lähes 13 000 hengellä ja kasvoi edellisvuodestakin 4 900 hengellä. (Kuvio 29.)

Kuvio 29. Helsingin seudun nettomuutto muuttoalueittain 2000–2023

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

5.3 Muuttoliikkeen ikärakenne

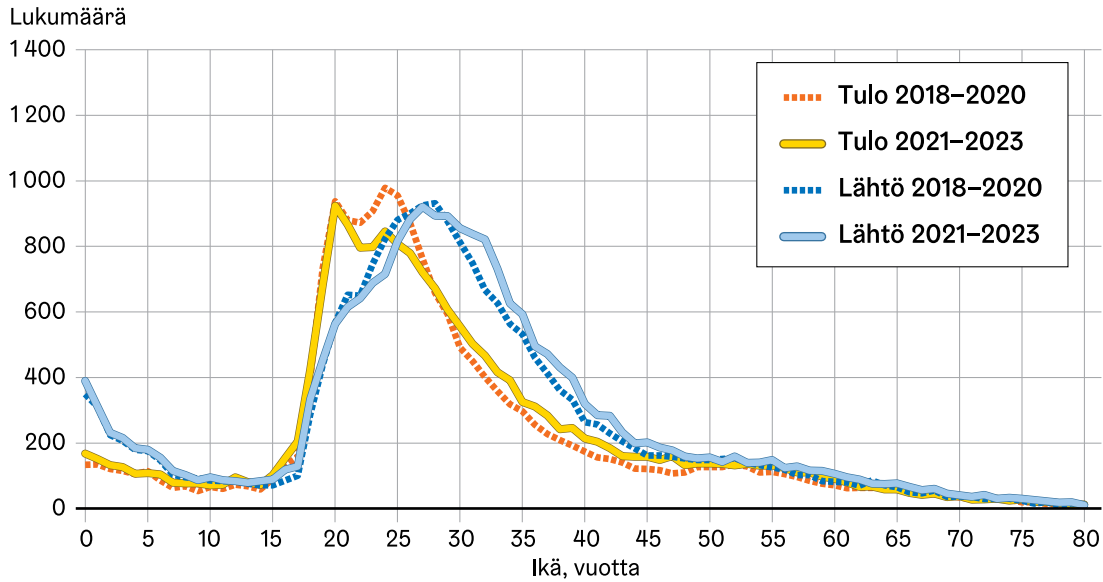
Vaikka muuttoliikkeen kokonaismäärä ja erityisesti nettomuuton (eli muuttotappion tai -voiton) määrä vaihtelee vuosittain kaikissa muuttosuunnissa, muuttaneiden ikärakenne on pysynyt 2010-luvulta lähtien vuodesta toiseen varsin samanlaisena.

Helsingin seudulta Helsinkiin muuttaneissa painottuvat 20–25-vuotiaiden ikäluokat. Helsingistä muulle seudulle muuttaneet ovat hieman vanhempia, mutta lähtömuuttajissa näkyvät selkeästi myös alle kouluikäisten lasten muutot. (Kuvio 30.)

Seudun ulkopuolisesta Suomesta Helsinkiin muuttaneissa painottuvat samat ikäluokat kuin seudulta muuttaneissakin. Helsingistä seudun ulkopuolelle muuttaneiden ikäjakauma on hieman seudulle muuttaneita nuorempi, mutta kuitenkin niin, ettei seudun ulkopuolelle muuttaneissa ole suhteellisesti yhtä paljon alle kouluikäisiä ja kouluikäisiä. (Kuvio 31.)

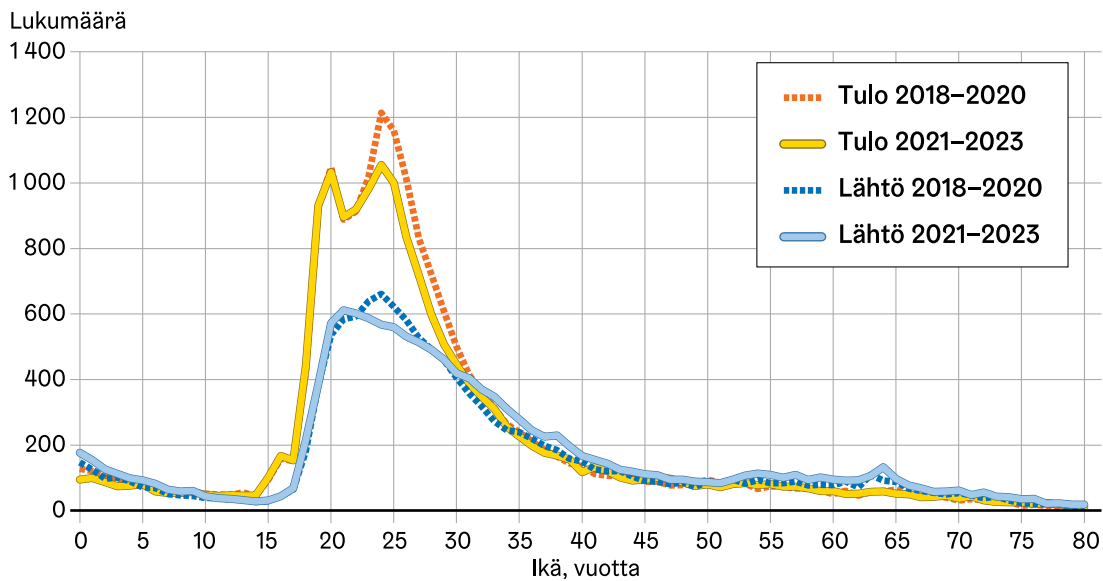
Ulkomailta Helsinkiin muuttaneiden suurimmat ikäryhmät ovat hieman vanhempia kuin Suomesta Helsinkiin muuttaneiden. Vanhimpiin ikäluokkiin kuuluvia muuttaa erittäin vähän ulkomailta Helsinkiin. Helsingistä ulkomaille muuttavat ovat hieman toiseen suuntaan muuttavia vanhempia. (Kuvio 32.)

Kuvio 30. Helsingin ja muun Helsingin seudun välinen tulo- ja lähtömuutto, muuttajien ikäjakauma 2018–2023

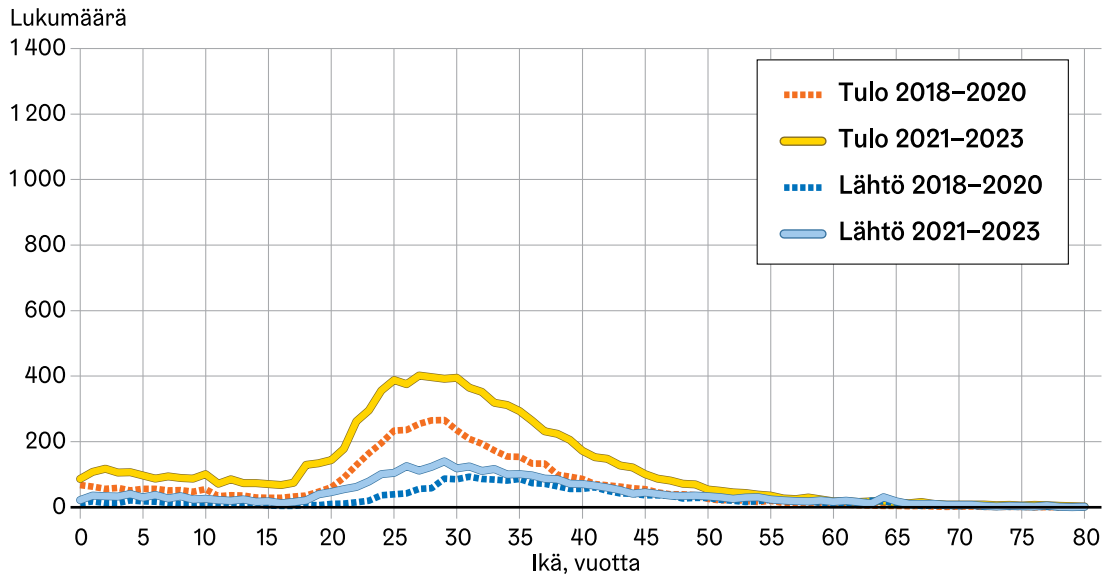
Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Kuvio 31. Helsingin ja seudun ulkopuolisen Suomen välinen muuttoliike, muuttajien ikäjakauma 2018–2023

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

Kuvio 32. Helsingin ja ulkomaiden välinen muuttoliike, muuttajien ikäjakauma 2018–2023

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

6 Väestökehitys aluetalouden osana

Helsingin ja Helsingin seudun väestönkehitys on viime vuosina perustunut suurimmalta osin muuttoliikkeeseen, josta tehtävät oletukset vaikuttavat osaltaan ennustetun väestömäärän ja ikärakenteen muutokseen. Muuttoliikkeeseen vaikuttavat väestötasolla monet taustatekijät. Osa näistä tekijöistä on sellaisia, joihin esimerkiksi kaupunki voi osaltaan vaikuttaa, mutta osa taas on sellaisia, jotka muuttuvat koko Suomen tai jopa koko maailman tasolla.

Kaupunkien mahdollisuudet vaikuttaa muuttoliikkeeseen rajoittuvat maankäytön suunnitteluun, kaavoitukseen ja työpaikkamahdollisuuksien luomiseen sekä alueen yleisistä vetovoima- ja pitovoimatekijöistä huolehtimiseen. Toisaalta muuttoliikkeeseen vaikuttavat muun muassa yleinen taloustilanne ja muut maailmanlaajuiset tapahtumat, kuten erilaiset kriisit Euroopassa ja sen lähialueilla, joihin yksittäinen kaupunki ei käytännössä voi vaikuttaa omilla toimillaan millään tavalla.

Seuraavassa esitellään muutamia erityisesti muuttoliikkeeseen vaikuttavia tekijöitä: työmarkkinoiden kehityksen yhteyttä väestökehitykseen ja asuntotuotannon mahdollistavia tekijöitä, kuten tonttimaan tarjontaa.

6.1 Väestökehityksen yleiset riippuvuudet

Aluetaloudella on keskeinen rooli koko seudun, mutta myös yksittäisten kuntien väestökehityksessä. Aluetalouden muutokset välittyvät väestökehitykseen ennen kaikkea alueiden välisen muuttoliikkeen kautta. Kansainvälinen ja valtakunnallinen talouskehitys (vientikysyntä, kotimainen kysyntä, rahoitusmarkkinat ym.) sekä seudun vetovoima ja kilpailukyky suhteessa muihin alueisiin (osatekijöitä mm. perusrakenne, kustannustaso, palvelutaso, asuntojen tarjonta ja hinnat, työmarkkinat ja palkkataso) vaikuttavat oleellisesti yritysten sijoittumiseen alueelle, investointeihin ja viime kädessä tuotannon määrään. Kansainvälisiin ja valtakunnallisiin tekijöihin liittyy lyhyelläkin ajalla voimakkaita suhdannevaihteluita, kun taas seudun kilpailukykyyn ja vetovoimaan liittyvät tekijät muuttuvat yleensä hitaasti ja vaikuttavat ennen kaikkea pitkällä aikavälillä.

Tuotanto ja sen vaihtelut määräävät pitkälti työvoiman kysyntää, joka yhdessä työvoiman tarjonnan kanssa heijastuu muuttoliikkeeseen, mutta myös seudulle sen ulkopuolelta suuntautuvaan työssäkäyntiin eli pendelöintiin. Yrityslähtöisten kysyntätekijöiden ohella asuntojen tarjonta vaikuttaa oleellisesti muuttoliikkeen suuntautumiseen. Asuntojen saatavuus, laatu ja ominaisuudet sekä asuinalueiden saavutettavuus, viihtyisyys ja palvelutaso ovat vetovoimatekijöitä, kun taas asuntojen hinta- ja vuokrataso toimivat rajoitteina. Asuntojen tarjonnan taustalla vaikuttaa yleisen taloustilanteen ohella alueen uudistuotantoon soveltuvan tonttitarjonnan määrä.

6.2 Muuttoliikkeen ja työmarkkinoiden yhteys

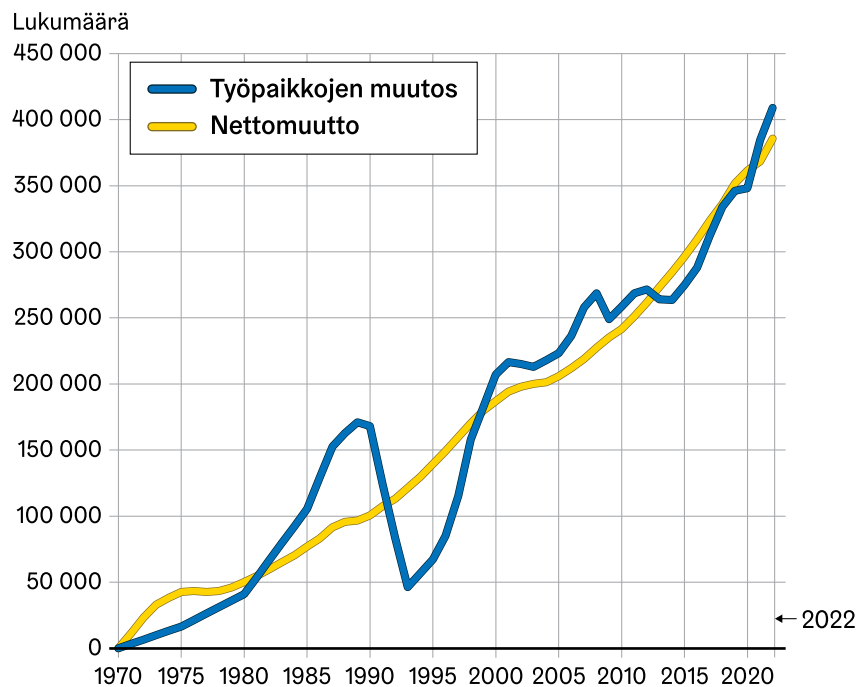
Muuttoliikkeen voimakkaat vaihtelut ovat yhteydessä seudun työmarkkinoihin. Koko Helsingin seudun tasolla työpaikkojen, työllisten määrän, työikäisen väestön sekä nettomuuton välillä on erittäin vahva keskinäinen riippuvuus. Tämä käy havainnollisesti ilmi kuvioista 33, jossa on esitetty työpaikkojen muutos sekä kumulatiivinen nettomuutto vuodesta 1971 vuoteen 2022 (vuoden 2023 tietoja työpaikkojen määrästä ei ole vielä saatavissa). Kuluneiden reilun 50 vuoden aikana nettomuuton suoraan aikaansaama väestönkasvu on ollut noin 385 000 henkeä ja työpaikkakasvu noin 408 000 eli hieman enemmän. Työpaikkojen määrän vuosittaiset vaihtelut ovat olleet erittäin suuria verrattuna nettomuuton vaihteluihin, vaikkakin nekin ovat olleet merkittäviä. Ajoittain trendit

ovat erkaantuneet, mutta jonkin ajan kuluttua taas lähentyneet toisiaan, sillä pitkäaikainen työpaikkakasvu edellyttää vastaavaa työvoiman tarjonnan lisäystä, ja toisaalta muuttovoitto hiipuu ilman työpaikkakasvun aikaansaamaa vetovoimaa.

Työmarkkinoiden ja muuttoliikkeen keskinäinen riippuvuus ei perustu siihen, että yksilötason muuttopäätökset olisivat aina välittömässä yhteydessä työnhakuun tai työpaikan saantiin. Monien tutkimusten mukaan yksilötason muuttopäätöksissä ihmissuhteisiin, opiskeluun ja ympäristön vaihtamisen haluun liittyvät syyt ovat yleisiä suoraan työmarkkinoihin liittyvien tekijöiden rinnalla. Kuitenkin pitemmän ajan kuluessa työmahdollisuudet vaikuttavat merkittävästi siihen, jäävätkö opintojen tai ihmissuhteiden vuoksi aikaisemmin alueelle muuttaneet ihmiset sinne, vai muuttavatko takaisin lähtöalueelleen tai edelleen muualle. Tämä koskee sekä kotimaan että ulkomaan muuttoliikettä.

Seudullisten työmarkkinoiden muutokset heijastuvat voimakkaasti erityisesti Helsinkiin, koska Helsinki on seudun suurin työpaikka- ja opiskelukeskittymä sekä työmarkkina-alueen ulkopuolelta – kotimaasta ja ulkomailta – muuttavien pääasiallinen sijoittumisalue.

Kuvio 33. Työpaikkojen muutos ja nettomuutto kumulatiivisesti Helsingin seudulla 1971–2022

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Tilastokeskus.

6.3 Asuntomarkkinat ja -tuotanto

Asuntomarkkinat vaikuttavat koko seudun tasolla aluetalouden ja väestön kehitykseen, koska asuntojen tarjonta on yksi koko seudun kilpailu- ja vetovoimatekijöistä ja toisaalta asuntojen hinta- ja vuokrataso vaikuttaa rajoitteena tulomuuttoon. Vielä suurempi merkitys asuntomarkkinoilla on seudun sisäiseen väestökehitykseen, jossa seudun sisäinen muuttoliike toimii pääasiallisena sopeutumismekanismina asuntojen tarjonnan alueellisille eroille. Seudullisilla asuntomarkkinoilla asuntojen tarjonta pohjautuu pääosin olemassa olevaan asuntokantaan, joka jakautuu segmentteihin omistus- ja vuokra-asumisen, talotyyppin, sijainnin ja lukuisten muiden tekijöiden suhteen. Asuntojen uudistuotanto määräytyy viime kädessä rakennuttajien tuotantopäätösten mukaan.

Niihin vaikuttavat vanhojen asuntojen hinnat ja vuokrat, joiden perusteella rakennuttajat arvioivat valmistuvista asunnoista saatavaa tuloa. Kustannuspuolella vaikuttavat rakennuskustannukset ja maan hankintakustannukset. Maan hankintakustannusten taustalla vaikuttavat myös yhteiskunnalliset päätökset, kuten kuntien halukkuus ja mahdollisuudet kaavoittaa maata asuntotuotannolle sekä toteuttaa muut edellytykset, kuten liikenneyhteydet ja paikalliset palvelut.

Uustuotannon määrä suhteessa koko asuntokantaan oli 2010-luvulla Helsingin seudulla keskimäärin kaksi prosenttia vuodessa. Tästä syystä asuntojen tarjonta sopeutuu hitaasti asumisen kysynnän muutoksiin. Asuntotuotannolla pystytään vasta melko pitkällä aikavälillä vaikuttamaan merkittävästi asuntojen tarjontaan. Kun vuosina 2011–2017 seudulla valmistui keskimäärin 12 000 asuntoa vuodessa, vuosina 2019–2022 vuosittain valmistuneita asuntoja oli noin 19 000, joista Helsinkiin valmistui hieman alle 7 000 asuntoa. Vuonna 2023 valmistui Helsinkiin 8 179 ja koko seudulle 20 652 asuntoa.

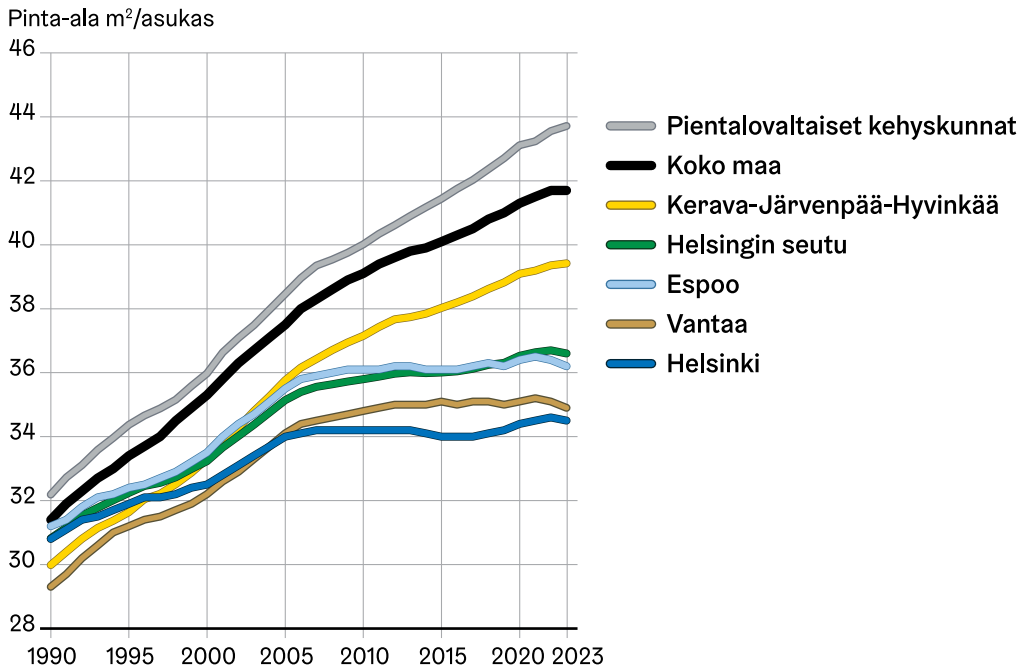
Helsingissä on valmistunut keskimäärin 7 069 asuntoa vuosina 2019–2023, mikä on yli kaksinkertainen määrä vuosien 2000–2010 keskimääräiseen tasoon verrattuna. Viime vuosina uusista asunnoista vajaa 10 prosenttia on tuotettu käyttötarkoituksen muutoksella.

Helsingin osuus uusista seudulle valmistuneista asunnoista on supistunut 2010-luvun jälkeen. Vuonna 2012 Helsingin osuus oli lähes puolet koko seudun asuntotuotannosta. Osuus on sen jälkeen laskenut ja ollut viime vuosina reilu kolmannes. Espoossa tuotanto on kasvanut viime vuosina huomattavasti ja on painottunut Länsimetron keskuksiin.

Hiljaisen jakson jälkeen myös kehyskuntien asuntotuotanto on elpynyt. Niissä rakentamisen painopiste on siirtynyt omakotitaloista ratavyöhykkeiden taajamien kerrostalokohteisiin. Kuluva vuosikymmenen alussa vahvistunut kaupunkimaisen asumisen kysynnän kasvu on vaikuttanut selvästi myös Helsingin asuntotuotannon kokonaisuuteen. Kysyntään on vastattu kantakaupungin ja lähialueiden suurten asuntotuotannon projektialueiden, kuten Jätkäsaaren, Kalasataman alueen ja Kruunuvuorenrannan, tarjoamien tuotantomahdollisuuksien ansiosta.

Vaikka asuntotuotanto lisääntyi 2010-luvulla sekä Helsingissä että koko seudulla, määrä ei riittänyt vastaamaan nopean väestönkasvun aikaansaamaan asuntokysyntään. Tämä on näkynyt asuntojen hinta- ja vuokratason erojen kasvuna yhtäältä pääkaupunkiseudun ja muun Suomen välillä ja toisaalta pääkaupunkiseudun eri alueiden välillä. Vuosikymmenien ajan kasvanut asumisväljyys kääntyi 2000-luvun puolivälissä jopa pieneen laskuun Helsingissä. Kasvu pysähtyi myös muualla pääkaupunkiseudulla, eikä parin viime vuoden pienestä kasvusta huolimatta selkeää väljyyskehityksen kasvua ole juuri havaittavissa. Sen sijaan muualla seudun kehyskunnissa ja muussa Suomessa asumisväljyyden kasvu on jatkunut vain lievästi hidastuen koko 2000-luvun ajan. (Kuvio 34.)

Kuvio 34. Asumisväljyyden kehitys kerrosneliometriä (m²) /asukas vuosina 1990–2023

Lähde: Kaupunkitieto / Helsingin kaupunki. Aineistolähde: Asunnot ja asuinolot, Tilastokeskus.

6.4 Tonttimaan tarjonta ja asuntotuotannon mahdollisuudet

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) vuosille 2020–2031 allekirjoitettiin 8.10.2020. Tavoitteena oli 200 000 asunnon rakentaminen Helsingin seudulla koko jakson aikana (keskimäärin 16 700 asuntoa/vuosi), joista 90 prosenttia sijoittuu seudullisesti ensisijaisesti kehitettävälle maankäytön vyöhykkeille (Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2020–31, Sopimuksen liite 1).

Helsingin asumisen ja maankäytön ohjelmassa on asetettu vuosittaiseksi tavoitteeksi 7 000 uuden asunnon rakentamisen aloittaminen. Tämä mahdollistuu, jos rakentamiskelpoisten tonttien määrä on puolitoistakertainen verrattuna rakennettavien asuntojen vaatimaan tonttien määrään. Tämä vastaa Helsingissä 10 500 asunnon tonttivarantoa (Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2024).

Helsingissä oli vuoden 2023 lopulla lähes 4,3 miljoonaa kerrosneliometriä rakentamatonta asemakaavojen asumisen varantoa, joten laskennallisesti varantoa riittää 7,5 vuodeksi. Todellisuudessa suuri merkitys on tonttien rakentamisasteella. Helsingin asemakaavavarannosta tyhjillä tai lähes tyhjillä tonteilla, jotka rakentuvat huomattavasti nopeammin ja varmemmin, oli 3 miljoonaa kerrosneliometriä, mikä vastaa yli 5 vuoden tavoitteen mukaista rakentamispotentiaalia. (Pääkaupunkiseudun tonttivarantokatsaus 2024, HSY, 2024.)

Pääkaupunkiseudun neljässä kaupungissa on asemakaavoissa arvion mukaan noin 9 miljoonaa kerrosneliometriä asumiseen tarkoitettuja tontteja, joten asuntotuotantomahdollisuudet ovat alueella riittävät ennustetun väestönkasvun kannalta. (Pääkaupunkiseudun tonttivarantokatsaus 2024, HSY, 2024.)

6.5 Asumiskysynnän muutokset

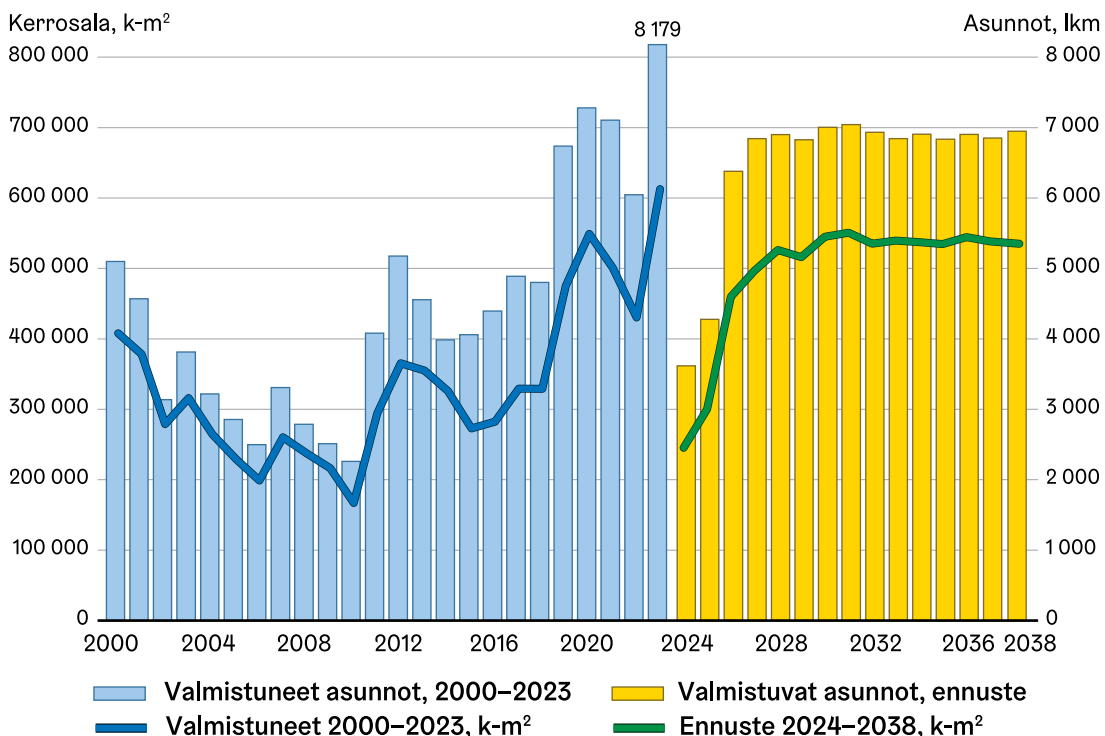
Asumisväljyyden kehitys on asuntokannan kasvutarpeen kannalta ratkaiseva tekijä. Helsingin seudulla asumisväljyys kasvoi 1990–2005 keskimäärin noin 0,3 kerrosneliö-

metriä/henkilö/vuosi. Tämä merkitsi sitä, että keskimäärin noin kolmannes asuntotuotannosta meni asumisväljyyden kasvuun ja kaksi kolmannesta väestönkasvun aikaansaaman kysynnän tyydyttämiseen. Väljyyden kasvu kuitenkin hidastui merkittävästi ja vuosina 2007–2016 seudun asumisväljyyden kasvu oli peräisin kehyskuntien kehityksestä, koska Helsingissä ja muullakin pääkaupunkiseudulla väljyyden kasvu jopa laski viime vuosiin saakka. Helsingissä asumisväljyys on pysynyt lähes samalla tasolla vuodesta 2010 lähtien; vuonna 2010 väljyys oli 34,2 neliometriä asukasta kohden, ja vuonna 2023 vastaava luku oli 34,5 (Kuvio 34).

6.6 Asuntotuotantoennuste 2024–2038

Vuoden 2024 väestöennustetta varten laadittiin asuntotuotantoennuste asuinrakennusten valmistuvasta kerrosalasta ja siitä lasketuista valmistuvista asunnoista vuosiksi 2024–2038. Asuntotuotantoennuste perustuu asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelmassa päätettyyn asuntotuotantotavoitteeseen, mikä vastaa tällä ajanjaksolla keskimäärin 7 000 valmistuvan asunnon vuosituotantoa. Vuonna 2023 Helsinkiin valmistui 8 179 asuntoa, joista 341 oli käyttötarkoituksen muutosten kautta tuotettuja asuntoja (Kuvio 35). Edellisinä vuosina 2020–2022 Helsinkiin valmistui keskimäärin 6 800 asuntoa.

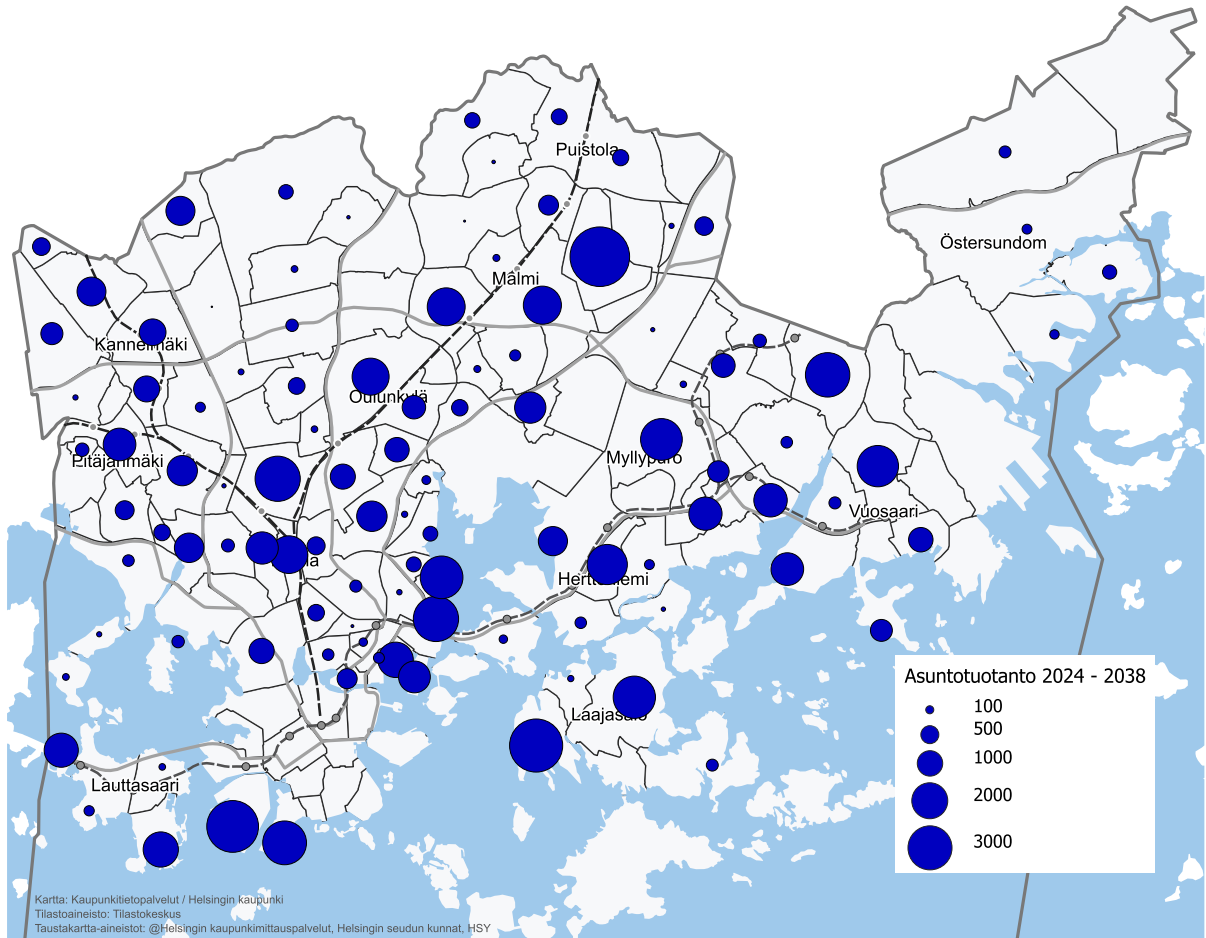
Kuvio 35. Helsingissä valmistuneiden asuntojen määrä ja kerrosala* (kerrosneliometriä, k-m²) vuosina 2000–2023, ohjelmoitu asuntotuotanto vuosiksi 2024–2038 sekä ennusteissa käytetty toteutumisenennuste

*Sisältää uudisrakennukset, laajennokset ja käyttötarkoituksen muutokset. Lähde: Helsingin kaupunginkanslia.

Suunniteltua asuntotuotantoa on lähes kaikilla osa-alueilla, mutta eniten rakentamista on odotettavissa uusille asuntotuotannon projektialueille (Kuvio 36).

Kuvio 36. Ennustettu asuntotuotanto (lukumäärä) osa-alueittain vuosina 2024–2038

Lähde: Kaupunginkanslia.

Asuntotuotanto ennustetaan asuinkerrosalana, ja se jaotellaan kahdeksaan rakennustyyppiin. Jaottelu perustuu analyysiin uusiin asuntoihin muuttaneista sekä viimeisimpiin tietoihin uusien asuntojen asukasrakenteesta. Uusiin asuntoihin muuttavan väestön asumisväljyys ja muuttajien ikärakenne vaihtelee huomattavasti riippuen talotyypistä, asuntojen hallintaperusteesta ja rahoitusmuodosta sekä myös sijainnista.

Ennusteessa käytetyt uustuotannon tuotantotyytit ja asumisväljyydet on esitetty taulukossa 4 sekä ennusteessa käytettyinä kerrosalaneliömetreinä että asuinhuoneistoaloina, jotka on laskettu kertoimella 0,8 kerrosalaneliömetreistä.

Taulukko 4. Rakennettavaan asuntokantaan muuttavan väestön asumisväljyys asuntotuotantotyypeittäin muuttoa seuraavana vuonna

	Alkuväljyydet m ² / asukas	
	Kerrosala, m ²	Asuinhuoneistoala, m ²
Omakotitalot	45,0	36,0
Muut pientalot	38,0	30,4
Kerrostalot	45,0	36,0
Pienasuntovaltaiset kerrostalot	47,0	37,6
Väljät kerrostalot	44,0	35,2
Kaupungin ARA kerrostalot	41,0	32,8
Opiskelija- ja nuorisokerrostalot	40,0	32,0
Seniorikerrostalot	75,0	60,0

7 Väestöprojektioiden oletukset

7.1 Väestöprojektioiden aluetaloudelliset oletukset

Helsingille ja Helsingin seudulle on normaalisti tehty kolme väestöprojektiovaihtoehtoa, jotka perustuvat erilaisiin seudun taloudellisen kehityksen skenaarioihin. Perusvaihtoehto on todennäköisin skenaario, jota käytetään pääosin kaupungin palveluiden kehittämiseen. Se perustuu edellisten vuosien väestömuutostekijöiden kehitykseen. Nopean kasvun skenaario on optimistinen skenaario, jossa väestönkasvu koko ennustekaudella on selkeästi perusskenaariota nopeampaa. Hitaan kasvun skenaariossa väestönkasvun oletetaan hidastuvan selkeästi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kaikkien skenaarioiden lähtökohtana on Helsingin seudun väestö 31.12.2023 ja ne ulottuvat vuoden 2060 loppuun saakka.

Kaikki projektiot ovat lähtökohtaisesti luonteeltaan tasaisen kasvun laskelmia, joissa ei pyritä ennakoimaan suhdannevaihteluiden ajoittumista ja suuruutta, aivan ensimmäisiä vuosia lukuun ottamatta. Todellisuudessa sekä talouden että väestön kehitys tulee tulevaisuudessakin olemaan Helsingin seudulla syklistä, kuten on ollut aikaisemminkin, mutta niiden ennakoiminen pitkällä aikavälillä on käytännössä mahdotonta.

Laskelmat perustuvat aluetaloudellisiin ja Helsingin seudun asuntomarkkinoita koskeviin oletuksiin, jotka kuvataan tiiviisti seuraavassa. Nopean ja hidastuvan kasvun vaihtoehtoista ja perusvaihtoehdosta muodostuu haarukka, jonka vaihteluvälin rajaamaan väestökehitykseen on perusteltua varautua.

Nopean kasvun vaihtoehto perustuu taloudelliseen skenaarioon, jonka mukaan Helsingin seudun tuotanto ja työllisyys, ja niiden myötä yleinen talous, kasvavat pitkällä aikavälillä nopeammin kuin EU-alue keskimäärin ja myös nopeammin kuin Suomi kokonaisuutena.

Nopeampi kasvu perustuu oletukseen, että Helsingin seutu pysyy toimivana ja kilpailukykyisenä alueena, joka hyödyntää kasautumis- ja saavutettavuusetujaan ja on vetovoimainen sijoittumispaikka kilpailukykyiselle ja kasvavalle yritystoiminnalle. Lisäksi oletetaan, että Helsingin seutu pystyy kaavoittamaan riittävästi tonttimaata väestönkasvun edellyttämälle asuntotuotannolle ja että alueen liikennejärjestelmä ja palveluverkosto pystytään pitämään jatkuvasti taloudellisesti ja toiminnallisesti korkeatasoisina.

Nopeassa vaihtoehdossa Helsingin seudun muuttovoiton oletetaan olevan koko jakson ajan (vuoteen 2060 asti) vuosittain jonkin verran vuosien 2015–2019 keskimääräistä tasoa suurempaa. Ulkomaan muuttoliikkeen osuuden koko muuttovoitosta oletetaan olevan noin 70 prosenttia koko ennustekauden ajan. Helsingin oletetaan saavan noin 60 prosenttia koko seudun muuttovoitosta, mutta Helsinki menettää vastaavasti seudun ulkopuolelta ja ulkomailta saamastaan muuttovoitosta osan muuttotappiona muualle Helsingin seudulle.

Perusvaihtoehto perustuu taloudelliseen skenaarioon, jonka mukaan Helsingin seudun tuotanto ja työllisyys kasvavat pitkällä aikavälillä vain hieman nopeammin kuin Suomi ja EU-alue keskimäärin. Nopeaan vaihtoehtoon verrattuna vetovoima ei ole yhtä vahva. Edellytyksenä on myös, että Helsinki ja koko Helsingin seutu pystyvät kuitenkin kaavoittamaan riittävästi tonttimaata väestönkasvun edellyttämälle asuntotuotannolle.

Perusvaihtoehdossa Helsingin seudun muuttovoiton oletetaan olevan vuosina 2024–2026 hieman matalampi kuin vuosina 2022–2023. Vuosina 2027–2038 seudun oletetaan saavan muuttovoittoa hieman edellisiä vuosia vähemmän, ja vuodesta 2038 eteenpäin seudun saama muuttovoitto laskee reiluun 11 000 henkeen vuodessa. Tämä perustuu oletukseen, että muualla Suomessa potentiaaliset muuttoikäluokat pienenevät selkeästi tulevina vuosina ja ulkomailta tuleva muuttoliike pysyy suurena, mutta hieman pie-

nempänä kuin ennätysellisinä vuosina 2022–2023. Seudun muuttovoitosta reilu kaksi kolmasosaa tulee ennusteen 15 ensimmäisen vuoden aikana ulkomaan muuttoliikkeestä ja myöhemmin osuus nousee kolmeen neljäsosaan.

Helsingissä seudun sisäisen muuttotappion odotetaan kasvavan 2010-luvun poikkeuksellisen matalasta tasosta, mutta ei kuitenkaan niin suureksi kuin 2000-luvun alkupuolella.

Helsingin odotetaan menettävän edelleen väestöä muulle seudulle, mutta saavan väestöä seudun ulkopuolisesta Suomesta. Suurin osa Helsingin saamasta muuttovoitosta koostuu ulkomaan muuttoliikkeestä. Ennusteen alkuvuosina ulkomaan muuttoliikkeen osuus on noin 75 prosenttia koko muuttovoitosta, ja myöhemmin ennustekaudella osuus nousee vielä hieman suuremmaksi.

Hidastuvassa vaihtoehdossa oletetaan seudun saaman muuttovoiton olevan selvästi perusennustetta pienempää. Seudun saaman muuttovoiton oletetaan olevan hieman yli puolet perusvaihtoehdon muuttovoitosta. Helsingin saaman muuttovoiton oletetaan olevan ennustekauden alkupuolella noin puolet perusvaihtoehdosta, mutta osuuden oletetaan kasvavan loppukaudella noin 70 prosenttiin.

7.2 Väestöprojektion demografiset oletukset

Syntyneiden määrän laskenta perustuu kaikissa projektiovaihtoehdoissa hedelmällisyysikäisten (15–49-v.) naisten yksivuotiskäluokittaisiin erikoishedelmällisyyslukuihin, joihin käytetään viimeisen viiden vuoden (2019–2023) keskimääräisiä lukuja, jotka on laskettu erikseen Helsingistä ja muualta Helsingin seudulta. Hedelmällisyys oli ennätysellisen matala vuonna 2023, ja ennusteessa käytetty hedelmällisyys on hieman tätä korkeampi. Lisäksi oletetaan, että hedelmällisyys nousee hieman ennustekaudella. Kaikissa projektiovaihtoehdoissa hedelmällisyys on oletettu samaksi.

Kuolleiden määrän laskenta perustuu Tilastokeskuksen naisille ja miehille erikseen laskettuihin yksivuotiskäluokittaisiin kuolemanvaaralukuihin, joiden perusluvut on laskettu viiden vuoden (2016–2020) keskiarvoina erikseen Helsingille ja muualle seudulle (Kuolleisuuskertoimet iän ja sukupuolen mukaan kunnittain, 2021–2040; Väestöennuste 2021, Tilastokeskus). Projektiossa on huomioitu kuolemanvaaran alentuminen ennustekauden aikana. Kaikissa kolmessa projektiovaihdossa kuolemanvaaraluvut on oletettu samoiksi.

7.3 Ruotsinkielisen väestön ennusteen oletukset

Helsingin ruotsinkielinen väestö on väestöennusteen näkökulmasta melko pieni ja alueellisesti epätasaisesti jakautunut. Tämän takia ruotsinkielisen väestön määrän ja alueellisen jakautumisen ennustamisessa on sovellettu tiettyjä erityisehtoja suhteessa kaupungin koko väestön ennustamiseen.

Koko kaupungin ja Helsingin seudun ennusteessa hedelmällisyyslukuina ei käytetä aitoja ruotsinkielisille äideille syntyneistä lapsista laskettuja lukuja, vaan niitä on korjattu ikäluokakohtaisilla korjauskertoimilla, joilla on huomioitu muuta kuin ruotsia puhuvien äitien vaikutus ruotsinkielisten syntyneiden määrään. Vuosina 2019–2023 lähes 40 prosenttia syntyneiden ruotsinkielisten lasten äideistä puhui äidinkielenään muuta kuin ruotsia.

Osa-alueittaisessa ennusteessa ruotsinkielisten syntyneiden määrä on laskettu käyttämällä koko väestön alueittaisia hedelmällisyyslukuja, joita on korjattu vastaavilla kertoimilla kuin koko väestön osa-alueittaisessa ennusteessa.

Kuolleiden määrien laskennassa on käytetty perustana samoja kuolevuuslukuja kuin koko väestön ennusteessa, toisin sanoen Tilastokeskuksen vuonna 2021 tuottamia tieto-

ja. Koska ruotsinkielisen väestön kuolevuusluvut poikkeavat kuitenkin Helsingissä koko väestöstä vanhimmissa ikäluokissa, on ero huomioitu molempien sukupuolten osalta ennusteessa käyttämällä aikaisempien vuosien väestötiedoista laskettuja kertoimia.

Muuttoliikeparametrien laskennassa on käytetty samaa ryhmittelyä kuin koko väestön osa-alueittaisessa ennusteessa, mutta kunkin ryhmän parametrien laskennassa on käytetty ruotsinkielisen väestön tietoja. Muuttoliikekertoimet saattavat tuottaa epärealistisia tuloksia alueilla, joilla elää paljon nuoria aikuisia, muuttoliike on vilkasta, ja/tai yksittäisten ikäryhmien koot vaihtelevat huomattavasti. Tällaisia ovat erityisesti sellaiset pienet alueet, joilla sijaitsee opiskelija-asuntoja. Tällaisilla poikkeusalueille ennusteena on käytetty kiinteitä määriä tietyn ikäistä väestöä.

Osa-alueittaisen uuden asuntokannan ennusteessa alueen uusiin asuntoihin muuttavien ruotsinkielisten osuus oletetaan samaksi kuin kyseisellä alueella vanhassa asuntokannassa asuvan ruotsinkielisen väestön osuus. Kullakin osa-alueella erotetaan siis koko väestön ennusteen väestöstä ruotsinkielisen väestön osuus. Osuudet on laskettu kolmessa ikäryhmässä, ja aineistona on käytetty vuosien 2021–2023 väestöaineistoja.

8 Ennustemenetelmät

Kaupunkitasoinen ja tarkempi alueittainen ennuste eroavat hieman toisistaan käytetyn menetelmän osalta. Tässä luvussa esitellään pääpiirteittäin molempien ennusteen laadintamenetelmät.

8.1 Koko kaupungin ennuste

Helsingin koko kaupungin ennustemenetelmä perustuu väestömuutostekijöistä tehtäviin oletuksiin, joiden avulla muokataan ennustevuosittain edellisen vuoden väestörakennetta ikäluokittain ja sukupuolittain. Ensimmäisen ennustevuoden lähtöväestönä käytetään viimeisintä toteutunutta väestötietoa. Muille ennustevuosille käytetään lähtöväestönä edellisen vuoden lopun ennustettua väestörakennetta. Käytettäviä väestömuutostekijöitä ovat syntyvät, kuolevat ja muuttoliike.

Yksivuotisikäluokittaisten hedelmällisyyslukujen avulla lasketaan kullekin naisten ikäryhmälle (15–49-vuotiaat) syntyvät lapset kunakin ennustevuotena. Yksivuotisikäluokittaisten ja sukupuolittaisten kuolemanvaaralukujen avulla lasketaan kunakin ennustevuotena kuolevien henkilöiden määrä. Muuttoliike on jaettu Helsingin osalta kolmeen eri alueeseen, sillä niiltä Helsinkiin ja Helsingistä kyseisille alueilla kohdistuvan muuttoliikkeen määrä ja ikärakenne eroavat toisistaan (Luku 5.2). Alueina käytetään Helsingin seutua, seudun ulkopuolista Suomea ja ulkomaita. Muuttoliikeparametrit on määritelty sekä tulo- että lähtömuutoille.

8.2 Alueittainen ennustemenetelmä

Alueittainen ennuste eroaa menetelmällisesti hieman kaupunkitasoisesta menetelmästä, sillä siinä voidaan tarkentaa väestömuutosten kohdentumista eri alueille ottamalla huomioon suunniteltu asuntotuotanto. Alueittainen ennuste laaditaan Helsingissä osaluetasoisena ja menetelmä koostuu kolmesta osasta:

- Vanhan rakennuskannan ennuste
- Uuden rakennuskannan ennuste
- Ennusteiden yhdistäminen ja täsmäminen koko kaupungin ennusteeseen

Alueittainen ennuste lasketaan erikseen vanhassa asuntokannassa asuvalle väestölle ja uusiin asuntoihin muuttavalle väestölle. Näiden kahden ennusteen summa täsmää koko kaupungin ennusteeseen siten, että ennusteiden väestömäärät täsmäävät yksivuotisikäluokittain ja sukupuolittain. Ennuste lasketaan osa-alueille vuosittain ja yksivuotisikäluokittain. Käytetty ennustejakso on 15 vuotta.

8.2.1 Vanhan asuntokannan ennuste

Vanhan asuntokannan, eli ennusteen lähtövuotena olemassa olevan asuntokannan, ennusteessa otetaan huomioon syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoliikkeen alueelliset erot. Muuttoliikkeen tulevan kehityksen arvioinnissa käytetään alueiden toteutuneita tulo- ja lähtömuuttotietoja. Niistä lasketaan edellisten vuosien keskiarvot alueiden tulo- ja lähtömuuton ikärakenteelle ja suhteelliselle osuudelle alueen väestöstä. Sekä naisille että miehille on käytetty samoja muuttoliikeparametrejä. Parametrien vuosittaisen satunnaisvaihtelun vähentämiseksi osa-alueet on ryhmitelty aluksi rakennuskannan ja osa-alueen väestön ikäjakauman perusteella samankaltaisiin ryhmiin. Saatu ryhmittely on jaettu muuttoliikkeen ikäjakaumien perusteella vielä osaryhmiin. Kullekin osaryhmälle on laskettu muuttoliikkeen ikäjakaumat viiden edellisen vuoden keskiarvoina. Estimoituja ikäjakaumia on käytetty kaikille osaryhmään kuuluville osa-alueille

koko ennustekauden ajan. Lisäksi muutamille poikkeaville osa-alueille on laskettu alueiden omat muuttoliikeparametrit. Tällaisia alueita ovat esimerkiksi alueet, joilla valtaosa asunnoista on opiskelija-asuntoja.

Hedelmällisyysparametrit, eli yksivuotisikäryhmittäiset hedelmällisyysluvut, on laskettu muuttoliikeparametrien mukaisia osa-alueryhmiä käyttäen viiden edellisen vuoden keskiarvoina. Väestörakenteeltaan nopeasti muuttuvilla uusilla rakentuvilla alueilla käytetään muiden vastaavan kaltaisten alueiden kertoimia.

Kuolleisuudesta käytetään koko kaupungin kuolemanvaaralukuja, ja alueiden välisiä eroja otetaan huomioon korjaamalla niiden tasoa (Mäki, 2015). Kuolemanvaaralukujen avulla lasketaan kunakin ennustevuotena kuolleitten määrät ikäluokittain ja sukupuolittain.

Muuttoliikeparametrien, hedelmällisyysparametrien ja kuolleisuusparametrien avulla lasketaan kunkin ennustevuoden aikana tapahtuvat väestömuutokset, joilla muokataan edellisen ennustevuoden lopun väestön määrää ja rakennetta. Ennusteen ensimmäisen vuoden väestörakenteena käytetään viimeisintä virallista väestötietoa, ja ennustevuosien väestörakenteena edellisen ennustevuoden väestörakennetta.

8.2.2 Uuden asuntokannan ennuste

Uuden asuntokannan väestön ennusteen pohjana käytetään asuntotuotantoennustetta, joka sisältää alueen lisäksi erilaisia rakennuksiin liittyviä ominaisuustietoja. Uudisasuntotuotannon ennusteessa tuotantotyytit jaotellaan talotyyppin, rahoitusmuodon ja hallintasuhteen mukaisesti ryhmiin, joilla on toisistaan poikkeava asuntoihin muuttavan väestön asumisväljyys ja ikärakenne. Valmistumisvuotena uusiin asuntoihin muuttava väestön määrä ja ikärakenne lasketaan käyttäen em. parametreja. Lisäksi on oletettu, että osaan uusista asunnoista muuttaa väestöä vasta valmistumisvuoden jälkeisenä vuotena.

Valmistumisvuoden jälkeistä väestönkehitystä ennustetaan käyttämällä tuotantotyypeille määritellyjä hedelmällisyys-, kuolleisuus- ja jäljellejäämiskertoimia, jotka on laskettu Helsingin seudun rakennustasoisista rakennus- ja väestöaineistoista. Yksivuotisikäryhmittäiset jäljellejäämiskertoimet kuvaavat muuttoliikkeen vaikutuksia väestön ikärakenteeseen.

Asuntotuotantoennusteen osuvuus on merkittävin uustuotannon väestökehityksen ennusteen toteutumiseen vaikuttava tekijä. Asuntotuotantoennuste laaditaan kaupunginkanslian asumisen yksikön sekä Kaupunkiympäristön toimialan kaavoittajien yhteistyönä. Ennuste perustuu rakennusvalvonnan tilastoihin, asunto-ohjelmarekisteriin, rakentamisprojektien tuotantoaikatauluihin ja tietoihin kaavoituksen edistymisestä. Asuntotuotantoennusteessa ei ole huomioitu pientaloalueille rakennettavaa hajakenttämistä. Yleensä pientaloalueille valmistuvien yksittäisten asuntojen määrä on hyvin pieni verrattuna alueen olemassa olevaan asuntokantaan, joten niiden vaikutus väestön määrään ja ikärakenteeseen on myös pieni. Lisäksi tällaisten yksittäisten rakennuskohteiden valmistumisen ennustaminen on pidemmällä aikavälillä haasteellista.

Vaikka ennustemalli tuottaakin yksityiskohtaiset tulokset sekä alueittain että ikäryhmittäin, sisältyy oletuksiin monia epävarmuustekijöitä. Palvelujen suunnittelun kannalta tärkeimpiä niistä ovat uustuotannon ajoittumiseen liittyvät ongelmat. Vuosittaiset tuotantomäärät eivät koskaan toteudu sellaisenaan koko ennustejaksolle. Myöskään vanhojen alueiden väestökehityksen ennustamisessa ei ole aina mahdollista ennakoida kaikkia ennustekauden aikana tapahtuvia muutoksia, koska ennustemenetelmä perustuu pääosin menneen kehityksen projisointiin. Ennusteen epävarmuus kasvaa sitä enemmän, mitä pidemmälle tulevaisuuteen ennustetaan ja mitä pienempiä alueita ja väestöryhmiä tarkastellaan.

9 Prognos för den svenskspråkiga befolkningen

Prognosen för de svenskspråkiga görs med en liknande demografisk projiceringsmetod som prognosen för hela befolkningen. Prognosen täcker samma perioder som prognosen för hela befolkningen: prognosen för hela staden görs fram till år 2060, och prognosen områdesvis för 15 år fram till år 2038.

9.1 Prognos för den svenskspråkiga befolkningen i hela Helsingfors

I slutet av 2023 bodde 36 884 personer med svenska som modersmål i Helsingfors. Antalet ökade med 104 personer under 2023. Under de senaste årtiondena har den svenskspråkiga befolkningen i Helsingfors minskat med tusentals personer (Figur 16). Den svenskspråkiga befolkningen har till antalet dominerats av äldre personer och befolkningsminskningen har till stor del berott på att antalet dödsfall har varit större än antalet födsler. I nuläget har åldersstrukturen förändrats och blivit yngre, och sedan 2012 har det fötts fler barn än antalet personer som har dött. Under större delen av 2010-talet har den svenskspråkiga befolkningens flyttning varit lönsam för Helsingfors, men under perioden 2020–2022 var den förlustbringande. År 2023 var antalet personer som flyttade till Helsingfors återigen högre än antalet personer som flyttade från Helsingfors (Figur 17).

Sedan 2008 har antalet svenskspråkiga ökat något och förväntas fortsätta att öka under de kommande åren. Befolkningen väntas öka med ungefär 750 personer fram till slutet av 2030. År 2040 väntas 39 200 personer ha svenska som modersmål, vilket skulle vara 2 300 personer fler än i nuläget (Tabell 3). Befolkningsandelen väntas ändå minska från nuvarande 5,5 procent till 4,9 procent fram till 2040, och därefter väntas den ligga på samma nivå fram till slutet av prognosperioden (Figur 16).

I prognosen antas att den svenskspråkiga befolkningen kommer att utgöra en liten flyttningsvinst för Helsingfors under hela prognosperioden. Antalet födda väntas överstiga antalet döda med drygt 50 personer i början av prognosperioden, men öka till över 200 personer per år under 2040-talet, om dödligheten och fertiliteten fortsätter utvecklas som i nuläget (Figur 17). Antalet födsler väntas öka fram till 2050-talet, medan antalet dödsfall väntas minska mot slutet av prognosperioden (Figur 18).

Antalet svenskspråkiga barn ökas av att barn oftast registreras som svenskspråkiga när de föds i par där mamman har ett annat modersmål än svenska och partnern har svenska som modersmål. Nästan 40 procent av de svenskspråkiga barn som fötts under de senaste åren har en mamma med ett annat modersmål än svenska (Figur 19). Andelen mammor med annat modersmål än svenska ökade under det senaste årtiondet, men ökningen har stannat av under de senaste åren. Påverkan av mammor som talar ett annat modersmål än svenska på antalet svenskspråkiga barn som föds har beaktats i prognosen med hjälp av åldersspecifika variationskoefficienter för fruktsamhetstal.

Antalet svenskspråkiga barn under skolåldern, barn i åldern 0–6 år, ökade anmärkningsvärt mellan 2005 och 2015, men började minska 2019 (Figur 20). I slutet av 2023 fanns det 3 086 barn under skolåldern. Antalet barn väntas minska nästan fram till slutet av 2020-talet, med knappt 100 färre barn under skolåldern 2029 än i början av prognosperioden. Antalet barn i åldern 0–6 år väntas öka i början av 2030-talet, och 2040 väntas de vara drygt 200 fler än i nuläget.

Antalet svenskspråkiga barn i grundskoleåldern var 3 843 i slutet av 2023. Åldersgruppens storlek kommer att öka under de närmaste åren, men sedan börja minska, så att antalet barn i grundskoleåldern 2030 kommer att vara drygt 200 färre än i nuläget. I början av 2040-talet väntas antalet barn i grundskoleåldern vara 400 färre än i början av prognosperioden (Figur 20).

Antalet svenskspråkiga i åldersgruppen andra stadiet, personer i åldern 16–18 år, var 1 115 i slutet av 2023. Storleken på åldersgruppen kommer att öka under de kommande åren, med 250 fler personer i åldersgruppen i slutet av 2030 än i början av prognosperioden. Under 2030-talet kommer antalet svenskspråkiga i åldern 16–18 år att minska, men kommer fortfarande att vara 100 fler än i början av prognosperioden (Figur 20).

Åldersstrukturen för den svenskspråkiga befolkningen skiljer sig från den finskspråkiga genom att andelen personer i pensionsåldern tidigare har varit klart större, men har minskat under de senaste årtiondena. Därför ökar inte andelen svenskspråkiga äldre personer på samma sätt som andelen finskspråkiga äldre personer av att stora årskullar uppnår pensionsålder. År 2023 hade 8 procent av den totala befolkningen fyllt 75 år, jämfört med 13 procent för de svenskspråkiga. År 2040 kommer motsvarande andelar för både den totala befolkningen och den svenskspråkiga befolkningen att vara 11 procent.

Både antalet personer i åldern 65–74 år och åldern 75–84 år kommer att minska fram till 2040-talet, men den äldsta åldersgruppen, personer som fyllt 85 år, ökar under de kommande 15 åren. Gruppen av personer som fyllt 85 år kommer att öka med 600 personer fram till slutet av 2030-talet, medan antalet personer i åldern 65–74 år kommer att minska med 500 personer och antalet personer i åldern 75–84 år med 1 000 personer. Förändringarna beror främst på att stora årskullar övergår till den äldsta åldersgruppen under prognosperioden. (Figur 21.)

9.2 Prognos områdesvis för den svenskspråkiga befolkningen för 2023–2038

Av den svenskspråkiga befolkningen i Helsingfors bor 39 procent i Södra stordistriktet. Under prognosperioden kommer den största ökningen dock, till följd av den stora bostadsproduktionen, ske i Mellersta stordistriktet, där den svenskspråkiga befolkningen kommer att öka med 1 050 personer. Den svenskspråkiga befolkningen i Södra stordistriktet kommer att öka med 400 personer, i Östersundoms stordistrikt med 350 personer och i Sydöstra stordistriktet med drygt 250 personer. Befolkningen i Västra, Norra och Nordöstra stordistriktet förblir oförändrad, medan den minskar med 150 personer i Östra stordistriktet. (Figur 22.)

Byggandet på Drumsö (Björkholmen och Hallonnäs), på Busholmen, i Norra Böle och i Kronbergsstranden kommer också få den svenskspråkiga befolkningen att öka i de områdena (Figur 23). Även om antalet svenskspråkiga väntas öka i områden med nybyggnation kommer andelen svenskspråkiga av den totala befolkningen att minska, eftersom den finskspråkiga befolkningen och befolkningen med ett främmande språk som modersmål väntas öka snabbare än den svenskspråkiga. Det är dock viktigt att notera att prognosen också är mest osäker i sådana områden där det finns planer på omfattande bostadsbyggnation, eftersom det är utmanande att förutse språkstrukturen bland dem som flyttar in i de nya bostäderna.

Antalet svenskspråkiga barn under skolåldern väntas öka med drygt 100 barn fram till slutet av 2038. De största ökningarna kommer ske i Mellersta stordistriktet och Östersundoms stordistrikt. I de andra stordistrikten kommer förändringarna att vara små. I slutet av 2038 kommer antalet barn i åldern 7–15 år att ha minskat med 500 barn. Antalet barn i grundskoleåldern kommer endast öka i Mellersta stordistriktet

och Östersunds stordistrikt. I Södra och i Östra stordistriktet kommer antalet barn i skolåldern att minska mest.

I hela Helsingfors kommer gruppen av personer som fyllt 65 år att minska med 800 personer. Den klart största minskningen kommer ske i Västra stordistriktet. I de andra stordistrikten kommer förändringarna att vara små. Minskningen kommer ske bland personer i åldern 65–84 år, medan antalet personer som fyllt 85 år kommer att öka kraftigt med 650 personer. Minskningen av personer i åldern 65–84 år kommer att synas i alla stordistrikt. Nästan 70 procent av ökningen av antalet personer som fyllt 85 år kommer att ske i Södra stordistriktet.

Lähteet ja kirjallisuus

Helsingin kaupunginkanslia (2024). Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelma 2024

Ympäristöministeriö (2020). Helsingin seudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus 2020–31.8.2020. <https://ym.fi/maankayton-asumisen-ja-liikenteen-sopimukset>

HSY (2024). Pääkaupunkiseudun tonttivarantokatsaus 2022. Pääkaupunkiseudun tunnuslukuja SeutuRAMAVA 1/2024-aineistosta. https://www.hsy.fi/globalassets/ilmanlaatu-ja-ilmasto/tiedostot/paakaupunkiseudun_tonttivarantokatsaus_2024.pdf (tiedot haettu 1.9.2024)

Mäki, Netta (2015). Elinajanodotteen kehitys Helsingissä alueittain 1996–2014. Kvartti 2/2015. Kaupunkitieto, Helsingin kaupunki.

Tilastokeskus (2021). Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste 2021–2070 [verkkajulkaisu]. ISSN=1798–5137. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 27.9.2022]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaenn/index.html> (tiedot haettu 1.10.2022)

Liitetaulukot

- Liitetaulukko 1. Helsingin väestö 31.12.2023 ja ennustevaihtoehdot 31.12.2024–2060 iän mukaan
- Liitetaulukko 2. Helsingin ja Helsingin seudun väestönmuutokset 2000–2023 ja ennuste 2024–2060
- Liitetaulukko 3. Helsingin väestö piireittäin ja osa-alueittain 31.12.2023 ja ennuste 31.12.2024–2038 sekä muutos 2024–2038
- Liitetaulukko 4. Uustuotannossa asuva Helsingin väestö osa-alueittain 31.12.2024–2038 (vuosittainen kertymä)
- Liitetaulukko 5. Helsingin väestö ikäryhmittäin ja osa-alueittain 31.12.2023 sekä ennuste 31.12.2024–2038
- Liitetaulukko 6. Asuntorakentamisen ennuste Helsingissä osa-alueittain 2024–2038, valmistuvaa asuntokerrosalaa, 1000 k-m²
- Liitetaulukko 7. Helsingin väestö ja asuinrakennusten kerrosala osa-alueittain 31.12.2023 sekä ennuste 2030 ja 2038
- Liitetaulukko 8. Helsingin ruotsinkielinen väestö ikäryhmittäin ja osa-alueittain 31.12.2023 ja ennuste 31.12.2024–2038
- Liitetaulukko 9. Helsingin ja Helsingin seudun väkiluku 31.12.2023 sekä ennusteen perusvaihtoehto ja ennusteparametrit vuosille 2024–2060
- Liitetaulukko 10. Helsingin ruotsinkielinen väestö 31.12.2023 sekä ennuste ja ennusteparametrit vuosille 2024–2060
- Liitetaulukko 11. Helsingin ja Helsingin seudun väkiluku (14 kuntaa) iän mukaan (1 v.) 31.12.2023 ja ennustevaihtoehdot ja ennusteparametrit vuosille 2024–2060
- Liitetaulukko 12. Helsingin ja Helsingin seudun (14 kuntaa) väestö (1 v.) 31.12.2023 ja ennusteen perusvaihtoehto sukupuolen mukaan 31.12.2024–2060
- Liitetaulukko 13. Helsingin ruotsinkielinen väestö (1 v.) 31.12.2023 ja ennuste sukupuolen mukaan 31.12.2024–2060

[Lataa liitetaulukot \(Excel\)](#)

1 ETELÄINEN SUURPIIRI – SÖDRA STORDISTRIKTET

- 101 Vironniemen peruspiiri – Estnäs distrikt
 - 010 Kruununhaka – Kronohagen
 - 020 Kluuvi – Gloet
 - 080 Katajanokka – Skatudden
- 102 Ullanlinnan peruspiiri – Ulrikasborgs distrikt
 - 030 Kaartinkaupunki – Gardesstaden
 - 050 Punavuori – Rödersbergen
 - 060 Eira
 - 070 Ullanlinna – Ulrikasborg
 - 090 Kaivopuisto – Brunnsparcken
 - 204 Hennesaari – Artholmen
 - 520 Suomenlinna – Sveaborg
 - 531 Länsisaaret – Västra holmarna

- 103 Kampinmalmin peruspiiri – Kampmalmens distrikt
 - 040 Kamppi – Kampen
 - 130 Etu-Töölö – Främre Töölö
 - 201 Ruoholahti – Gräsvisken
 - 202 Lapinlahti – Lappviken
 - 203 Jätkäsaari – Busholmen

- 104 Taka-Töölön peruspiiri – Bortre Töölö distrikt
 - 140 Taka-Töölö – Bortre Töölö

- 105 Lauttasaaren peruspiiri – Drumsö distrikt
 - 311 Kotkavuori – Örnberget
 - 312 Vattuniemi – Hallonnäs
 - 313 Myllykallio – Kvarnberget
 - 314 Koivusaari – Björkholmen

2 LÄNTINEN SUURPIIRI – VÄSTRA STORDISTRIKTET

- 201 Reijolan peruspiiri – Grejus distrikt
 - 150 Meilahti – Mejlans
 - 161 Vanha Ruskeasu – Gamla Brunakärr
 - 162 Pikku Huopalahti – Lillhoplax
 - 180 Laakso – Dal

- 202 Munkkiniemen peruspiiri – Munksnäs distrikt
 - 301 Vanha Munkkiniemi – Gamla Munksnäs
 - 302 Kuusisaari – Granö
 - 303 Lehtisaari – Lövö
 - 304 Munkkivuori – Munkshöjden
 - 305 Niemenmäki – Näshöjden
 - 306 Talinranta – Talistranden

- 203 Haagan peruspiiri – Haga distrikt
 - 291 Etelä-Haaga – Södra Haga
 - 292 Kivihaka – Stenlügen
 - 293 Pohjois-Haaga – Norra Haga
 - 294 Lassila – Lassas

- 204 Pitäjänmäen peruspiiri – Sockenbacka distrikt
 - 320 Konala – Kånala
 - 461 Pajamäki – Smedjebacka
 - 462 Tali
 - 463 Reimarla – Reimars
 - 464 Marttila – Martas
 - 465 Pitäjänmäen yritysalue – Sockenbacka företagsområde

- 205 Kaarelan peruspiiri – Kärböle distrikt
 - 331 Kannelmäki – Gamlas
 - 332 Maununneva – Magnuskärr
 - 333 Malminkartano – Malmgård
 - 334 Hakuninmaa – Häkansäker
 - 335 Kuninkaantammi – Kungseken
 - 336 Honkasuo – Hongasmossa

3 KESKINEN SUURPIIRI – MELLERSTA STORDISTRIKTET

- 301 Kallion peruspiiri – Berghälls distrikt
 - 101 Vilhonvuori – Vilhelmsberg
 - 102 Kalasatama – Fiskehamnen
 - 103 Sompasaari – Sumparn
 - 104 Hanasaari – Hanaholmen
 - 111 Siltaasaari – Broholmen
 - 112 Linjat – Linjerma
 - 113 Torkkelinmäki – Torkelsbacken

- 302 Alppiharjun peruspiiri – Åshöjdens distrikt
 - 121 Harju – Ås
 - 122 Alppila – Alphyddan

- 303 Vallilan peruspiiri – Vallgårdens distrikt
 - 211 Hermanninmäki – Hermanstadsbacken
 - 212 Hermanninranta – Hermanstadsstranden
 - 213 Kyläsaari – Byholmen
 - 220 Vallila – Vallgård

- 304 Pasilan peruspiiri – Böle distrikt
 - 171 Länsi-Pasila – Västra Böle
 - 172 Pohjois-Pasila – Norra Böle
 - 173 Itä-Pasila – Östra Böle
 - 174 Keski-Pasila – Mellersta Böle

- 305 Vanhakaupungin peruspiiri – Gammelstadens distrikt
 - 231 Toukola – Majstad
 - 232 Arabianranta – Arabiastranden
 - 240 Kumpula – Gumtäkt
 - 250 Käpylä – Kottby
 - 260 Koskela – Forsby
 - 270 Vanhakaupunki – Gammelstaden

4 POHJOINEN SUURPIIRI – NORRA STORDISTRIKTET

- 401 Maunulan peruspiiri – Månsas distrikt
 - 281 Pirkkola – Brittas
 - 282 Maunula – Månsas
 - 283 Metsälä – Krämertsskog
 - 286 Maunulanpuisto – Månsasparken

- 402 Länsi-Pakilan peruspiiri – Västra Baggböle distrikt
 - 341 Länsi-Pakila – Västra Baggböle

- 403 Tuomarinkylän peruspiiri – Domarby distrikt
 - 351 Paloheinä – Svedängen
 - 352 Torpparinmäki – Torparbacken
 - 354 Haltiala – Tomtbacka

- 404 Oulunkylän peruspiiri – Äggelby distrikt
 - 284 Patola – Dammen
 - 285 Veräjämäki – Grindbacka
 - 287 Veräjälakso – Grinddal

- 405 Itä-Pakilan peruspiiri – Östra Baggböle distrikt
 - 342 Itä-Pakila – Östra Baggböle
 - 353 Tuomarinkartano – Domargård

5 KOILLINEN SUURPIIRI – NORDÖSTRA STORDISTRIKTET

- 501 Latokartanon peruspiiri – Ladugårdens distrikt
 - 361 Viikinkranta – Viksstranden
 - 362 Latokartano – Ladugården
 - 363 Viikin tiedepuisto – Viks forskarpark
 - 364 Viikinkranta – Viksbacka
 - 383 Pihlajamäki – Rönnsbacka
 - 386 Pihlajisto – Rönninge

- 502 Pukinmäen peruspiiri – Bocksbacka distrikt
 - 370 Pukinmäki – Bocksbacka

- 503 Malmn peruspiiri – Malmns distrikt
 - 381 Ylä-Malmi – Övre Malm
 - 382 Ala-Malmi – Nedre Malm
 - 384 Tattariharju – Tattarasen
 - 385 Malmn lehtokenntä – Malmns flygfält
 - 391 Tapaninvainio – Staffansslätten
 - 392 Tapanila – Mosabacka

- 504 Suutarilan peruspiiri – Skomakarböle distrikt
 - 401 Siltamäki – Brobacka
 - 403 Töyrynummi – Lidmalmen

- 505 Puistolan peruspiiri – Parkstads distrikt
 - 402 Tapulikaupunki – Stapelstaden
 - 411 Puistola – Parkstad
 - 412 Heikiniiskaaso – Henriksdal
 - 413 Tattariisuo – Tattarmossen
 - 415 Alppikylä – Alpbyn

- 506 Jakomäen peruspiiri – Jakobacka distrikt
 - 414 Jakomäki – Jakobacka

6 KAAKKOINEN SUURPIIRI – SYDÖSTRA STORDISTRIKTET

- 601 Kulosaaren peruspiiri – Brändö distrikt
 - 190 Mustikkamaa-Korkeasaari – Blåbärslandet-Högholmen
 - 420 Kulosaari – Brändö

- 602 Herttoniemen peruspiiri – Hertonäs distrikt
 - 431 Länsi-Herttoniemi – Västra Hertonäs
 - 432 Roihuvuori – Kasberget
 - 433 Herttoniemen yritysalue – Hertonäs företagsområde
 - 434 Herttoniemenranta – Hertonäs strand
 - 440 Tammisalo – Tammelund

- 603 Laajasalon peruspiiri – Degerö distrikt
 - 480 Vartiosaari – Vårdö
 - 491 Yiiskylä – Uppby
 - 492 Jollas
 - 493 Tullisaari – Turholm
 - 494 Kruunuvuorenranta – Kronbergsstranden
 - 495 Hevossalmi – Hästnässund
 - 500 Villinki – Villinge
 - 510 Santahamina – Sandhamn
 - 532 Itäsaaret – Östra holmarna

7 ITÄINEN SUURPIIRI – ÖSTRA STORDISTRIKTET

- 701 Vartiokylän peruspiiri – Botby distrikt
 - 451 Vartioharju – Botbyåsen
 - 452 Puotila – Botby gård
 - 453 Puotinharju – Botbyhöjden
 - 455 Marjanieniemi – Marudd
 - 456 Roihupelto – Kasäkern
 - 457 Itäkeskus – Östra centrum

- 702 Myllypuron peruspiiri – Kvarnbäckens distrikt
 - 454 Myllypuro – Kvarnbäcken

- 703 Mellunkylän peruspiiri – Mellungsby distrikt
 - 471 Kontula – Gårdsbacka
 - 472 Vesälä – Arvings
 - 473 Mellunmäki – Mellungsbacka
 - 474 Kivikko – Stensböle
 - 475 Kurkimäki – Tranbacka

- 704 Vuosaaren peruspiiri – Nordsjö distrikt
 - 541 Keski-Vuosaari – Mellersta Nordsjö
 - 542 Nordsjön kartano – Nordsjö gård
 - 543 Uutela – Nybondas
 - 544 Meri-Rastila – Havsrastböle
 - 545 Kallahti – Kallvik
 - 546 Aurinkolahti – Solvik
 - 547 Rastila – Rastböle
 - 548 Niinisaari – Bastö
 - 549 Mustavuori – Svarta backen

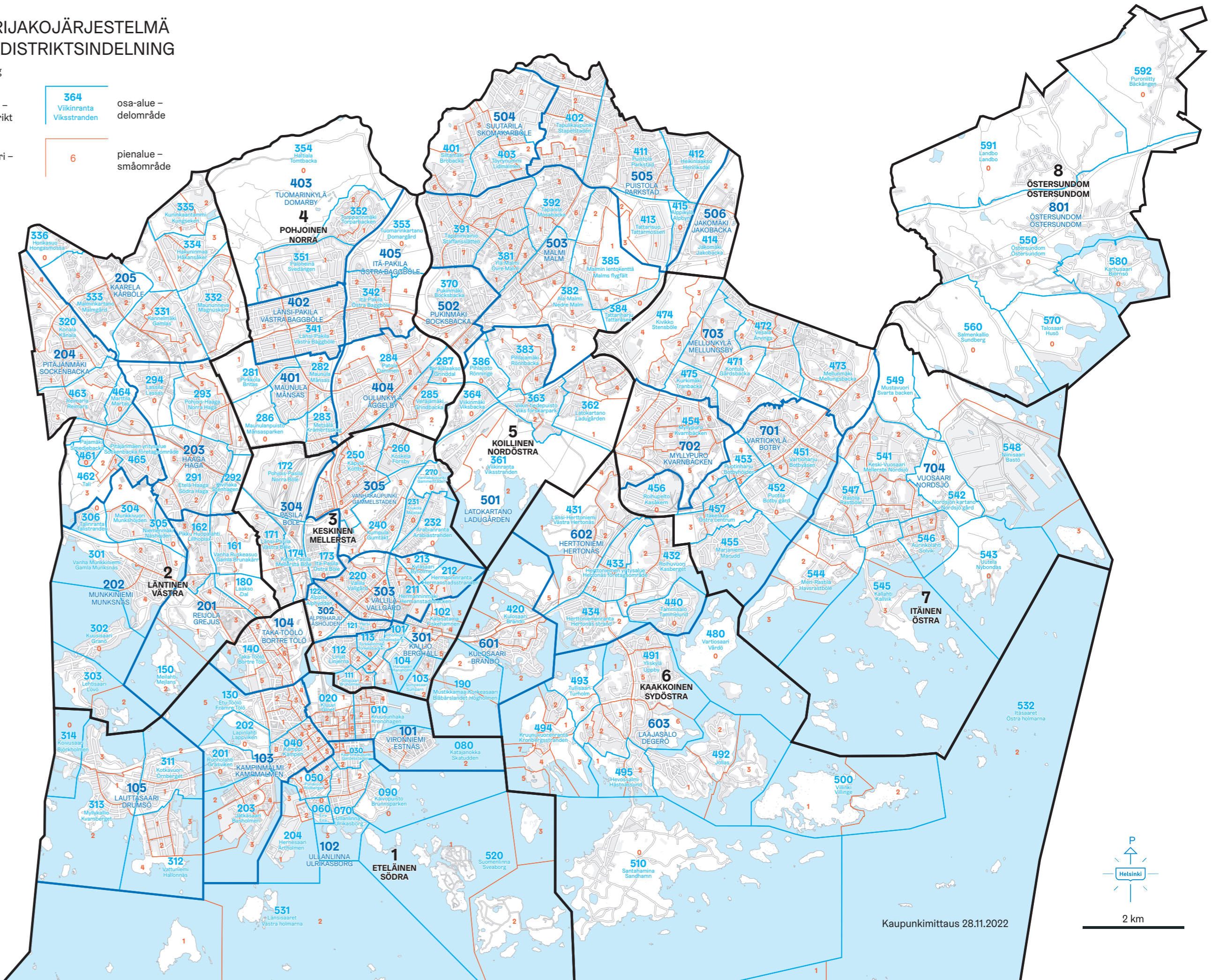
8 ÖSTERSUNDOMIN SUURPIIRI – ÖSTERSUNDOMS STORDISTRIKT

- 801 Östersundomin peruspiiri – Östersundoms distrikt
 - 550 Östersundom
 - 560 Salmenkallio – Sundberg
 - 570 Talosaari – Husö
 - 580 Karhusaari – Björnsö
 - 591 Landbo
 - 592 Puroniitty – Bäckängen

HELSINGIN PIIRIJAKOJÄRJESTELMÄ HELSINGFORS DISTRIKTSINDELNING

Piirijako - distriktsindelning

5 KOILLINEN NORDÖSTRA	suurpiiri – stordistrikt	364 Viikinkranta Viksstranden	osa-alue – delområde
701 VARTIOKYLÄ BOTBY	peruspiiri – distrikt	6	pienalue – småområde

Kaupunkimittaus 28.11.2022

Tekijä(t)

Sinkko, Harri

Nimike

Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2023–2060

Ennuste alueittain 2023–2038

Befolkningsprognos för Helsingfors och Helsingforsregionen 2023–2060

Prognosen områdesvis 2023–2038

Julkaisija (toimiala tai laitos)

Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitieto

Julkaisuaika

2024

Sivumäärä, liitteet

57 sivua + 1 liite

Sarjan nimike

Tilastoja - Helsingin kaupunki, kaupunginkanslia,
kaupunkitieto

Osanumero

2024:6

ISSN (painettu)

ISSN (verkossa) 2736-9560

Kieli

suomi, ruotsi, englanti

Tiivistelmä

Julkaisu sisältää tietoja Helsingin ja Helsingin seudun väestöennusteesta 31.12.2023–2060 ja Helsingin alueittaisesta väestöennusteesta 31.12.2023–2038.

Väestön ennustetaan kasvavan perusvaihtoehdon mukaan vuoden 2023 lopusta 233 000 asukkaalla vuoteen 2060 mennessä, jolloin väkiluku on 908 000 henkeä. Väkiluku ylittää 700 000 asukkaan rajan vuoden 2027 aikana. Nopean kasvun vaihtoehdossa vuonna 2060 asukkaita on 1,02 miljoonaa henkeä ja hidastuvan kasvun vaihtoehdossa 811 000 henkeä. Koko Helsingin seudun väkiluvun ennustetaan olevan hieman alle 2,13 miljoonaa asukasta vuonna 2060.

Julkaisu on jaettu koko Helsingin ja Helsingin seudun, Helsingin osa-alueittaiseen ja ruotsinkielisen väestön väestöennusteeseen. Kustakin ennusteesta esitellään menetelmä, ennusteen olettamukset ja perustelut sekä tulokset.

Helsingin seudun ja koko Helsingin väestöennuste on laadittu iän ja sukupuolen mukaan ajanjaksolle 31.12.2023–2060. Alueittainen ennuste on laadittu suur- ja peruspiireille sekä osa-alueille ikäryhmittäin vuoteen 2038 saakka. Ennuste on laadittu myös ruotsinkieliselle väestölle.

Asiasanat

Väestöennuste, väestö, Helsinki, Helsingin seutu, ruotsinkieliset, osa-alue

Hinta

Jakelu

puh. 09 310 43297